

2013
ÅRSBERETNING
2014

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Christians Brygge 1
1219 København K
Telefon 33 13 06 60
sekretariat@dsl.dk
dsl.dk

Redaktion

Lasse Horne Kjældgaard
Jesper Gehlert Nielsen

Grafisk tilrettelæggelse

Laurids Kristian Fahl
efter principlayout af Eric Mourier

Tryk

Tarm Bogtryk a/s

Papir

Munken Premium Cream 13, 115 g

Oplag

350 eksemplarer

Marts 2014

Berigtigelse

Ved en beklagelig fejl fremgik det ikke af kolofonen til Martin Andersen Nexø: *Samlede fortællinger I-IV, 2013*, at mag.art. Jørgen Hunosøe frem til sin pensionering i 2006 fungerede som redaktør på udgivelsen.

Årsrapport 6

Årets udgivelser 8

- Karen Blixen: Gengældelsens Veje 8
- Den Danske Ordbog 8
- Knud Hjortø: Hans Råskov 9
- Knud Hjortø: Støv og stjærner 9
- Holberg-Ordbog 10
- Hans Kirk: Fiskerne 10
- Tom Kristensen: Hærværk 11
- Moths Ordbog 11
- Ordbog over det danske Sprog 12
- Saxos Danmarkshistorie 12
- Studér Middelalder på Nettet 13
- Georg Zoëga: Briefe und Dokumente 13

En labyrintisk jubilar 14

Aktiviteter på Christians Brygge 19

- Arkiv for Dansk Litteratur 19
- Bibliografi over Herman Bangs forfatterskab 20
- Barokkens opdyrkning af det danske sprog 21
- Karen Blixen. Værker 24
- Dansk Sproghistorie 25
- Danske Klassikere 26
- Den Danske Begrebsordbog 27
- Diplomatarium Danicum og Danmarks Riges Breve 28
- Gammeldansk Ordbog 29
- Ludvig Holbergs Skrifter 31
- It-drift 32
- Latinsk hyrdedigtning i Danmark på Frederik 2.s tid 33
- Meyers Fremmedordbog 34
- Middelalderens danske sprog og litteratur formidlet til nutiden 34
- ordnet.dk 35
- Peter Seebergs romaner, noveller og kortprosa 38
- sproget.dk 39
- Studér Middelalder på Nettet 40
- Hans Svanings Danmarkshistorie 42

Andet udgivelsesarbejde 43

- Sven Aggesøns skrifter 43
- Anna og Michael Anchers breve 43
- Jens Baggesen: Labyrinten 45
- Herman Bangs breve 45
- Herman Bangs dramatik 46
- Thomas Bartholin d.æ.s breve 47
- Thorkild Bjørnvigs lyrik 48
- Anders Bording: Samlede Skrifter 49
- Georg Brandes: Berlin som tysk Rigshovedstad 50

Georg Brandes' Correspondance, 2 ^e Série	50
Georg Brandes' Nietzsche-forelæsninger 1888	51
P.O. Brøndstedts dagbøger fra ungdomsrejsen	52
Corpus Philosophorum Danicorum Medii Aevi I-XV	52
Danmarks gamle Ordsprog I-VIII	53
Den danske Rigslovgivning	54
Holger Drachmann – Amanda Nilsson («Edith»).	
En brevvexling	55
Peder Hegelund: Susanna	56
William Heinesens breve. Et udvalg	57
Johannes V. Jensen: Kongens Fald	58
Leonora Christina: Jammers Minde	58
Poul Martin Møllers Skrifter	59
Peter Nansens brevvexlinger med Edvard og Georg Brandes	60
Klaus Ribbjergs digte	61
Ole Rømers Triduum-observationer	62
B74 af Skånske Lov og Skånske Kirkelov	63
Hans Christensen Sthens Skrifter I-IV	63
Peder Syvs auktionskatalog	64
Anders Sørensen Vedels Antichristus romanus	65
Anders Sørensen Vedels udvalgte historiografiske skrifter	65
Johan Herman Wessels samlede skrifter	66
Emil Aarestrups breve	67

Forslag til nye udgivelser 68

Tycho Brahes korrespondance, netudgave	68
Johannes V. Jensen: Den gotiske Renaissance	69
Johannes Jørgensen:	
Mit Livs Legende	70

Personalia

Medarbejdere på Christians Brygge	73
Bestyrelser, nævn, udvalg m.m.	77
Konferencer og seminarer	80
Undervisning, censorvirksomhed m.m.	85
Foredrag	86
Publikationer	90
Diverse	93

Bestyrelsen 95

Medlemmer 96

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab er et fællesskab – et fællesskab af medlemmer og medarbejdere, som arbejder sammen med andre videnskabsfolk, forlæggere, grafikere, bogtrykkere, digitale udviklere og adskillige andre faggrupper i ind- og udland for at løse den fælles opgave: at dokumentere dansk sprog og litteratur fra de ældste tider til i dag. Mange årtier før udtrykket »peer review« indfandt sig i den danske universitetsverden, har Det Danske Sprog- og Litteraturselskab praktiseret fagfællebedømmelse i kraft af tilsynssystemet, der indebærer, at medlemmerne kritisk og konstruktivt følger hvert projekt og kontrollerer kvaliteten fra start til slut. Det er en omfattende og ulønnet indsats, som medlemmerne på den måde yder for at sikre udgivelsernes høje faglige standard. Lige så uundværlig for selskabets virksomhed er naturligvis den store støtte, som både private fonde og offentlige myndigheder yder for at sikre det økonomiske grundlag for projekterne. Denne forening af velvilje og samvirkende kræfter skaber resultater.

Således også i 2013, hvor en lang række nye udgivelser har set dagens lys. Den danske polyhistor Georg Zoëga (1755-1809) var en central skikkelse i 1700-tallets anden halvdel, ikke kun i Danmark, men også i Europa. I Rom, hvor han residerede, blev han en afgørende skikkelse især for Bertel Thorvaldsen. De sidste fire bind af Zoëgas *Briefe und Dokumente* er nu udkommet, og således er udgaven fuldført. J.P. Jacobsens' roman *Niels Lyhne* har haft afgørende betydning i europæisk litteratur, ikke mindst for Rainer Maria Rilke. Den er nu genudgivet i serien *Danske Klassikere* sammen med Herman Bangs *Ti Aar* og *Rundt i Norge*, i en fælles markering af Det Moderne Gennembruds litteratur. Litterært beslægtet med *Niels Lyhne* er Knud Hjortøs roman *Hans Råskov*, som også er udkommet i serien sammen med forfatterens lidt tidligere roman *Støv og stjærner*. I klassikerserien er ydermere to af det tyvende århundredes mest læste danske romaner blevet indlemmet, nemlig Hans Kirks *Fiskerne* og Tom Kristensens *Hærværk*. For første gang kan de læses i udgaver, der sætter mellemkrigstidens opbrudsstemninger og litterære kunst i kritisk og kommenteret perspektiv. Besættelsens klaustrofobi er indirekte afspejlet i Karen Blixens komplekse roman *Gengældelsens Veje*, der er udkommet i serien *Karen Blixen. Værker*.

Hver for sig viser bogudgivelserne dansk litteraturs solide forankring i europæisk litteratur igennem tiderne, og til sammen viser de den store historiske spændvidde i Det Danske Sprog- og Litteraturselskabs arbejde. Selskabet udgiver dog meget andet end bøger. Det vakte sensation, da vi med 300 års forsinkelse udgav Matthias Moths Ordbog digitalt. For første gang nogensinde er dette store ordbogsværk, som alle efterfølgende danske modersmålsordbøger bygger på, gjort tilgængeligt for en bredere offentlighed. Nyheden om den nye

gamle ordbog fik stor omtale i medierne og gav med det samme hjemmesiden tusindvis af daglige besøgende.

Andre bruger Det Danske Sprog- og Litteraturselskabs ordbøger via alternative platforme. 2013 har nemlig også været året, hvor *Den Danske Ordbog* er blevet udgivet som app. Senere fulgte *Ordbog over det danske Sprog*, *Moths Ordbog* og *Holberg-Ordbog* i samme format. Med sig i lommen kan man nu have alle de rige ressourcer, som findes i disse monumentale ordbøger. Og med yderligere faciliteter for *Den Danske Ordbogs* vedkommende, deriblandt lydfiler, som gør, at man kan høre ordene blive udtalt. Det er et nyttigt værktøj, blandt andet for alle, der skal lære dansk som fremmedsprog. Ved Danish App Awards blev *Den Danske Ordbog* kåret som Årets app 2013 i kategorien Nyheder & Reference.

Successen viser, hvor store perspektiver der er i at vedligeholde og udvikle de digitale danske ordbogsressourcer i en tid, hvor det danske sprog er udfordret – ikke på sin eksistens, men på sin anvendelighed i forskellige sammenhænge. Omkring 75.000 klikker sig dagligt ind på *ordnet.dk*, som er selskabets centrale, integrerede ordbogsressource. Hvis udviklingen fortsætter med samme tempo, vil vi på et tidspunkt i 2014 skulle tage imod over 100.000 daglige gæster på hjemmesiden. I den leksikografiske verden står *ordnet.dk* som et nordisk flagskib. Derfor har det også været nedslående, at Kulturministeriet har valgt at trække sig fra det økonomiske samarbejde omkring finansieringen af *ordnet.dk*. I 2013 kom der et afslag på selskabets ansøgning af tipsmidlerne i stedet for en bevilling, som tilfældet ellers har været siden 2004. Et stort lyspunkt har det dog været, at projektets anden donor, Carlsbergfondet, er kommet selskabet til undsætning og har givet en ekstraordinær bevilling til *ordnet.dk*, som kompensations for de udeblevne tipsmidler. Det er vi meget taknemlige for.

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab er ikke en lukket og isoleret kreds, men et aktivt udgiverfællesskab med en opgave, som det kun kan løse i kraft af samarbejde med mange andre personer og institutioner. For dette gode samarbejde og for den fælles interesse for sagen selv, den videnskabelige udgivelse af dansk sprog og litteratur, bringer vi en stor tak. Årets resultat er 23.086 kr. Selskabet har i 2013 modtaget bevillinger på 16.904.907 kr. mod 21.783.796 kr. i 2012. Aktivitetsniveauet forventes at blive stort set uændret i 2014.

Chr. Gorm Tortzen
formand

Lasse Horne Kjældgaard
direktør

Karen Blixen: Gengældelsens Veje

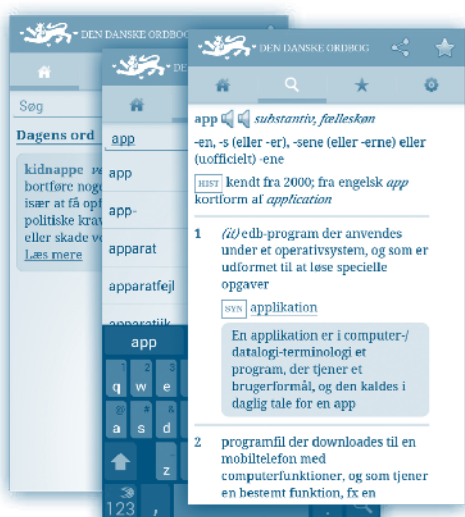
Udgivere: Nicolas Reinecke-
Wilkendorff og Benedikte F. Rostbøll
Tilsynsførende: Klaus P. Mortensen
og Finn Hauberg Mortensen †
Finansiering: Aage og Johanne Louis-
Hansens Fond, Statens Kunstfonds
Projektudvalg for Litteratur og
Dronning Margrethes og Prins Henriks
Fond

Karen Blixen: *Gengældelsens
Veje* udkom som det fjerde
bind i serien *Karen Blixen.
Skrifter* den 18. november
2013 på Gyldendal.

Den Danske Ordbog

Udgiver: *ordnet.dk*
It-udvikling: Nicolai Hartvig Sørensen
i samarbejde med Dviance og Miracle
A/S
Tilsynsførende: Dorthe Duncker,
Kjeld Kristensen og Peter Zeeberg
Finansiering: Carlsbergfondet

Den Danske Ordbog lancere-
des som app til Android den
13. maj 2013 og til iOS den
31. maj 2013.

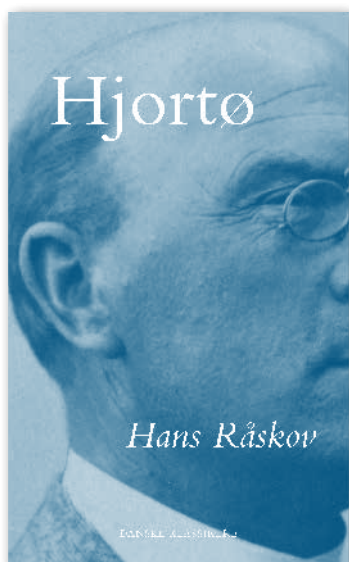
Knud Hjortø: Hans Råskov

Udgivere: Esther Kielberg og Henrik Schovsbo

Tilsynsførende: Erik Skyum-Nielsen

Finansiering: Statens Kunstfonds Projektudvalg for Litteratur

Knud Hjortø: *Hans Råskov* udkom i serien *Danske Klassikere* den 18. marts 2014 på Gyldendal.

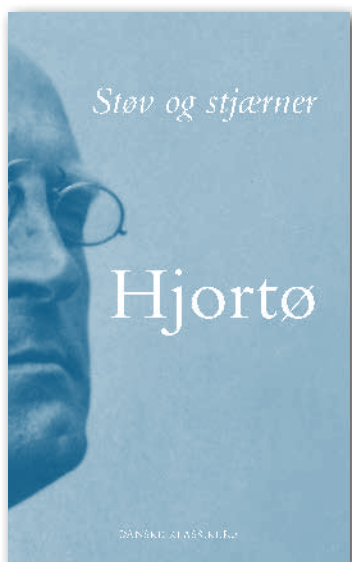
Knud Hjortø: Støv og stjærner

Udgivere: Esther Kielberg og Henrik Schovsbo

Tilsynsførende: Erik Skyum-Nielsen

Finansiering: Statens Kunstfonds Projektudvalg for Litteratur

Knud Hjortø: *Støv og stjærner* udkom i serien *Danske Klassikere* den 18. marts 2014 på Gyldendal.

Holberg-Ordbog

Udgiver: ordnet.dk

It-udvikling: Nicolai Hartvig Sørensen
i samarbejde med Dviance

Tilsynsførende: Dorthe Duncker, Kjeld
Kristensen og Peter Zeeberg

Finansiering: Carlsbergfondet

Holberg-Ordbog lancere-
des som app til iOS den 20.
december 2013 og til Android
den 24. januar 2014.

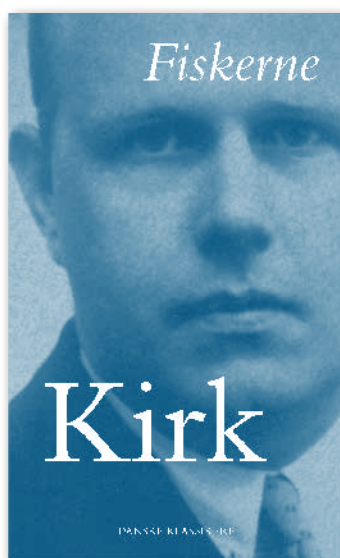
Hans Kirk: Fiskerne

Udgiver: Ole Ravn

Tilsynsførende: Søren Peter Hansen

Finansiering: Statens Kunstfonds
Projektudvalg for Litteratur

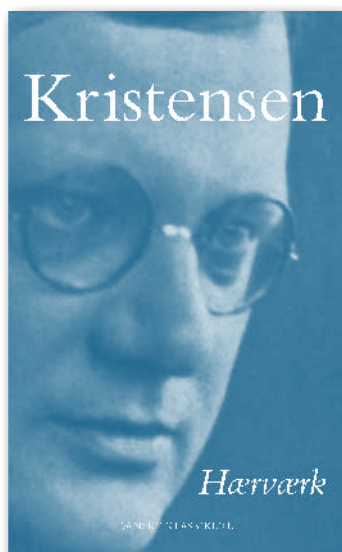
Hans Kirk: *Fiskerne* udkom i
serien *Danske Klassikere* den
18. marts 2014 på Gyldendal.

Tom Kristensen: Hærværk

Udgiver: Torben Jelsbak
Tilsynsførende: Erik Skyum-Nielsen
Finansiering: Statens Kunstfonds Projektudvalg for Litteratur

Tom Kristensen: *Hærværk* udkommer i 2. forøgede udgave i serien *Danske Klassikere* i april 2014 på Gyldendal.

Moths Ordbog

Udgivere: Marita Akhøj Nielsen i samarbejde med Thomas Troelsgård (datalogvistik)
It-udvikling: Michael Greve og Anders Bruun Olsen. Nicolai Hartvig Sørensen (hjemmeside og app) i samarbejde med Dviance (app)
Tilsynsførende: Dorthe Duncker, Svend Eegholm-Pedersen, Ebba Hjorth og Flemming Lundgreen-Nielsen
Finansiering: Carlsbergfondet

Onlineversionen af *Moths Ordbog* blev offentliggjort i en betaversion den 15. oktober 2013 på sitet mothsordbog.dk. *Moths Ordbog* lanceredes desuden som app til iOS den 20. december 2013 og til Android den 24. januar 2014.

Ordbog over det danske Sprog

Udgivere: ordnet.dk

It-udvikling: Nicolai Hartvig Sørensen i samarbejde med Dviance

Tilsynsførende: Dorthe Duncker, Kjeld Kristensen og Peter Zeeberg

Finansiering: Carlsbergfondet

Ordbog over det danske Sprog lanceredes som app til iOS den 20. december 2013 og til Android den 24. januar 2014.

Saxos Danmarkshistorie

Oversætter: Peter Zeeberg

Tilsynsførende: Ivan Boserup og Lars Boje Mortensen

Saxos Danmarkshistorie udkom som e-bog den 28. juni 2013 på Gads forlag. *Saxos Danmarkshistorie* udkom desuden som lydbog den 14. august 2013 hos Lindhardt og Ringhoff, indlæst af Stig Hoffmeyer.

Studér Middelalder på Nettet

Udgivere: Simon Skovgaard Boeck og Marita Akhøj Nielsen

It-udvikling: Thomas Hansen og Jonas Nielsen

Tilsynsførende: Dorthe Duncker og Anne Mette Hansen

Finansiering: Kulturministeriet og Velux Fonden

Studér Middelalder på Nettet blev relanceret i en betaversion den 11. december 2013.

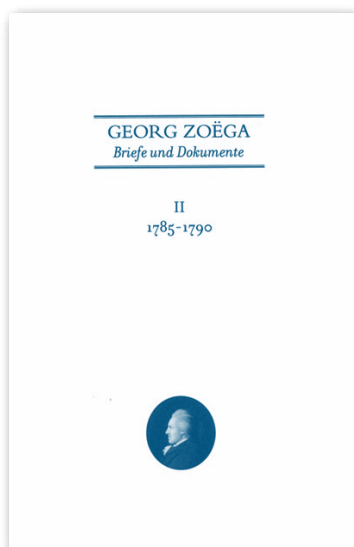
Georg Zoëga: Briefe und Dokumente

Udgiver: Øjvind Andreassen † og Karen Ascani

Tilsynsførende: Patrick Kragelund og Fritz Saaby Pedersen

Finansiering: Bikubenfonden, Karen Ascani's Fond, Ny Carlsbergfondet og Velux Fonden

Georg Zoëga: Briefe und Dokumente II-V samt registerbind udkom den 18. november 2013 på Syddansk Universitetsforlag

Jærtogens-Postil, Sommerparten

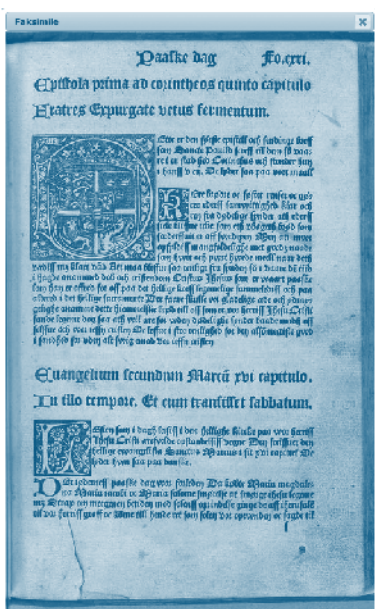
[Beskrivelse af teksten](#)

1: [Raskedac](#) 5
 1: [Epistel Paulus 5. brev til korintherne, kap. 5](#)

[1211] Epistola prima ad corinthes quinto capitulo "Fratres Expurgate vetus fermentum".
 1 Dilette er den første epistell och sendinge breff som Sancte Pouild screff til dem som vauere i en stad hed Corinthus och stonckir hun i hanns v. ca. Oc lyder saa paa vort maall

2 Kfere brødre oc søster tænser oc gører ederss samvittighed klar och ren fra dødelige synder ath ederss siele bliffue icke som eth vbageth brød som forderffuit er aff svrdceyen Men ath iwe oplyddias mangfoldeliche met gwdc naade som hviit och pvert hvede meall naar deth vædies met klart vand Ath maa bliffue saa renliche fra synden som i vaare den tiid i hage anammed dob och cristendium Christus Ihesus som er waart paasce lom han er offred for oss paa det hellige kors legemeliche sammelædiss och paa alterad i det hellige sacramente Der faare skulle wi gladeliche sede och ydmygeliche ananne dette hiemmeliske brød till oss som er vor herriss Ihesu Christi sande legeme dog saa ath wi ære for vden dødeliche synder hande modh oss selfue och vor ieffu cristen Oc ieffue i stor renlighed for den alsommetteste gwd i sandhed for vden alt swig mod vor ieffu cristen

Næste afsnit (2): [Evangelium_Markus_kap_16](#)

Jens Baggesen (1764-1826) fylder 250 år i 2014. En komplet, ny udgave af hans klassiske rejsebeskrivelse *Labyrinten* bidrager til at markere jubilæet.

Skulle man få den tanke at læse Jens Baggesens *Labyrinten* bagfra, finder man allerførst forfatterens instruktion i, hvad meningen er med en rejsebeskrivelse, der til overflod rummer hele to titelblade. I begge tilfælde hedder *Labyrinten* Labyrinten, men undertitlen er enten *Reise giennem Tydskland, Schweiz og Frankerig* eller *Reise giennem Tydskland*. Den sidste titel er mere retvisende end den første, idet Europarejsen begynder i København en majdag i 1789 og ender med optakten til Schweiz, det forjættede land. Selve rejseberetningens sidste sætning lyder: »Jeg var alt paa Schweitzersk Grund – Vi rullede ind i Basel«.

Med diskret ironi tiltaler forfatteren i sin instruktion de læsere eller bogkøbere, der »ikke elske Fragmenter«, og for at bringe overensstemmelse mellem titel og indhold får læseren hele to titelblade at gøre godt med – for så kan *Labyrinten* »ansees for et heelt Værk for sig«.

Læseren skal desuden vide, at der er udsigt til to bind mere end det første fra 1792 og det andet fra 1793. Hele *Labyrinten* kommer angiveligt til at omfatte fire bind, hvoraf de to sidste drejer sig om Schweiz og Frankrig. Så passer pengene. De to bind er »allerede færdige«, hedder det, men intet tyder på, at Jens Baggesen her taler sandt. De to supplerende bind vil udkomme, når forfatteren er kommet klogere hjem fra en ny Europarejse. Og det hele er af den beskaffenhed, erklærer han, »at det enten aldeles ikke lader sig læse, eller lader sig læse ligesaa got i det eene Aar af vort Decennium, som i det andet«.

Lovningen på fortsættelsen blev aldrig fulgt op. Et halvhjertet forsøg blev gjort med en andenudgave i 1807. Her stilles læseren endda yderligere syv bind i udsigt. I runde tal 3.600 sider, men det blev kun til en beskåret og redigeret version af førsteudgaven.

Førsteudgaven rummer – stadig læst bagfra – desuden et højstemt digt i frie rytmer om den franske revolution, som siden 1789 havde taget en ny drejning med henrettelsen af Ludvig 16. i 1793. Jens Baggesen forsøger at pejle udviklingen for Humaniteten, hvorved han forstår »Hovedets Oplysning og ... Hiertets Opvarmelse«.

Disse to afsluttende paratekster leder man forgæves efter i de tilgængelige udgaver af *Labyrinten*. De er karakteristisk nok redigeret væk i forsøget på at lave en klassiker. Kanoniseringen af værket har haft den pris, at visse dele måtte bort for at en tidløs klassiker kunne få nye læsere. Begge de afsluttende instruktionstekster hører med til *Labyrinten* som helhed og vil da også være at finde i Det Danske Sprog- og Litteraturselskabs nye udgave, der i modsætning til alle tidligere genudgivelser bliver komplet. Ikke komplet i forhold til den helhed på de planlagte

fire bind, som udgjorde Jens Baggesens første store Europarejse 1789-1790. Men komplet i betydning af helheden på de to trykte bind, som retteligt burde kaldes *Reise giennem Tydskland*.

Endnu et forsøg på at etablere rejsebeskrivelsen som helhed blev gjort af »Forfatterens Sønner og C. J. Boye« i 1829-1831 med bind 8-11 af *Jens Baggesens danske Værker*. Denne udgave omfatter dele af den trykte førsteudgave foruden det, der tilforladeligt kaldes 'fortsættelsen'. Den rummer rejsen i Schweiz, som udløste mødet med hende, der skulle blive forfatterens sønners mor. Den rummer rejsen i Frankrig, der reelt var ventetid for at afklare, hvorvidt bejleren var et godt parti for familien Haller i Bern. Og den rummer de nygiftes hjemkomst til Holsten.

Sønnernes sammenhængende beretning består af yderst forskelligartede dele. Der skelnes ikke småligt mellem trykt og utrykt, mellem tysk og dansk eller privat og offentligt. Helheden er kommet i stand med betydelige friheder i forhold til stoffet. Gevinsten er indlysende nok en helhed og ikke et retningsløst tekstmassiv bestående af breve, dagbøger og tilrettelagt rejsebeskrivelse.

Den nye udgave af *Labyrinten* kommer ikke til at gå i sønnernes fodspor. De fik skabt et monument over deres eget biologiske ophav (som yderligere blev konsolideret ved August Baggesens biografi fra 1840'erne). Den nye udgave bliver mindre omfattende, men mere troværdig i detaljen. Udgaven kommer til at bestå af en kritisk gennemset originaltekst (1792-1793) uden udeladelser (onde tunger kunne kalde princippet ukritisk) foruden omfattende kommentarer. Senere udgaver har den hæsblesende jagt rundt i København efter et pas som begyndelsen på *Labyrinten*; andre begynder med forfatterens programmatisk forord om den rejsende som rejsens centrum. Men førsteudgaven rummer faktisk også et tillæg til forordet, som var af født af, at rejsekammeraten Carl Friedrich Cramer havde overhalet Jens Baggesen indenom med sin helt egen afslørende version af deres fælles rejse. Det hele vil være at finde i den nye udgave, som i den forstand er den 'gamle' forsynet med

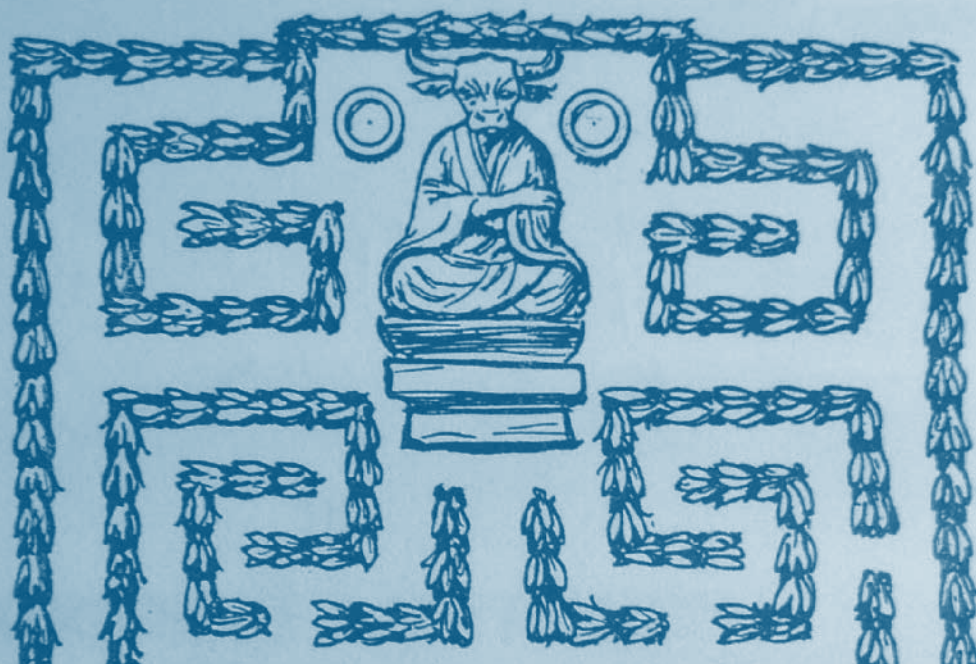

de udgiverkommentarer, der sine steder er nødvendige for at fragte *Labyrinten* velbeholdent op til nutiden.

Sønnernes udgave i fire bind blev bearbejdet, men ikke afgørende ændret i en andenudgave af *Danske Værker* fra 1840'erne. Andenudgaven er grundlæggende forkortet og rummer fx ikke en fantasifuld verdensomsejling med digteren Matthias Claudius på en sø nær Hamburg, og ingen af de to udgaver rummer det revolutionære afsnit om en galge med flere nyttige etager i Preetz. I begge genudgivelser benyttes udgavernes blandingstitel, der mixer Jens Baggesens første og anden udgave til *Labyrinten eller Digtervandring*, og præciserer, at værket er blevet til efter »Forfatterens egen Udgave og med de af ham selv foretagne Rettelser i denne«. En *Ausgabe letzter Hand* med ført hånd.

Senere udgivere har ikke forsøgt sig med at etablere andet end mere eller mindre rått tilskårne og normaliserede versioner af førsteudgaven. Det gælder for den filologisk vigtigste af udgaverne, Louis Bobés fra 1909, der udkom som det andet bind af Vilh. Andersens *Mindesmærker af Danmarks Nationallitteratur*, og hvis 307 sider ifølge Baggesen-bibliografien »er originalens, med udeladelse af henvend 250 af dens 860 sider, og med moderniseret retskrivning«. Udgavens fortjenester skal findes i dens »Indledning, Anmærkninger, samt person-, sted- og citatregister«.

Louis Bobés udgave er den eneste substantielt kommenterede udgave, der findes. Han vurderer kommentarernes omfang til »en Tiendedel af Tekstens Størrelse« og håber, at de vil »tilfredsstille alle rimelige Krav«. Til sammenligning vil andelen af kommentarer i den nye udgave snarere ende med to tredjedele af en nu mere omfattende tekst. Inddragelsen i særdeleshed af de samtidsforviklede dele af *Labyrinten* kalder på en tættere kommentering af de dele, der ikke blot taler for sig selv. Desuden er det vurderet, at en moderne udgave ikke kan nøjes med

Jens Immanuel Baggesen

den knaphed i kommentaren, der kendetegnede den ældre, hvis den skal være til hjælp for et blandet korps af fagfolk og læge læsere. Det gælder både verbalt, historisk og intertekstuelt.

Ikke mindst Jens Baggesens brug af andre tekster har udløst en del nye og omfattende kommentarer. Man ser undertiden *Labyrinten* omtalt som en roman, altså et fiktionsværk, hvad der ikke svarer til Jens Baggesens egen kontrakt med læseren i fortalen. Her betoner han værkets sandhedsværdi:

Du maa stræbe, sagde jeg, ved saa meget som mueligt at sætte Læseren ind i dig selv og din Forfatning, at føre ham den selvsamme Vei, du

er kommen, og vise ham de selv samme Gienstænde, aldeles fra den selv samme Side, hvorfra du har beskuet dem – saa at hans Aand ved Enden af din Reise kan siges, ikke saa meget at have læst, som selv at have – gjort den. (I, s. IV)

Ingen tilgængelig dokumentation har givet anledning til at anfægte dette rousseauske ideal om autenticitet og pålidelighed, men alene afstanden mellem oplevelserne og værkets koncipering kalder på et supplement. *Labyrinten* er så at sige dels blevet til i Europa om bord på »den lille Valnødskal, jeg har sat Hiul under« (II, s. 391), dels ved skrivebordet i København. Et af værkets nærværssuggesterende højdepunkter, bestigelsen af katedralen i Strasbourg, trækker, kan det nu påvises, lange oversatte beskrivelser ud af datidens standardværk om kirken, Philippe-André Grandidiers *Essais historiques et topographiques sur l'église cathédrale de Strasbourg* fra 1782.

Den almindeligt tilgængelige version af *Labyrinten* er Torben Brostrøms udgave, der udkom fra 1965. Den er stærkt forkortet, dog ikke i samme omfang som Bobés udgave. Udeladelserne (eller rettere størstedelen af udeladelserne) er diskret markeret med et tegn i teksten. Udgaven siges at være baseret på den originale udgave, som angiveligt er »ret skødesløs i ortografisk henseende«. Sandt nok, men en række nye fejl er desværre kommet til undervejs. Der er en vis tradition for, at kritiske udgaver alene forholder sig til kildeteksten (eller andre forfatter-autoriserede versioner), og det udviser forskellen på den nye udgave og den umiddelbare forgænger. Her skal nævnes et par stykker – først originalens ordlyd, derpå Brostrøms udgave:

Jo nærmere vi kom deres
indbydende Barme, jo gladere
hævede sig vor romantiske
Forventning

den fyndige Tacitus

Jeg taber da alle mine Kys
med Fornøielse

Nomarkie

dens egentlige Maal og Bane

en Munk, som i den uanstæn-
digste Stilling løste en Nonne
sine Strømpebaand

Jo nærmere vi kom deres
indbydende Varme, jo gladere
hævede sig vor romantiske
Forventning

den syndige Tacitus

Jeg tager da alle mine Kys
med Fornøielse

Monarkie

dens egentlige Maal og Vane

en Munk, som i den uanstæn-
digste Stilling løfte en Nonne
sine Strømpebaand

Den nye udgave af Jens Baggesens *Labyrinten* er også baseret på den originale udgave, kritisk gennemset og tolerant over for lokale afvigelser, men uforkortet, og det er nyt. Det er også nyt, at de tre, meget forskellige tekststykker, der i 1792 blev bragt i tidsskriftet *Minerva* for at reklamere for bogen, bliver tilgængelige i den nye udgave. Ikke som del af en efterlods konstrueret helhed, men som paratekstuelle aktstykker i egen ret. Ikke mindst er Jens Baggesens *remake* af Jean-Jacques Rousseaus femte vandring (fra *Den ensomme vandrers drømmerier*) værd at få med til karakteristik af værket.

Den mest overordnede betragtning bag den nye udgave er, at først med Søren Kierkegaard kom dansk prosa på omgangshøjde med det, som den 25-årige Jens Baggesen her yder. Så hvorfor holde noget af denne veloplagte, vimmelskaftede bog tilbage? Nok er der tale om en rehistorisering af værket – med en tilhørende gaveregn af overraskende tidshistoriske tekstkommentarer – men læserens umage vil lønne sig.

Henrik Blicher

Arkiv for Dansk Litteratur

Redaktion: Nicolas Reinecke-Wilkendorff

Samarbejdspartner: Jakob Moesgaard og Anders Sparre Conrad (Det Kongelige Bibliotek)

Finansiering: Det Elektroniske Forskningsbibliotek, Kulturnet Danmark og Det Kongelige Bibliotek

sitet (teknisk og redaktionelt) befundet sig i et dødvande.

I begyndelsen af 2013 blev der på både Det Danske Sprog- og Litteraturselskab og Det Kongelige Bibliotek (først uafhængigt af hinanden, siden som fælles indsats) taget initiativ til et fornyet arbejde med *Arkiv for*

Arkiv for Dansk Litteratur (adl.dk) er et websted der giver adgang til den klassiske danske litteratur. 78 forfatterskaber – fra 1100-tallets Saxo til Gustaf Munch-Petersen (1912-1938) – lagt ud i fortrinsvis tekstkritiske og kommenterede (DSL)udgaver; dels i faksimileversion, dels i søgbar tekstversion. Til forfatterskaberne knytter der sig et forfatterportræt med orientering om biografiske forhold, centrale værker og temaer, værkernes modtagelse og efterliv samt en bibliografi. Tilsammen en elektronisk litteraturhistorie på ca. 2.100 bogsider.

Arkiv for Dansk Litteratur blev oprettet i begyndelsen af 2000-tallet, hvor der blev arbejdet intensivt på at etablere det elektroniske arkiv. Efter etableringen faldt det redaktionelle aktivitetsniveau markant, og siden 2006 har

Dansk Litteratur. Til arbejdets første fase er der blevet afsat midler, der primært skal bruges på teknisk udvikling. Helt grundlæggende er det tanken (og forudsætningen for alt videre arbejde), at det eksisterende *Arkiv for Dansk Litteratur* migreres til Det Kongelige Biblioteks nyudviklede digitale infrastruktur SIF. Tanken er dog ikke blot at flytte det gamle *Arkiv for Dansk Litteratur* til et nyt system, men også at videreudvikle sitet både teknisk og funktionsmæssigt. Til en nærmere drøftelse af, hvori disse ændringer/forbedringer skal bestå, blev der nedsat en projektgruppe bestående af medarbejdere fra Det Kongelige Bibliotek og Det Danske Sprog- og Litteraturselskab. Gruppen har afholdt en række møder, og status er p.t. (primo 2014), at der arbejdes på at fastlægge en

egentlig projektdefinition og at udarbejde en beskrivelse af ønskede nye funktioner. De i første omgang afsatte midler muliggør dog kun en begrænset (videre) udvikling af *Arkiv for Dansk Litteratur* ud over den tekniske migrering, men det er en grundlæggende tanke, at der fortløbende kan bygges nye lag på siden og tilføjes nye funktioner, såfremt midlerne hertil kan findes.

Bibliografi over Herman Bangs forfatterskab

Redaktion: René Herring, under medvirken af Sten Rasmussen

Tilsynsførende: Flemming Conrad og Mette Winge

Finansiering: Velux Fonden

Herman Bangs (1857-1912) forfatterskab er slidstærkt. Det udgives, det dramatiseres og filmatiseres, og det er genstand for stigende forskning. Hidtil har det imidlertid savnet den offentligt tilgængelige bibliografi, som kunne dokumentere dets art og omfang. Det rådes der nu bod på med en kortlægning af det trykte forfatterskab i Bangs egen tid, fra debuten i 1877 til den sidste artikel i 1912. Desuden medtages de posthume tryk, der foreligger, således at hele det trykte forfatterskab vil være registreret, når bibliografien udkommer – på nettet.

Netversionen, som er modtagelig for optagelse af evt. nye, ukendte tekster af Bang, ses af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab og Velux Fonden som den første, praktiske fremtrædelsesform før bogudgaven. Bibliografien ventes tilgængeliggjort i sensommeren 2014 i en betaversion.

Barokkens opdyrkning af det danske sprog

Redaktion: Jens Bjerring-Hansen og Marita Akhøj Nielsen (projektleder)

Datalingvistik: Nicolai Hartvig Sørensen og Thomas Troelsgård

Studentermød hjælp: Jeppe Berndsen

Tilsynsførende: Dorthe Duncker, Svend Eegholm-Pedersen, Ebba Hjorth og Flemming Lundgreen-Nielsen

Finansiering: Carlsbergfondet

I baroktiden iværksattes en række arbejder for at opdyrke det danske sprog, så det kunne hævde sig på europæisk niveau. Inspirationen kom især sydfra, mest betydningsfuldt fra Die Fruchtbringende Gesellschaft i Weimar. Tidligst gjaldt kultivering af modersmålet det digteriske sprog, udmøntet i en række metriske værker, som for længst er udgivet. I næste fase fulgte sprogbeskrivelser, og disse grammatikker er ligeledes blevet udgivet. Tidens tredje sprogvidenskabelige projekt var udarbejdelsen af en ordbog over det danske sprog, der i modsætning til de ældre leksikografiske arbejder skulle have modersmålsbeskrivelsen og ikke latinundervisningen som sit hovedformål. Der er overleveret mange tilløb til en sådan ordbog, næsten alle utrykte. Langt det største og mest betydningsfulde manuskript er Matthias Moths ordbog, som blev påbegyndt 1686-1687 og redigeret i perioden 1699-1719. Den er også i international sammenhæng enestående ved at dække hele sin samtids ordforråd,

herunder en formidabel samling faste udtryk. Opslagsord og ordforbindelser er forsynet med oversættelser til latin, og dette stof har hidtil været helt oversat. *Moths Ordbog* er udnyttet af alle senere store danske modersmålsordbøger, men er aldrig blevet udgivet, selv om det til stadighed har været et ønske i filologiske, litteraturhistoriske og lingvistiske forskningsmiljøer. Periodens sprogvidenskabelige pionérarbejde blev udført af passionerede enkeltpersoner og magtfulde embedsmænd. Denne relativt lille gruppe mænd stod dels i personlig kontakt, dels holdt de sig orienteret om internationale strømninger.

Det er projektets ambition at se alle disse bestræbelser som led i én samlet bevægelse. Det ene hovedsigte er at udarbejde en elektronisk udgave af *Moths Ordbog*, det andet at udforske den kulturhistoriske kontekst for periodens opdyrkning af det danske sprog.

Den elektroniske udgave af *Moths Ordbog* bygger på den afskrift af Moths sidsteredaktion, som Det Danske Sprog- og Litteraturselskab iværksatte i 1940'erne med henblik på en trykt udgave. Afskriften er blevet indtastet i en struktureret database af firmaet AP Data, og data er siden lagt ind i selskabets sædvanlige ordbogsredigeringsprogram, iLEX. I beretningsperioden er der læst korrektur på den latinske tekst i verbalordbogen, på alle lemmaer i

verbalordbog og leksikon, og korrekturlæsningen af hele leksikonet er påbegyndt. De forskellige artikeltyper (som stednavne og henvisningsartikler) er blevet opmærket, og opmærkningen af de artikelinterne oplysningstyper (bl.a. ordklasse, bøjning og betydning) er påbegyndt. Desuden er de frekvente forkortelser blevet opløst. I oktober blev en betaversion af den elektroniske ordbog publiceret under stor bevågenhed fra medier og brugere. Endelig er hele sidstereaktionen af

søgning på hhv. dansk og latin, samt fuldtekstsøgning; søgning på lemma med indtastning af moderne dansk form; autofuldførelse ved søgning; visning af ordklasser i listen med søgeresultater og i den alfabetiske liste; visning af henvisnings- og listeartikler sammen med hovedartiklerne; og endelig en form for brugertilbagemelding, der gør det nemt at indrapportere fejl og mangler. For det andet skal den elektroniske ordbog forsynes med behørig indledningstekster: en redegørel-

Moths originale ordbogsmanuskrift, suppleret med førstereaktionen af de brændte bind, blevet digitaliseret.

I december 2013 bevilgede Carlsbergfondet penge til færdiggørelsen af den elektroniske udgave af *Moths Ordbog*. Denne fase har to hovedmål. For det første skal den elektroniske ordbog udbygges med en række faciliteter: links fra hver eneste artikel til de relevante faksimiler af originalen, som skal vises på hjemmesiden; mulighed for specificeret

se for det samlede ordbogs-kompleks inkl. forarbejder, registre og den latinsk-danske del; en beskrivelse af ordbogens makro- og mikrostruktur; håndskriftbeskrivelser; en sprogbeskrivelse med analyse af Moths fonetiske og grammatiske system; en karakteristik af Moths nydannelser; en redegørelse for Moths etymologiske teori; foruden en fremstilling af overleveringen og udnyttelsen af materialet efter Moths død. Hertil kommer udgivelse af centrale primærkilder til

Moths ordbogsarbejde og en fremlæggelse af hele den foreliggende forskning i *Moths Ordbog*.

Den kulturhistoriske kontekst undersøges i Jens Bjerding-Hansens postdoc-projekt *Verdener af ord. Om indsamling som projekt og praksis i lærdomskulturen o. 1700*. Undersøgelsen vil kaste lys over de mange sproglige og litterære indsamlingsprojekter, som iværksattes o. 1700. De centrale spørgsmål er, hvordan og hvorfor man da – som aldrig før eller siden – satte sig for at indsamle, sortere og formidle danske ord, tekster, manuskripter og tryk. Det empiriske materiale består af en række epokegørende tiltag, som ikke tidligere er blevet betragtet under ét. Foruden ordbøger (først og fremmest Moths pionérværk, men også Peder Syvs og Frederik Rostgaards strandede arbejder) drejer det sig om de første bibliografier over danske tryk (Peder Terpagers og Peder Syvs aldrig trykte *Boglader*, ca. 1680), en systematisk bogsamling (Karen Brahes), den første antologi over moderne dansk digtning (Joachim Wielandts *En Samling udaf smukke og udvalde danske Vers og Miscellane*, 1725-1726) samt det tidligste eksempel på genren 'samlede skrifter' (Terpagers, Rostgaard og Hans Grams Bording-udgave, 1735). – Efter en undersøgelse af Syv, Terpagers og Rostgaard samt det lærde tidsrums historiografi, ude og hjemme, har fokus på det seneste været på Jacob

Bircherods litterærhistoriske samlinger samt komparative studier, især af tyske forhold.

I 2014 skal den afsluttede overbygning på projektet undersøge de offentlighedsforestillinger, der kendetegnede den tilsyneladende indadvendte lærdomskultur. I undersøgelsesmaterialet vil indgå dels tidlige forsøg i den encyklopædiske genre (herunder leksikondelen af Moths værk), dels de første lærde tidsskrifter. En tese er, at samlerarbejderne kan ses som tidlige tiltag til opbygningen af en vidensinfrastruktur med rækkevidde uden for den lærde republik. Herved gives der måske anledning til at diskutere det skarpe skel mellem 1600-tal og 1700-tal, lærdom og oplysning. Til denne videnshistoriske undersøgelse knyttes der desuden en mentalitetshistorisk dimension. I den forbindelse skal det overvejes, hvordan de lærde aktører selv oplevede overgangen fra tidligmoderne til moderne publiceringsnormer. Kilderne hertil er selvfremsstillinger, biografisk materiale, men først og fremmest *Moths Ordbog*, der både er et vigtigt udtryk for og en enestående begrebshistorisk kilde til de afgørende kulturelle brud og forskydninger, der fandt sted o. 1700. Resultaterne skal formidles i en engelsksproget monografi.

Karen Blixen. Værker

Redaktion: Nicolas Reinecke-Wilkendorff (ledende redaktør)

Udgivere: Poul Behrendt, Henrik Blicher, Charlotte Engberg, Annegret Heitmann, Lasse Horne Kjældgaard, Peter Olivarius †, Nicolas Reinecke-Wilkendorff, Benedikte F. Rostbøll og Marianne Stecher-Hansen

Tilsynsførende: Henrik Blicher og Klaus P. Mortensen

Finansiering: Augustinus Fonden, Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond, Statens Kunstfonds Projektudvalg for Litteratur, Velux Fonden og Aage og Johanne Louis-Hansens Fond

Karen Blixen. Værker er den første videnskabelige udgave af Karen Blixens (1885-1962) fiktive forfatterskab. Hvert bind udgives efter moderne tekstkritiske principper og rummer ud over selve teksten en kommentardel (ordforklaringer, realkommentarer, intertekstuelle noter) og en efterskrift. Hertil kommer eventuelle bilag, der kan

kaste nyt lys over værket. Trykgrundlaget udgøres af førstetrykkene, som i en række tilfælde jævnføres med det overleverede manuskriptmateriale. Projektet er XML-baseret, hvilket giver et langt mere fleksibelt arbejdsgrundlag end ved brug af traditionel tekstbehandling.

Arbejdet med seriens femte bind, *Sidste Fortællinger*, er i god gænge, og bindet er planlagt til at udkomme ultimo 2014.

Udkommet:

Den afrikanske Farm, tekstkommentar og efterskrift ved Lasse Horne Kjældgaard, 2007

Vinter-Eventyr, tekstkommentar ved Peter Olivarius † og Henrik Blicher, efterskrift ved Poul Behrendt, 2010

Syv fantastiske Fortællinger, tekstkommentar ved Nicolas Reinecke-Wilkendorff, efterskrift ved Lasse Horne Kjældgaard, 2012

Gengældelsens Veje, tekstkommentar ved Nicolas Reinecke-Wilkendorff, efterskrift ved Benedikte F. Rostbøll, 2013

Dansk Sproghistorie

Redaktion: Ebba Hjorth (ledende redaktør), Birgitte Jacobsen, Henrik Galberg Jacobsen og Bent Jørgensen

Tilsynsførende: Bente Holmberg og Allan Karker

Finansiering: Carlsbergfondet

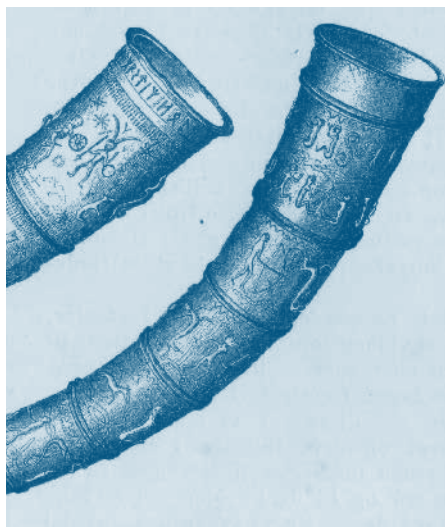
Dansk Sproghistorie vil blive publiceret som et 4-binds bogværk (i alt ca. 2.000 sider) og som en webside. Bøgerne, hvoraf de tre er emneopdelte fremstillinger og det fjerde en tværgående kronologisk fremstilling, har fået arbejdstitlerne *Dansk i spil og samspil*, *I maskinrummet*, *Dansk i brug* og *Hele historien*.

Dansk identitetsdannelse, udforskningen af sproget, det danske sprogs betydning og status i Norden og i verden i øvrigt, læse- og skrivekyn-dighed samt de forskellige skrifter beskrives historisk i *Dansk i spil*. I *I maskinrummet* behandles de klassiske sproghistoriske discipliner, *ortografi*, *udtale*, *ordforråd*, *bøjning*, *syntaks* og *interpunktion*. *Dansk i brug* rummer kapitler om forskellige genrers sprog (fx bibelsprog, juridisk sprog, folkevisesprog, mediesprog og sproget i de elektroniske medier), enkeltforfatteres sprog samt beskrivelse af brugen og betydningen af andre sprog i Danmark.

Nogle få kapitler udestår stadig, men resten af kapitlerne i de tre første bind er under slutredigering, og det fjerde bind vil blive påbegyndt når

den igangværende slutredigering er afsluttet.

Websiden skal bl.a. rumme introduktion i ord og video til *Dansk Sproghistorie*, oversigt over og korte resuméer af værket. Dertil kommer dokumentations- og billedmateriale der af pladshensyn må udelades af bogen. Endelig udnyttes webmediets særlige mulig-

heder til lyd- og billedoptagelser, interaktiv tidslinje over sprogets udvikling med indbygget kortfunktion samt databasebaserede litteraturlister og ord- og sagregistre som muliggør flerdimensionale, filtrerede søgninger.

Der skabes sammenhæng mellem bogværk og webside ved at placere QR-koder og løbenumre i bogsidernes margener.

Forhandlinger med et konkret forlag om trykningen af værket er genoptaget efter at have ligget stille et stykke tid. Der sendes ansøgning til Carlsbergfondet om støtte til trykningen ved den kommende ansøgningstermin.

Danske Klassikere

Redaktion: Elise Iuul, Camilla Zacho Larsen og Jesper Gehlert Nielsen (ledende redaktør)

Studentermedhjælp: Helene Holtse og Mette Elholm Ishøj

Klassikerudvalg: Søren Peter Hansen, Lasse Horne Kjældgaard, Johnny Kondrup, Birthe Melgård, Jesper Gehlert Nielsen og Søren Schou

Finansiering: Statens Kunstfonds Projektudvalg for Litteratur

Danske Klassikere er en fortløbende serie af litterære hovedværker omspændende de sidste fire århundreder – foreløbig fra Thomas Kingo (1634-1703) til Tom Kristensen (1893-1974). Der er udgivet omkring 90 titler i serien, hvis formål er at give læseverdenen mulighed for at erhverve billige, holdbare og pålidelige udgaver, hvor teksterne er eftergået kritisk og forsynet med oplysende kommentarer og efterskrifter. Titlerne lagres i 15 år.

Danske Klassikere omfatter en række hovedstykker i den danske digtekunsts historie – og nogle, der burde være det. Serien udgøres således ikke kun af guldrandede glansnumre, men også af værker, der i dag med urette er ganske ukendte, selv om de i samtiden nød stor anerkendelse. Hovedvægten i titlernes antal ligger på 1800-tallet, især efterhånden på de sidste årtier, mens titlerne fra før 1800 er langt færre. Som noget forholdsvis nyt omfatter serien tillige værker fra efter 1920. Det er redaktionens ønske, at titler fra det 20. århundrede med

tiden vil udgøre en markant del af *Danske Klassikere*. Ikke kun ud fra litteraturhistoriske kriterier, men mest af alt fordi bøgerne er værd at læse, har en kvalitet, der gør dem til en udfordring for læseren netop nu, samtidig med at de gør indtryk som stemmer fra en (fjern og) fremmed tid.

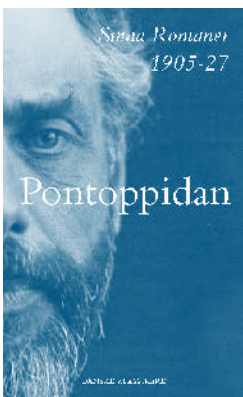
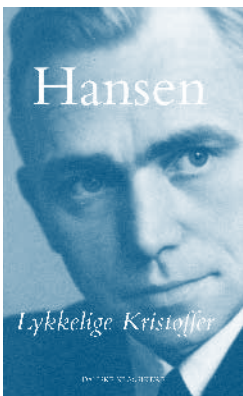
Også i det forløbne år har redaktionens arbejde været koncentreret om afviklingen af igangværende udgivesprojekter. Hertil kommer en række genoptryk, som løbende forberedes i seriens 'nye' layout. Planlægningen af kommende titler foregår med skyldig hensyntagen til uligevægten i titlernes kronologiske fordeling og til åbenlyse mangler, hvad angår værker og forfattere. Den sparsomme repræsentation af titler fra den tidlige Guldalder og fra tiden før 1800 søges udlignet, og et kommende samarbejde med udgivere fra Grundtvig Centeret ved Aarhus Universitet vil resultere i udgivelsen af centrale værker i et forfatterskab, der endnu ikke er repræsenteret i *Danske Klassikere*. Jævnside hermed arbejdes der på den fortsatte udgivelse af nyere værker.

Arbejdet med den nye hjemmeside (www.danskeklassikere.dk) har beklageligvis måttet vige for andre opgaver i året, men vil blive prioriteret højt i den kommende tid. Den nye hjemmeside vil foruden at meddele nyheder om igangværende udgivesarbejde, nyudgivel-

ser og genoptryk også bringe tekstprøver og evt.

andet relevant materiale. Omlægningen af produktionsprocessen, hvorved layoutet sats (og trykklar pdf) kan genereres på baggrund af skannet tekst og efterfølgende (delvis) maskinel XML-opmærkning, pågår stadig.

Den Danske Begrebsordbog

Redaktion: Henrik Lorentzen, Sanni Nimb, Lars Trap-Jensen (ledende redaktør) og Thomas Troelsgård
Tilsynsførende: Dorthe Duncker, Kjeld Kristensen og Peter Zeeberg
Finansiering: Carlsbergfondet

Den eneste begrebsordbog udarbejdet for dansk er Harry Andersens *Dansk begrebsordbog* fra 1945, et værk som i sagens natur er mindre velegnet for moderne brugere når mere end 60 års tilvækst i ordforrådet må undværes. At der er et behov for en moderne dansk begrebsordbog, behøver næppe motive-res yderligere.

Med en treårig bevilling der omfatter seks årsværk i perioden 2010-2013, har Det Danske Sprog- og Litteraturselskab fået en enestående mulighed for at udvikle en begrebsordbog til afløsning af Harry Andersens. Når det kan lade sig gøre med så begrænset en tidshorizont og redaktørindsats, skyldes det at værket ikke opbygges helt fra grunden.

Selskabet har i forbindelse med projektet *DanNet* været med til at udvikle en formaliseret beskrivelse af betydningsrelationer på grundlag af ordforrådet og betydningsbeskrivelserne i *Den Danske Ordbog* (se nærmere herom under *ordnet.dk*).

Dette materiale bruges som udgangspunkt for arbejdet

trykke

forfatter

læser

med begrebsordbogen, og som sidegevinst sikres derved overensstemmelse mellem *DanNet*, *Den Danske Ordbog* og begrebsordbogen. Den overordnede struktur lægger sig forholdsvis tæt op ad Harry Andersen og dennes tyske forbillede, Franz Dornseiffs *Der deutsche Wortschatz nach Sachgruppen* i 8. udgave fra 2004.

I det forløbne år har redaktionen færdigredigeret bogens 22 kapitler og ca. 900 afsnit. Turbulensen omkring afdelingens økonomi har dog medført en mindre forsinkelse i publiceringen af bogværket. I februar 2014 var selve redigeringsprocessen afsluttet og den afsluttende gennemlæsning påbegyndt. Ordbogens kapitler indeholder ca. 200.000 ord og udtryk. Den færdige ordbog ventes at blive på 1.000-1.200 sider. Der planlægges en udgivelse i to parallelle publikationer: dels en trykt ordbog i ét bind forsynet med stikordsregister, dels en netpublikation hvor den begrebsmæssige komponent i netversionen af *Den Danske Ordbog* udvikles og integreres i *ordnet.dk*. Redaktionen har i året fastlagt ordbogens endelige layout i samarbejde med grafisk tilrettelægger Carl-H. K.

Zakrisson. Den trykte bog ventes at udkomme medio 2014.

Diplomatarium Danicum og Danmarks Riges Breve

Redaktion: Thomas Hansen, Markus Hedemann (ledende redaktør) og Anders Leegaard Knudsen

Tilsynsførende: Esben Albrechtsen, David Bloch, Bent Jørgensen og Rikke Agnete Olsen

Finansiering: Carlsbergfondet

Diplomatarium Danicum har eksisteret siden 1932. Indtil videre er 35 trykte og 5 elektroniske bind udkommet i 4 rækker indeholdende samtlige danske diplomer eller diplomer vedrørende Danmark fra perioden 789-1412. For tiden pågår arbejdet med at publicere diplomer fra perioden efter 1413 online. Oprindeligt var periodens slutår sat til 1450, men er efter aftale med Carlsbergfondet nu sat til 1439 – året for det danske rigsråds opsigelse af kong Erik af Pommern – af hensyn til færdiggørelsen af projektet.

Ved et middelalderligt diplom forstås enhver form for retsstiftende dokument, fx pavelige udnævnelser af danske gejstlige, krigserklæringer, fredstraktater, lejekontrakter, pantebreve, domme etc. Samtlige diplomer oversættes til moderne dansk. De digitale tekster og oversættelser er i skrivende stund konverteret, og et nyt design vil blive implementeret i løbet af foråret.

binde 'ind

skrive

læse

Gammeldansk Ordbog

Redaktion: Merete K. Jørgensen, Marita Akhøj Nielsen (ledende redaktør) og Merethe Ross

Datering/vistik: Nicolai Hartvig Sørensen og Thomas Troelsgård

Studentermød hjælp: Mette Rahbek

Tilsynsførende: Dorthe Duncker, Britta Olrik Frederiksen og Henrik Galberg Jacobsen

Finansiering: Kulturministeriet og Velux Fonden

Gammeldansk Ordbog er en ordbog over middelalderens danske sprog. Den dækker perioden fra ca. 1100 til 1515, altså næsten halvdelen af den periode, hvor vi har kilder på dansk. Sproget undergik voldsomme ændringer i løbet af de 400 år, *Gammeldansk Ordbog* dækker, og det er ordbogens ambition at give et indtryk af denne udvikling. Alle bevarede dansksprogede tekster fra middelalderen skal som endemål behandles i gennemdokumenterede ordbogsartikler, der foruden ordenes betydninger også fremlægger bøjningsformer og stavemåder, gammeldanske og fremmedsproglige paralleller, samt fordeling på genrer, perioder og geografiske områder. Ordbogens omfattende seddelsamling er digitaliseret og er frit tilgængelig fra selskabets hjemmeside. De digitale sedler anvendes i selve redigeringsarbejdet, idet links til sedlerne har erstattet den traditionelle indskrivning af citater. Det har betydet en mere effektiv redigeringsproces.

Diplomatarium Danicum arbejder tematisk ud fra emner, som synes af særlig forskningsmæssig interesse. Emnerne er pr. 1. januar 2014: konflikten om Sønderjylland, det kongelig rettertings virksomhed samt elektroniske publiceringsformer.

göza namninnu. oc til fja
ströma. vram han hafur fan
geth gardfarstu annat vag
igen. Ofna marthū oc anga
um tha floth gar vp ma hvar
nian ar fislann fara ar vil. vñ
thar ar almannigf vram ar
vp gar. S tak annur myl
na fore angium manna. fva
ar hñ mia spilla them. tha
takthñ vp ströoth firar myl
mia. a pmigf dag afny. oc
sati ay aiter mthar for an
ofna michall mællu afny.
vñ hñ ar myhñ a ay taka

allar fiata mans eth. vñ m
Hittir annar man j siango v
Hittir man sinny athalku
annar man j siango mar
sinny athalkunu. oc drepar
dan horkal j siango marth ha
Tha skal han til thingf foza. ba
bullstar. oc ble marth twigia
na vithm. ar han drap thar
j siango marth harny. oc ay
nar stad. ar fva gözo. laggi
vram kirku garthe. ofna vgr
akri. Far horkarl far j si
marth annar mans kunn. o

Velux Fondens generøse bevilling til projektet *Midaldalderens danske sprog og litteratur formidlet til nutiden* (se s. 34) har muliggjort udviklingen af en hjemmeside, der kan fremvise ordbogens artikler, både de oprindelige artikler med indskrevne citater og de links-redigerede artikler. I beretningsperioden har redaktionen defineret og udført en række opgaver i forbindelse med sammenkoblingen af den elektroniske seddelsamling og artiklerne i *Gammeldansk Ordbog*. Arbejdet med kravsspecifikationerne til hjemmesiden er påbegyndt. Desuden er alle ordbogens ca. 29.000 artikler blevet forsynet med oplysninger om opslagsordets ældste forekomst i materialet. Denne type oplysninger er blevet efterlyst af lingvister, leksikografer og sproghistorikere, men også uden for de snævre faglige kredse er der en udbredt interesse for ordenes liv og død. Sideløbende er der arbejdet med at knytte hvert enkelt gammeldansk opslagsord til ordets moderne form, hvor det er muligt. I beretningsperioden er ca. 13.500 artikler blevet linket til

de tilsvarende artikler i selskabets moderne ordbogsressourcer (*Den Danske Ordbog* og *Ordbog over det danske Sprog*). Linkningen foregår på ordniveau, ikke betydningsniveau. I alle de tilfælde, hvor et opslagsord eller en del af det, fx et af leddene i en sammensætning, stadig findes, er de moderne danske former indtastet. For resten af de 13.500 opslagsord er det blevet oplyst, at de er uddøde. Denne sammenkobling vil betyde, at det bliver muligt at slå op i store dele af *Gammeldansk Ordbog* med moderne danske ord, og faciliteten vil øge brugergruppen betragteligt. Desuden vil den fungere som en løbende forklaring af de tekster, som *Studér Middelalder på Nettet* (se s. 40) publicerer, idet der fra hvert enkelt ord i teksterne linkes til de relevante ordbogsartikler i *Gammeldansk Ordbog*. I en senere fase vil det gammeldanske ordforråd kunne indgå i en samlet elektronisk ressource, der omfatter hele det danske sprog, fra dets første optræden i de middelalderlige kilder til dets form og brug i nutidens sprog.

Ludvig Holbergs Skrifter

Redaktion: Henrik Andersson, Elise Iuul, Finn Gredal Jensen, Camilla Zacho Larsen, Karen Skovgaard-Petersen (ledende redaktør) og Peter Zeeberg
Studentermhjælp: Astrid Hjorth Balle, Anja May Jensen og Rune Biede Nielsen

Bestyrelse: Anne Mette Hansen, Lasse Horne Kjældgaard, Jørn Lund og Gunnar Sivertsen

Finansiering: Augustinus Fonden, Statens Kunstfonds Projektudvalg for Litteratur, Undervisningsministeriet; den norske del finansieres primært af Universitetet i Bergen

Ludvig Holbergs Skrifter er et samarbejde mellem Det Danske Sprog- og Litteraturselskab og Universitetet i Bergen, med inddragelse af Københavns Universitet, Det Kongelige Bibliotek og Universitetsbiblioteket i Bergen som samarbejdspartnere. Målet er at etablere en tekstkritisk, gennemkommenteret udgave af Holbergs samlede værker på internettet. Udvalgte værker vil desuden blive udgivet i trykt form. De latin- og fransksprogede værker vil blive ledsaget af oversættelser til dansk eller norsk.

Den norske redaktion tager sig af Holbergs sagprosa, herunder de historiske værker og Holbergs essays. Den danske redaktion har ansvaret for den skønlitterære del af Holbergs forfatterskab. Det drejer sig bl.a. om komedierne, epigrammerne, *Peder Paars* og *Niels Klim*. Hertil kommer Helte- og Heltindehistorierne og Levnedsbrevene.

I arbejdet med at etablere et websted er projektet i det forløbne år blevet assisteret af digitaliseringsenheden Uni Computing (tidligere Uni Research og før det Aksis), som er knyttet til Universitetet i Bergen. I årets løb har Uni Computings arbejde bestået i at foretage mindre justeringer i stilark og software. Der er truffet aftale om at webstedet skal flyttes til Universitetsbiblioteket i Bergen og Det Kongelige Bibliotek først i 2014.

Webstedet rummer alle trykte Holbergtekster indskannet efter Carl S. Petersens udgave og herefter XML-opmærket og korrekturlæst i forhold til førsteudgaverne. Teksterne bearbejdes løbende tekstkritisk, samtidig med at de forsynes med kommentarer og indledninger. En mindre omfattende version af dette websted er offentlig tilgængelig på holbergsskrifter.dk og holbergsskrifter.no, mens størstedelen af materialet foreløbig kun er tilgængeligt med et password.

Den danske redaktion har tilrettelagt arbejdet således at det tekstkritiske arbejde foretages af redaktionens medlemmer, mens kommentarer udarbejdes dels af redaktionsmedlemmer, dels af eksterne kommentatorer. I løbet af 2013 er der arbejdet med

tekstkritik, indledning og kommentarer til Levnedsbrevene, Heltehistorierne, *Niels Klim* og en række komedier. Endvidere har redaktionen udarbejdet oversættelser af fremmedsproglige passager i *Danmarks og Norges geistlige og verdslige Staat, 1749*. Denne tekst udsendes i bogform i foråret 2014 som markering af 200-året for Norges løsrivelse fra Danmark. Oversættelserne skal indgå som appendix i denne trykte udgave. Det tekstkritiske arbejde med denne tekst ligger i øvrigt hos den norske redaktion.

Tre ph.d.-stipendiater er i gang med deres ph.d.-studium med Holberg-emner, henholdsvis Helte- og Heltindehistorierne, *Niels Klim*-oversættelser og Holbergs tidlige pseudonyme forfatterskab. Stipendierne er Københavns Universitets bidrag til Holbergprojektet. En del af stipendiaternes pligtarbejde lægges i Holbergprojektets regi med relation til deres afhandlinger.

Det Kongelige Bibliotek har produceret digitale faksimiler af førsteudgaverne af den del af forfatterskabet som den danske redaktion har ansvaret for. Disse faksimiler ledsager den digitale udgave af hver enkelt skrift. I 2013 er der blevet produceret faksimiler af enkelte småskrifter der i første omgang var udeladt.

Redaktionens medlemmer har holdt en række foredrag om projektet og om enkelte Holbergtekster i løbet af året.

It-drift

Medarbejdere: Thomas Hansen (it-kordinator), Anders Jørgensen, Jonas Nielsen og Anders Bruun Olsen (it-ansvarlig)

It-afdelingen ved Det Danske Sprog- og Litteraturselskab varetager drifts-, udviklings- og supportopgaver for husets administration og projekter. Desuden koordineres arbejdet med virksomhedens digitale produktion herfra.

For at imødekomme et generelt stigende it-behov blandt projekterne er der for at øge kapaciteten og højne sikkerheden foretaget en større omlægning af servernetværket. I det forløbne år er arbejdet med konsolidering af virksomhedens serverkapacitet videreført, og i forlængelse heraf er der indført værktøjer til automatisk serverkonfiguration. Endelig er der indkøbt nye terminalservere, som skal sikre bedre arbejdsvilkår på medarbejdernes arbejdsstationer, ligesom der er etableret en tilfredsstillende backupløsning for bærbare computere.

Pr. 1. februar 2014 er Anders Jørgensen, studerende ved Danmarks Tekniske Universitet, ansat som studentermedhjælper. Han vil varetage såvel drifts- som supportopgaver.

Latinsk hyrdedigtning i Danmark på Frederik 2.s tid

Udgivere: Karsten Friis-Jensen †,
Karen Skovgaard-Petersen og Peter
Zeeberg (projektleder)

Tilsynsførende: Minna Skafto Jensen
og Patrick Kragelund

Finansiering: Carlsbergfondet

latindigtning. Udgivelsen vil være den første omfattende moderne udgave af dansk latindigtning fra renæssancen. En enkelt af teksterne, Niels Pedersens *Dialogimos*, er aldrig tidligere behandlet. Det er et hidtil ukendt stykke dansk latinlitteratur, som i 2003 dukkede op i et nordtysk herregårdsbibliotek.

Tekstkritisk udgivelse med paralleloversættelse, indledning og noter af et repræsentativt udvalg af danske latinsprogede hyrdedigte fra perioden 1560-1580: Erasmus Lætus: *Bucolica*, 1560, Hans Philipson Pratensis: *Daphnis*, 1563, Hans Lauridsen Amerinus: *Ecloga de pacis foedere*, 1573, Peder Jacobsen Flemløse: *Ecloga de eclipsi solari*, 1574, Zacharias Widing: *Iolas*, 1577, Hans Hansen Stage: *Ecloga in obitum Catharinae Hasebard*, 1578, og Niels Pedersen: *Dialogismos*, 1580. De oprindelige publikationer skal i alle tilfælde udgives i deres fulde omfang.

De udvalgte værker er alle skrevet inden for Frederik 2.s regeringstid og repræsenterer et bredt spektrum af de temaer, der behandles i tidens

I løbet af 2008 er hyrdedigtene af Pratensis, Amerinus, Flemløse, Widing, Stage og Pedersen blevet gjort tilgængelige på nettet, såvel i latinsk tekstudgave som i dansk oversættelse, som del af tekstbasen på sitet: renaessancesprog.dk. Bogudgaven af de seks digte med indledning, noter og kritisk apparat er under udarbejdelse.

Meyers Fremmedordbog

Redaktion: Torben Christiansen
Tilsynsførende: Laurids Kristian Fahl
og Henrik Lorentzen
Finansiering: Skibsreder Carsten
Brebøls Almennyttige Fond

Målet med dette projekt er at lægge *Meyers Fremmedordbog* på internettet. Derved vil værket blive tilgængeligt for flere brugere, og ordbogen vil være et værdifuldt supplement til *Ordbog over det danske Sprog* på ordnet.dk og sproget.dk.

Med henblik på digitalisering er ordbogen blevet indtastet i Nanjing. Indtastningen er tilrettelagt af Kompetenzzentrum Trier efter samme model som *Ordbog over det danske Sprog* og *Holberg-Ordbog*, dvs. dobbeltindtastning og efterfølgende kollationering

og fejlretning. Forud herfor er der udarbejdet en indtastningsmanual, og efter modtagelse af resultatet fra Trier er data blevet efterbehandlet og konverteret til selskabets ordbogsredigeringsprogram, hvor det videre opmærkningsarbejde og den manuelle fejlretning vil foregå. Dette arbejde og den efterfølgende netpublicering udføres i samarbejde med selskabets *Afdeling for Digitale Ordbøger og Tekstkorpora*. Publicering ventes at finde sted i løbet af foråret 2014.

Middelalderens danske sprog og litteratur formidlet til nutiden

Målet for projektet er en åbning af den danske middelalders sprog og litteratur – og dermed tankeverden – for et bredere publikum, samtidig med at forskningens interesser varetages. Det skal nås ved en løbende publicering af *Gammeldansk Ordbogs* artikler i elektronisk form, ved en berigelse af disse artikler med linkning til de moderne opslagsord i *Den Danske Ordbog* eller *Ordbog over det danske Sprog* og ved en kobling ord for ord fra middelalderlige tekster til *Gammeldansk Ordbog* som løbende forklaringer.

Projektets målgruppe er sammensat. Det skal ikke skjules, at middelalderdansk er svært at gå til; af et tilfældigt valgt opslagsord som *vægh* 'vej' findes der langt over 100 forskellige former (fx *uah*, *veeg*, *vegghen*, *veye*, *væg*, *væghæ*, *waghum*, *weghna*, *wog*, *wæghænæ*, *wægs*), og en del af dem falder sammen med former af andre opslagsord (bl.a. *vathe* 'våde, fare', *veke* 'væge', *væg* 'væg', *vægge* 'kile', *væghe* 'dræbe'). Men projektet vil hjælpe læserne godt på vej, for sammenkædningen af de middelalderlige tekster, ordbogen over periodens sprog og de moderne danske ord har et stærkt formidlingspotentiale. Det er målet at gøre de gamle tekster tilgængelige

for studerende, ældre gymnasieelever, folkeuniversitetets og oplysningsforbundenes brugere, hele den historisk og litterært interesserede offentlighed. Samtidig er forskningsperspektiverne mangfoldige: Historikere, litterater, teologer, sprogforskere, kulturhistorikere inden for en bred vifte af fag, fx lærdomshistorie, medicinhistorie, socialhistorie, vil få et smidigt redskab til deres videnskabelige arbejde.

Projektet falder i to dele, en digital publicering af *Gammel dansk Ordbogs* artikler (se nærmere s. 29) og en ny version af *Studér Middelalder på Nettet* (læs mere s. 40).

ordnet.dk

Redaktion: Jørg Asmussen, Kjeld Kristensen, Henrik Lorentzen, Sanni Nimb, Nicolai Hartvig Sørensen, Lars Trap-Jensen (ledende redaktør) og Thomas Troelsgård

Studentermedhjælp: David Christian Svendsen-Tune

Tilsynsførende: Dorthe Duncker, Kjeld Kristensen og Peter Zeeberg

Finansiering: Carlsbergfondet

Ordned.dk er Det Danske Sprog- og Litteraturselskabs websted for moderne ordbøger og tekstkorpora. Siden giver adgang til digitale versioner af *Den Danske Ordbog* og *Ordbog over det danske Sprog* med supplement og til selskabets digitale og søgbare tekstsamlinger i *KorpusDK*. *Ordned.dk* indeholder desuden en række sider om resurserne, spil, mulighed for at indberette nye ord samt et udvalg af sproglige spørgsmål som redaktionen løbende modtager og besvarer.

Ordned.dk har udviklet sig til at være danskernes foretrukne sted når de har brug for hjælp og vejledning med ordforrådet. Ordbøgerne er de eneste frit tilgængelige danske betydningsordbøger på nettet og er dem brugerne først støder på når de søger efter et ord ved hjælp af Google. Siden lanceringen på nettet i 2008 har *ordnet.dk* haft et stigende antal besøgende og har i februar 2014 haft ca. 65.000 besøg og 175.000 sidevisninger i gennemsnit pr. dag. Det giver *ordnet.dk* en stabil placering blandt de ca. 250 mest besøgte hjemmesider i Danmark.

Perioden 2013-2014 har været usædvanlig. På trods af sidens succes har Kulturministeriet ikke ønsket at støtte projektet efter 2012,

og den manglende finansiering har ikke kunnet undgå at påvirke redaktionens arbejde i året. Dels fordi det har været nødvendigt at aktivere alle muligheder for frikøb af medarbejdere, både i 2013 og 2014, dels fordi projektledelsen har måttet bruge tid på udadvendte aktiviteter, udarbejde notater, ansøgninger osv. Sagen har haft en del offentlig bevågenhed, bl.a. artikler i foreløbig fire numre af *Magisterbladet*. Det førte til at kulturministeren blev kaldt i samråd i Folketinget i december 2013 og herunder lovede at »vi finder en løsning«. Der er derfor aftalt en række møder med ministeriet i løbet af foråret 2014. Carlsbergfondet udviste overordentlig stor generøsitet ved i efteråret 2013 at træde til med en ekstraordinær bevilling til projektet på 1 mio. kr. Dermed er projektets økonomi sikret et stykke tid

endnu indtil der forhåbentlig findes en varig løsning.

I 2013 blev der redigeret 529 nye og revideret 742 eksisterende artikler i *Den Danske Ordbog*. Arbejdet med at gøre nye korpustekster klar til publicering er fortsat som planlagt, og pr. februar 2014 er tekster med et indhold på 45 mio. løbende ord klar til offentliggørelse. Da der imidlertid pga. frikøb ikke er resurser til at forestå den fornødne tilpasning af hjemmesiden, kan offentliggørelsen ikke gennemføres som planlagt. I stedet planlægger redaktionen at tilbyde offentlig download af det klientprogram som er blevet udviklet til intern brug på redaktionen. Dette program kan brugerne installere lokalt og derved få adgang til de nye korpustekster, mens integrationen med *KorpusDK* må udskydes til næste år eller indtil økonomien er på plads.

På *ordnet.dk's* hjemmeside er elementerne »Sprogligt«, »Dagens ord« og »Indsendte forslag til nye ord« på forsiden af *Den Danske Ordbog* løbende blevet vedli-

geholdt, og redaktørerne har ydet offentligheden sproglig førstehjælp ved at besvare brugerhenvendelser og medvirke i DR's sprogprogram *Sproglaboratoriet* på P1.

Arbejdet med udtale af ordene i *Den Danske Ordbog* som lydfiler er fortsat i perioden, og studieoptagelserne er nu stort set tilendebragt. I februar 2014 var næsten 80.000 lydfiler offentligt tilgængelige, og de sidste lægges på i løbet af 2014 efter kontrollytning.

Udvikling af apper til ordbøger har fyldt meget i perioden. En gratis app for *Den Danske Ordbog* til iOS og Android blev lanceret i maj 2013 og præsenteret ved et arrangement i september. Derefter er tilsvarende apper blevet udviklet for *Ordbog over det danske Sprog*, *Holberg-Ordbog* og *Moths Ordbog*, ligesom der er lavet en særlig visning af apperne på tablet-computere. *Den Danske Ordbog*-appen blev ved Danish App Awards kåret som årets app 2013 i kategorien Nyheder & Reference. Appen er udviklet i samarbejde med Miracle A/S og Sylvain Fay-Châtelard, mens de øvrige apper og det fortsatte udviklingsarbejde udføres i samarbejde med det franske firma Dviance.

Redaktørerne af *ordnet.dk* indgår i selskabets *Afdeling for Digitale Ordbøger og Tekstkorpora*. Denne afdeling varetager foruden *ordnet.dk* også udarbejdelsen af *Den Danske Begrebsordbog* (se

selvstændig beskrivelse heraf), vedligeholdelsen af det nu afsluttede projekt *DanNet* og fungerer desuden som konsulenter eller ansvarlige for digitaliseringsprojekter, hvoraf flere er beskrevet selvstændigt (se *Meyers Fremmedordbog* og *Barokkens opdyrkning af det danske sprog*).

Endelig medvirker redaktionen i projektet *Semantic processing across domains* (finansieret af Forskningsrådet for Kultur og Kommunika-

tion) sammen med Center for Sprogteknologi. I dette projekt undersøges mulighederne for automatisk opmærkning af ords betydninger i løbende tekst ved at kombinere maskinlæringsmetoder med manuel semantisk opmærkning af korpustekster. Målet er at udvikle en model der er robust på tværs af domæner og har praktisk anvendelighed, fx til semantisk søgning i *ordnet.dk*'s korpustekster. Der er tale om et treårigt projekt med start 1. september 2013. Det Danske Sprog- og Litteraturselskabs andel udgør lidt over ét årsværk.

Peter Seebergs romaner, noveller og kortprosa

Redaktion: Jeppe Lindquist Barnwell og Anders Juhl Rasmussen

Udgivere: Anders Thyrring Andersen, Lotte Thyrring Andersen, Jørn Erslev Andersen, Jeppe Lindquist Barnwell, Knud Bjarne Gjesing, Jonas Holst, Marianne Juhl, Steen Klitgård Povlsen, Anders Juhl Rasmussen, Bjarne Sandstrøm og Erik Skyum-Nielsen

Studentermedhjælp: Helene Holtse

Tilsynsførende: Ebba Hjorth, Lasse Horne Kjældgaard og Erik Skyum-Nielsen

Finansiering: Velux Fonden

Peter Seeberg (1925-1999) var en af de betydeligste danske forfattere i anden halvdel af det 20. århundrede, og interessen for hans forfatterskab er stadig voksende. Det har længe været et ønske at få iværksat en tekstkritisk, kommenteret udgave af hans værker på grundlag af førsteudgaver og manuskripter og i tillæg hertil samle de tekster, der hidtil kun har været tilgængelige i mindre publikationer eller som manuskript. Seebergs trykte produktion består af ca. 500 publikationer fordelt på romaner, noveller, kortprosa, dramatik, børne- og ungdomslitteratur foruden et omfattende faglitterært

forfatterskab. Udgivelsen vil i første omgang prioritere de fire romaner, seks novelle- og kortprosasamlinger samt en mængde tekster uden for samlingerne. Hertil kommer et større antal (ca. 120) tilsyneladende færdige, men upublicerede noveller og kortprosaetekster, som det er hensigten at udgive digitalt.

I løbet af året har redaktionen arbejdet med den tekstkritiske bearbejdning af grundteksten samt med fremstilling og redigering af

efterskrifterne til de i alt elleve bind. Et studieophold i Peter Seebergs arkiv har været foretaget for først og fremmest med udgangspunkt i den omfattende udklipssamling at eftersøge bøgernes præsentation og reception i dags- og magasinpressen. Herudover er relevante dokumenter til belysningen af bøgernes tilblivelseshistorie identificeret og gennemgået, heriblandt optegnelser i dag- og notesbøger, forlagskorrespondancer m.m. Hovedparten af efterskrifterne er nu modtaget, og redigeringen er enten afsluttet eller igangværende. En større arbejdsopgave har desuden været den tekstkritiske behandling og beskrivelse af de udgivelserrelevante tekster. Der er til de fleste af Seebergs bøger bevaret et omfattende manuskriptmateriale, ofte i form af både udkast, kladder og renskrift. I øvrigt har en del af kortprosateteksterne oprindeligt været trykt i aviser, tidsskrifter og lignende, før de eventuelt er optaget i en samling. Og herudover har samtlige bøger efter førsteudgaven været genudgivet, i flere tilfælde i mere end ti editioner. Redaktionen har nu indsamlet og gennemgået samtlige manuskripter og tidligere og senere tekstversioner, og beskrivelsen af materialet er indledt.

sproget.dk

Redaktion: Laurids Kristian Fahl
It-udvikler: Jonas Nielsen
Studentermedhjælp: Astrid Hjorth Balle, Kristine Lausten Boeskov og Mette Elholm Ishøj
Samarbejdspartner: Ida Elisabeth Mørch (Dansk Sprognævn)
Tilsynsførende: Jørg Asmussen og Lars Trap-Jensen
Finansiering: Kulturministeriet

Sproget.dk er det sted på internettet hvor man finder vejledning, oplysning og svar på spørgsmål om det danske sprog og sprogforhold i Danmark – en hjælp i det daglige arbejde for sprogbrugere af alle slags og et søgeredskab af høj kvalitet mht. sproglige informationer.

Fra søgefeltet får man på én gang adgang til en lang række sproglige opslagsværker og andre nyttige værktøjer, herunder bl.a. *Retskrivningsordbogen*, *Den Danske Ordbog*, *Ordbog over det danske Sprog*, *Nye ord i dansk og KorpusDK*. Man finder svar på sproglige spørgsmål stillet til Dansk Sprognævn og *ordnet*-redaktionen, oplysninger om retskrivningsregler, typiske sproglige problemer med tilhørende øvelser, nyttige ordlister mv., og man kan gå i dybden med sproglige temaer som »Dialekter«, »Hvad er sprog?«, »Etymologi«, »Ordsprog« m.fl. I små og sjove quizzes kan man derudover teste sin viden om fx chatsprog, gamle ord og ordsprog, ord fra vore nabo-sprog, pendulord mv., og i ordmuseet kan man gå på

opdagelse blandt ord der ikke længere anvendes så hyppigt.

I det forløbne år har *sproget.dk* i samarbejde med Studieskolen lanceret »Grammatik for dummies«, 6 små videoer hvor man sammen med Thomas Skov kan lære mere om Ordklasser, Subjekt, Verballed, Objekt, Ordforråd og Udtale og derigennem få udvidet sin grammatiske terminologi og en større forståelse for sætningsopbygning m.m. Samtidig er redaktionen gået i gang med at forbedre søgefunktionaliteten og søgeresultatlisten. For i takt med at der kommer mere og mere indhold på *sproget.dk*, er det nødvendigt lettere at kunne orientere sig i de mange søgeresultater så man hurtigere og enklere kan finde frem til det man leder efter.

Mandag den 18. november 2013 nåede *sproget.dk* op på sit hidtil højeste antal besøgende på én dag, hvor i alt 17.815 besøgte siden.

Studér Middelalder på Nettet

Redaktion: Simon Skovgaard Boeck og Marita Akhøj Nielsen (projektansvarlig)

It-udvikling: Thomas Hansen, Jonas Nielsen og David Svendsen-Tune

Praktikant: Martin Sejersen

Tilsynsførende: Dorthe Duncker og Anne Mette Hansen

Finansiering: Kulturministeriet og Velux Fonden

Studér Middelalder på Nettet (middelaldertekster.dk) tilbyder et omhyggeligt udvalgt tekstmateriale, der fremlægges i videnskabelige udgaver med tekstkritisk apparat, håndskriftbeskrivelse, litteratur- eller kulturhistorisk indledning og i et vist omfang faksimiler af originalen. Teksterne er repræsentative for middelalderens dansksprogede litteratur med hensyn til genre, periode og sprogform.

I sin oprindelige form blev *Studér Middelalder på Nettet* udarbejdet i perioden 2002-2006 og var primært henvendt til forskere og universitetsstuderende. Efter en it-opdatering i 2011-2012 arbejdes der nu på en helt ny version af sitet, som sammen med *Gammeldansk Ordbog* indgår i projektet *Middelalderens danske sprog og litteratur formidlet til nutiden* (se s. 34).

Den nye version af *Studér Middelalder på Nettet* vil bevare det videnskabelige niveau og samtidig gøre teksterne lettere tilgængelige ved at sammenkoble dem med *Gammeldansk Ordbog* (se s. 29). Der linkes fra hvert

enkelt ord i teksterne til de relevante ordbogsartikler, og takket være linkningen fra *Gammeldansk Ordbog* til de moderne danske ordbøger vil denne kobling reelt fungere som en løbende forklaring af teksterne.

Den anden forbedring i den nye version af *Studér Middelalder på Nettet* bliver søgemulighederne. Det vil blive muligt at finde enkelte glosser i teksterne, hvad enten man går ud fra deres moderne eller deres middelalderlige form. Endvidere vil der kunne defineres søgninger med flere ord, med ordklasser og med kombinationer af disse parametre. Søgninger med moderne stavemåder vil lette brugen af teksterne betragteligt. De kombinerede søgninger vil primært appellere til forskere, der her får et helt nyt redskab.

Endelig udvides tekstudvalget. Af de gammeldanske landskabslove er *Jyske Lov* allerede udgivet i *Studér Middelalder på Nettet*, og den bliver nu suppleret med *Skånske Lov* og de sjællandske love. Udvalget af religiøs litteratur udvides med *Jesu Barndomsbog* og den gammeldanske oversættelse af 1. Mosebog. Til nyudgivelserne hører endelig de få vidnesbyrd om en middelalderlig folkevisedigtning og den samtidshistoriske beretning om det tyrkiske angreb på Rhodos.

Det mere sammensatte publikum, den nye version af *Studér Middelalder på Nettet* er rettet til, tilgodeses ved,

at teksterne kan vises på flere måder. Hvis man ønsker at læse teksten igennem, kan man vælge en visning af teksten uden noter og faksimiler af originalen. Hvis man derimod vil fordybe sig i tekstens egen historie, kan man vælge at få det tekstkritiske apparat eller billeder af originalen vist sammen med selve teksten, side for side.

I beretningsperioden er der blevet opbygget en tekstdatabase efter veldefinerede standarder for XML-baser, og der er udviklet og implementeret en brugergrænseflade til det redaktionelle arbejde. Korrekturlæsningen af de nyopmærkede XML-filer er så godt som gennemført. 27 af de 30 gammeldanske tekster fra den oprindelige version af *Studér Middelalder på Nettet* er blevet lagt på en testside. Efter redaktionel kontrol og gennemtestning blev en betaversion af det nye site offentliggjort den 11. december 2013. Som en nyskabelse er der blevet indsat moderne danske afsnitoverskrifter, som gør det nemmere at navigere i teksterne og giver en forhåndsforståelse af deres indhold. Arbejdet med at linke løbende tekst til ordbogsartikler er påbegyndt, både med udvikling af it-ressourcerne og med en homografopdeling af samtlige lemmer i *Gammeldansk Ordbog*. Af de planlagte nyudgivelser er de sjællandske love (i håndskriftet AM 455, 12°) og *Skånske Lov* (i rune håndskriftet AM 28, 8°) langt fremme.

Hans Svanings Danmarkshistorie

Udgiver: Peter Zeeberg

Tilsynsførende: Esben Albrechtsen,
Harald Ilsoe og Karen Skovgaard-
Petersen

Finansiering: Carlsbergfondet

Hans Svaning (ca. 1500-1584) var uofficiel kongelig historieskriver i Danmark i anden halvdel af 1500-tallet. Hans hovedværk var en fuldstændig Danmarkshistorie på latin, som lå færdig i 1579. Den blev aldrig trykt i sin helhed, men manuskriptet blev flittigt brugt af de efterfølgende historikere – indtil det gik tabt ved Københavns brand i 1728.

Inden da var to længere uddrag af værket dog blevet trykt, og andre dele afskrevet af forskellige forskere, så man stadig i dag kan få et indtryk af det omfattende værk: et bredt fortællende historieværk i den klassiske retoriske tradition og med sans for den rammende anekdote. De bevarede dele af denne Danmarkshistorie bliver nu udgivet på latin med dansk paralleltekst.

Den afsluttende revision af manuskriptet pågår.

Sven Aggesøns skrifter

Udgivere: Karsten Friis-Jensen † og Peter Zeeberg

Tilsynsførende: Karsten Christensen og Karen Skovgaard-Petersen

Finansiering: Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation

Udgivelsesprojektet er støttet af Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation som et led i det kollektive projekt *Danish Historical Writing before 1225 and its Intellectual Context in Medieval Europe* (2010-2014), siden juli 2012 ledet af Thomas K. Heebøll-Holm, Københavns Universitet.

Karsten Friis-Jensens efterladte manuskripter er gennemset af professor Michael Winterbottom, Oxford University, der vurderer, at en latinsk tekstudgave ikke kan etableres på det foreliggende grundlag. Bestyrelsen indstiller til, at udgivelsen tages af programmet.

Anna og Michael Anchers breve

Udgiver: Elisabeth Fabritius

Tilsynsførende: Jørgen Korsgaard-Pedersen, Mette Winge og Inger Sørensen (Det Kongelige Bibliotek)

Finansiering: Beckett-Fonden

Projektet gælder en videnskabelig publicering af breve fra og til kunstnerparret Anna Ancher (1859-1935) og Michael Ancher (1849-1927). De ældste korrespondancer giver indblik i Anna Anchers uddannelse og Michael Anchers vej til sit kunstneriske gennembrud i 1880, hvor parret gifter sig. Af Anna Anchers mors breve fremgår, hvor stærkt hun tror på datterens evner og aktivt støtter uddannelsen, ligesom de fortæller om lokalbefolkningens hårde livsbetingelser med drukeulykker og strandinger.

Som de første malere bosætter Anchers sig i Skagen og får dermed en central placering i den nyskabende, internationale kunstnerkoloni, som fra 1879 og igennem 1880'erne udfolder sig på stedet. Skagenskunsten er forankret i fransk naturalisme og realisme og udgør en hovedhjørnesten i Det Moderne Gennembrud i dansk maleri. I den tidlige periode har parret især kontakt med Carl Locher og Holger Drachmann. I 1880'erne bliver især P.S. Krøyer den dominerende skikkelse i kunstnerkolonien, og den deraf følgende rivalisering diskuteres pr. brev. I 1883 opstår venskabet med Georg og Gerda Brandes og

Henrik Pontoppidan. Under parrets ophold i Paris 1889 får de et nært forhold til Sophus Schandorph og til en række nordiske kunstnere.

Brevene skifter karakter i 1890'erne, hvor Skagensmalerne ikke længere repræsenterer den kunstneriske avantgarde, men hvor deres popularitet hos publikum til gengæld tager til. Med turismens indtog i Skagen får Anchers bekendte blandt journalister, skuespillere og sommergæster, som køber eller bestiller malerier. Efter 1900 bliver byens embedsmænd og deres fruer en del af kunstnerkredsen, Drachmann får fast bopæl i Skagen, og Laurits Tuxen køber sommerbolig. Senere bliver kong Christian 10. og dronning Alexandrine ofte gæster hos Anchers. I 1908 er Michael Ancher medstifter af Skagens Museum og enga-

gerer sig frem til sin død i kunstkøb og en ny museumsbygning. Samtidig undrer parret sig over tidens moderne maleri. Kulturhistorisk giver brevene samlet set et meget nuanceret billede ikke blot af kunstnermiljøet, men af Skagen i bredere forstand.

En korrekturlæsning af samtlige 5 tekstbind blev ultimo 2013 iværksat. Bindene behandles redaktionelt i takt med, at korrekturen afsluttes. Det righoldige billedmateriale er indsamlet og affotograferet, og der er indgået aftale med Carl-H. K. Zakrisson om grafisk tilrettelægning af udgaven.

Jens Baggesen: Labyrinten

Udgiver: Henrik Blicher
Tilsynsførende: Flemming Lundgreen-Nielsen og Klaus P. Mortensen

Værket er af Henning Fenger blevet kaldt »det 18de århundredes originaleste prosaværk«, men siden det første gang blev trykt i to bind i 1792 og 1793, har Jens Baggesens (1764-1826) følsomme rejsebeskrivelse fra revolutionsåret 1789 kun kunnet læses i beskårne og hårdt redigerede udgaver. Opgaven går da ud på at tilvejebringe en kritisk og kommenteret udgave af den oprindelige helhed. Beslutningen om at udgive helheden og ikke nøjes med nok så veloplagte klassikeruddrag har betydning for kommentarniveauet: Ved at punktcommentere værkets lokale kontekst får man et klarere billede af Baggesens mellemværende med sin samtid.

Udgaven nærmer sig sin afslutning. Der stiles mod et tekstbind og et kommentarbind. Sidstnævnte udgøres af omfattende punktcommentarer, en kort introduktion til værket samt de tre mindre tekstprøver, hvormed Baggesen i 1791 henvendte sig til de potentielle abonnenter i tidsskriftet *Minerva*.

Manuskriptet er til gennemsyn ved tilsynet; udgivelse forventes ultimo 2014.

Herman Bangs breve

Udgiver: Gert Posselt
Tilsynsførende: Flemming Conrad og Sten Rasmussen
Finansiering: Augustinus Fonden og Carlsbergfondet

Herman Bang (1857-1912) meddelte sig flittigt via breve og telegrammer til en omfattende personkreds, som reflekterer hans eget mangesidige virke fra 1870'erne til 1912. Kun relativt få af hans breve er hidtil blevet publiceret, fyldigst 71 breve til Peter Nansen fra perioden 1883-1887 (udgivet 1918) og næsten alle bevarede breve til Fritz Boesen (udgivet 1951), men begge i utilfredsstillende stand med mange anonymiseringer af personnavne o.l. Et mindre antal breve fra og til ham indgår i de brevudgaver, som vedrører fx Bjørnstjerne Bjørnson, Sophus Claussen og Amalie Skram.

I Det Kongelige Bibliotek findes ca. 2.500 breve fra Bang til ca. 200 adressater, heraf knap 500 til Peter Nansen fra 1880 til 1912. Andre offentlige danske og udenlandske samlinger rummer Bangbreve, ligesom der spredt i privat eje befinder sig breve fra ham. Derimod er det kun et relativt lille antal breve til Bang, som er overleveret til nutiden, nok især fordi Bang selv ikke gemte på dem. Egentlige korrespondancer er det derfor næppe muligt at etablere for Bangs vedkommende.

En gradvis elektronisk publicering af alle bevarede Bangbreve vil forsyne forskningen med et vigtigt materiale til forståelse af den biografiske ramme om hele Bangs virksomhed: personkreds, aktiviteter, økonomi, hans position i offentligheden mv. samt af forfatterskabets genese, journalist- og teatervirksomhedens detaljerede udfoldelse samt hans oplæsningsturnéers påviselige kronologi. René Herrings nye *Bibliografi over Herman Bangs forfatterskab* er et uvurderligt referenceværk for samlingen af det puslespil, som mange af Bangs udaterede breve vil udgøre.

Brevene til Peter Nansen og de ca. 100 breve til Betty Nansen er set under ét blandt Bangs mest indholdsrige og personlige. De udgør en sluttet og overkommelig enhed, og i første omgang stiles der mod at udgive dem såvel elektronisk som i bogform. Denne første manifestation giver mulighed for at finde det rette niveau for kommentering og tekstkritik samt den rette platform for den elektroniske publicering.

Herman Bangs dramatik

Udgiver: Knud Arne Jürgensen
Tilsynsførende: Sten Rasmussen
Finansiering: Carlsbergfondet

De sidste ti år har bragt en lang række nyudgivelser af Herman Bangs værker i såvel Det Danske Sprog- og Litteraturselskabs regi (bl.a. i serien *Danske Klassikere*) som på en lang række danske for-

lag. Disse nyudgivelser omfatter Bangs romaner, noveller, kortprosa, teateressayistik og journalistik. Af de mangesidige Bangudgivelser kan især fremhæves

udgaverne af *Realisme og Realiser* og *Kritiske Studier og Udkast, Vekslende Themaer* og ikke mindst afslutningen i 2010 af den samlede udgave af Bangs *Romaner og noveller*.

En sidste og væsentlig del af Bangs forfatterskab mangler dog stadig at foreligge i en kritisk og kommenteret udgave, nemlig Herman Bangs dramatik. Bang lægger ud som dramatiker allerede som 20-årig og i løbet af de næste femten år fremkommer han med ét nyt dramatisk værk – i hovedsagen enaktere – for hver sæson. Disse skuespil indeholder mange fine dialoger, der har deres klare paralleller i situationer og optrin i hans senere romaner og kortprosa. Bangs dramatik kan i dette perspektiv betragtes som skitser til hans talrige dialoger og repliksletter i prosaforfatterskabet. Desuden dramatiserer han selv i de senere år nogle af sine væsentligste romaner for scenen.

Det redaktionelle arbejde med manuskriptet er indledt, og udgivelsen forventes at udkomme medio 2014.

Thomas Bartholin d.æ.s breve

Udgiver: Niels W. Bruun

Tilsynsførende: Niels Jørgen Green-Pedersen og Peter Zeeberg

Finansiering: Carlsbergfondet

Thomas Bartholins (1616-1680) forfatterskab blev i sin tid af Odin Wolff betegnet som »den Skat af Kundskaber og Underretninger om Naturen, Mennesket og Tidsalderens Egenheder hiemme hos os, hvilken findes nedlagt i vor Landsmand Thomas Bartholins Skrifter«. Denne præcise karakteristik er også dækkende for Bartholins korrespondance, som han i redigeret form selv udgav i årene 1663-1667. Hertil kommer så de breve, der findes i andre trykte kilder, eller som udgiveren har fundet i danske og udenlandske arkiver.

Den kritiske udgave af de Bartholinske breve omfatter hele dette materiale samt en engelsk oversættelse heraf. Den latinske tekst er etableret og samtlige breve oversat. Der pågår nu en afsluttende redaktion af den engelske oversættelse.

Thorkild Bjørnvigs lyrik

Udgiver: Benedikte F. Rostbøll

Tilsynsførende: Per Dahl og Keld
Zeruneith

Thorkild Bjørnvig (1918-2004) står som den centrale lyriker i tiden lige efter 2. Verdenskrig, en brobygger mellem en traditionsbevidst poesi og den senere modernisme. Han har status af en nyklassiker, der ikke er til at komme uden om i dansk digtning. Alligevel findes hans digte ikke i en videnskabelig udgave med grundige kommentarer, der kan gøre hans digte tilgængelige for et større publikum.

Bjørnvigs lyriske forfatterskab, der omfatter fjorten digtsamlinger og en række digte offentliggjort i tidsskrifter, aviser m.v., falder i to hovedfaser: (1) 1947-1968; (2) 1968-1993. Den første fase rummer fem store digtsamlinger. Disse fem samlinger udgør hver især et højdepunkt i Bjørnvigs forfatterskab og i periodens poesi. De udgør tillige en tematisk helhed, hvilket hidtil ikke er blevet belyst. Det er derfor i første omgang mest preserende at udgive disse fem digtsamlinger i en pålidelig videnskabelig udgave med titlen *Thorkild Bjørnvig 1947-1968*, men projektet kan med fordel tilrettelægges således, at det vil kunne følges op af *Thorkild Bjørnvig 1968-1993* siden hen. Det er også hensigten at trykke dels en række manuskriptbaserede digte, dels en række digte

fra perioden 1947-1968, som ikke er optaget i digtsamlingerne, men udelukkende trykt i tidsskrifter og aviser.

Bjørnvigs digte går i dialog med et stort og ofte vanskeligt stof, der kalder på kommentarer og forklaringer. Han trækker på en lang mytologisk og filosofisk tradition, der inkluderer antik, bibelsk og nordisk mytologi. Bjørnvig indskrives sig derudover i en tyskorienteret romantisk, symbolistisk lyriktradition. Mange af digtene har også en interessant og delvis udforsket tilblivelseshistorie, som bør kortlægges. Han rettede i vid udstrækning i sine digte, ikke kun mellem manuskript og førsteudgave, men også ved senere udgaver.

Der er i beretningsåret ikke arbejdet på projektet. Det forsøges at tilvejebringe midler til finansiering af udgiverarbejdet.

Anders Bording: Samlede Skrifter

Udgivere: Paul Ries og Erik Sønderholm †

Tilsynsførende: Ole Feldbæk og Steffen Heiberg

Finansiering: Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation

Da Peder Terpager og Hans Gram med støtte fra Frederik Rostgaard i 1735 lod udgå deres udgave af Anders Bordings (1619-1677) samlede skrifter, lod de teksten af digtene og af den versificerede månedsavis *Den Danske Mercurius* fremtræde i en moderniseret sprogdragt, ligesom Hans Gram forsøgte at gøre værkerne tilgængelige for »enhver vittige Læser« ved at forsyne dem med »fornødne Opliusninger ved flere Stæder, hvor Meeningen formedelst visse Historiske Omstændigheder er ikke lige klar for alle, i det mindste ikke saa aabenbar, som den var paa Tider, da Versene skreves«. Mens Erik Sønderholm genoplivede digtene, og faksimilegengivelsen af *Den Danske Mercurius* automatisk genskabte avisen, arbejdes der stadig på det fjerde bind, kommentaren til den del af Bordings produktion, hvori han efter Grams mening bedst viste sin »Poetiske Opfinding og Artighed, eller hans Rigdom og Overflødig-hed i Talen«. Formålet med kommentaren, der har form af et leksikon af sprogligt, geografisk, biografisk og alment kulturelt indhold, er derfor at gøre *Den Danske*

Mercurius tilgængelig for en nutidslæser som et værk, hvis forfatter ikke blot beskrev, men også fortolkede sin egen og sin samtids verden.

Der arbejdes på renskrivning, korrekturlæsning og redigering af det fjerde bind.

Udkommet:

Anders Bording: *Digte*, 1984

Anders Bording: *Den Danske Mercurius*, 1984

Kommentar til Anders Bordings digte, 1986

Georg Brandes: Berlin som tysk Rigshovedstad

Udgivere: Per Dahl og Sten Rasmussen

Tilsynsførende: Uffe Andreasen og Steffen Heiberg

Berlin som tysk Rigshovedstad, 1885, er ordnet i 67 tematiske kapitler, der opsamler Georg Brandes' (1842-1927) erindringer og indtryk fra årene 1877-1883, oprindeligt publiceret i danske, norske og svenske dagblade og tidsskrifter.

Udgaven, der følger førsteudgaven, men gør rede for forholdet til de underliggende artikler og senere ændringer, gengiver de oprindelige illustrationer, der blev udeladt ved optrykket i *Samlede Skrifter*. Bogens godt 500 sider tekst foreligger opsat og er under korrekturlæsning. Kommentarer, tekstkritik og registre er under fortsat bearbejdning. På grund af vanskelige arbejdsforhold går arbejdet langsomt fremad, men ventes at kunne afsluttes i 2014.

Georg Brandes' Correspondance, 2e Série

Udgivere: Zsuzsanna Bjørn Andersen (den ungarske brevveksling), Klaus Bohnen (den tysk-østrigske brevveksling), Per Dahl (den tysk-østrigske brevveksling), NN (den russiske brevveksling) og NN (den polske brevveksling)

Tilsynsførende: Flemming Conrad, Per Dahl (den ungarske brevveksling) og Lars Peter Rømhild

Finansiering: Brandt-Brandtved Fonden, Else Marie Moth-Lunds Fond og Politiken-Fonden

Bindene med Georg Brandes' (1842-1927) brevvekslinger med ungarske, tysk-østrigske, russiske og polske kulturpersonligheder indgår i udgaven af *Georg Brandes' Correspondance*. Den første serie udkom 1952-1966 og medtog kun få, meget store brevvekslinger med udvalgte forfattere. Anden serie sigter bredere og omfatter derfor flere korrespondenter og litterære miljøer, der dokumenterer Georg Brandes' internationale indflydelse.

Den ungarske brevveksling: I samarbejde med Prof. Dr. András Masát, András-sy Universitát Budapest, er manuskriptet revideret. Transskriberingen af brevene er gennemgået i samarbejde med Dr. Eike Nebelin. Manuskriptet er nu indleveret til redaktionel behandling.

Den tysk-østrigske brevveksling: På grund af udgiversnes øvrige arbejde og sygdom skrider arbejdet langsomt frem, men arbejdet kan forhåbentlig afsluttes 2014-2015.

Den russiske brevveksling: Brevvekslingen er midlertidigt taget af programmet.

Den polske brevveksling: Brevvekslingen er midlertidigt taget af programmet.

Udkommet:

Correspondance de Georg Brandes. I: La France et L'Italie, 1952

Correspondance de Georg Brandes. II: L'Angleterre et La Russie, 1956

Correspondance de Georg Brandes. III: L'Allemagne, 1966

Correspondance de Georg Brandes. IV: Notes et Références, 1966

Georg Brandes' Nietzsche-forelæsninger 1888

Udgivere: Per Dahl og Gert Posselt

Tilsynsførende: Carl Henrik Koch

Finansiering: Carlsbergfondet

Projektet omfatter en udgivelse af manuskriptet til Georg Brandes' (1842-1927) fem banebrydende forelæsninger ved Københavns Universitet i foråret 1888 over den tyske filosof Friedrich Nietzsche og af de deraf afledte artikler om »Aristokratisk Radikalisme«, der trykkes i hhv. *Tilskueren* og *Deutsche Rundschau* 1889 og 1890. På grund af den internationale interesse for forelæsningerne publiceres de i en dansk-tysk paralleludgave på det schweiziske forlag Schwabe & Co., Basel, i serien *Beiträge zu Friedrich Nietzsche*. Teksten er ledsaget af en fyldig indledning og oplysende noter; den danske tekst desuden af et tekstkritisk apparat, mens apparatet i den tyske oversættelse rummer henvisninger til de refererede steder i Nietzsches værker.

Den danske og tyske tekst til såvel forelæsninger som tidskriftversioner foreligger i afsluttet korrektur. Et fragment er tilføjet sammen med en tysk tekst, som fragmentet har vist sig at ligge til grund for. Tilføjelserne foreligger på dansk og tysk i afsluttet korrektur. Indledningen slutredigeres i sommeren 2014.

P.O. Brøndsteds dagbøger fra ungdomsrejsen

Udgiver: Gorm Schou-Rode

Tilsynsførende: Ivan Boserup

Konsulent: Bodil Bundgaard Rasmussen (Nationalmuseet)

De bevarede rejsedagbøger fra P.O. Brøndsteds (1780-1842) ungdomsår 1806-1812 rummer et mangesidet begavet menneskes levende beskrivelse af tidens Europa. Skildringen af rejsen i Det Osmanniske Rige er et unikt dokument, men også optegnelserne fra det forberedende ophold i Paris rummer meget værdifuldt materiale. Stemningen i verdens hovedstad, Napoleons Paris, er fint skildret, og der bringes mange oplysninger om livet i den tysk-danske koloni i byen. Tilblivelsen af Adam Oehenschlägers værker følges, såvel som digterens gensyn med kollegaen Jens Baggesen.

Der er talrige oplysninger

til belysning af den almindelige lærdomshistorie, men ikke mindst musik-, kunst- og teaterhistorikere vil finde megen ny information.

Gennemlæsningen er afsluttet, forord og indledning skrevet, og det redaktionelle og grafiske arbejde indledt.

Corpus Philosophorum Danicorum Medii Aevi I-XV

Redaktion: Sten Ebbesen, Alfred Otto †, Jan Pinborg † og Heinrich Roos †

Tilsynsførende: Niels Jørgen Green-Pedersen, Fritz Saaby Pedersen og Erik Petersen

Finansiering: Carlsbergfondet

Corpus Philosophorum Danicorum er en samlet udgave af videnskabelige arbejder fra middelalderen, som har danske forfattere. Alle værkerne er på latin, og de fleste har filosofisk indhold. Første bind fremkom i 1955, bind XIII i 1998 (bind IX var imidlertid oversprunget). Bind XIV, indeholdende Boethius de Dacias kvæstioner til Aristoteles' *De anima* og nogle anonyme kvæstioner til *Metafysikken*, som står i afhængighedsforhold til Boethius', udkom 2009.

Næste forudsete udgivelse er bind IX, som vil indeholde en samling af logiske og grammatiske afhandlinger (*sophismata*), hvortil også Boethius de Dacia har bidraget. Bindet udgives af Sten Ebbesen og Irène Rosier-Catach (Paris). Manus forventes færdiggjort i løbet af 2015.

Udkommet:

I,1-2: *Johannis Daci Opera*, 1955

II: *Martini de Dacia Opera*, 1961

III: *Simonis Daci Opera*, 1963

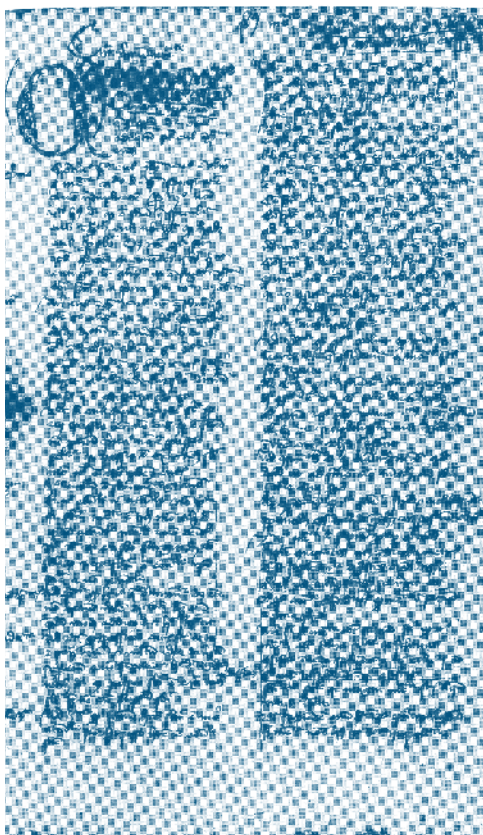
IV: *Boethii Daci Modi significandi*, 1969

V,1: *Boethii Daci De generatione*, 1972

V,2: *Boethii Daci Physica*, 1974

VI,1: *Boethii Daci Topica*, 1976

- VI,2: *Boethii Daci Opuscula*, 1976
 VII: *Incertorum Auctorum Quaestiones super Sophisticos Elenchos*, 1977
 VIII: *Boethii Daci Quaestiones super IV librum Meteorologicorum*, 1979
 X,1: *Petri Philomenae de Dacia Opera quadrivialia*, 1983
 X,2: *Petri de S. Audomaro Opera quadrivialia*, 1984
 XI,1-2: *Andreae Sunonis filii Hexaëmeron*, 1985
 XII: *Nicolai Drukken De Dacia Opera*, 1998
 XIII: *Thuonis De Vibergia Opera*, 1998
 XIV: *Boethii Daci Quaestiones Super Librum De Anima – Anonymi Boethio Daco Usi Quaestiones Metaphysicae*, 2009

Danmarks gamle Ordsprog I-VIII

Udgivere: Simon Skovgaard Boeck, Iver Kjær † og John Kousgård Sørensen †

Tilsynsførende: Allan Karker

Finansiering: Augustinus Fonden (bind I-III), Carlsbergfondet og Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation

Danmarks gamle Ordsprog er den videnskabelige standardudgave af danske ordsprog. I sit anlæg adskiller den sig fra andre udgaver ved at lægge samlinger af ordsprog til grund for udgivelsen, hvor andre værker har valgt det enkelte ordsprog som udgangspunkt. I alt 27 samlinger fra perioden 1500-1700 udgives i bogform (i nytryk eller faksimile); det samlede antal ordsprog er ca. 33.000. Den valgte form giver forskeren mulighed for at undersøge de enkelte samlinger, men det betyder også, at et register bliver en uundværlig indgang til værket, hvis man fx vil se, hvordan et ordsprog har ændret sig gennem tiden.

For at projektet kan afsluttes, mangler indledningen til bind III (Ribekredsens ordsprogssamlinger) og bind VIII (registre). Manuskript til bind III har passeret tilsynet og er for nærværende til gennemlæsning hos en ekstern ekspert.

Udkommet:

I,1-2: Peder Låles Ordsprog, 1979

II: »Hans Thomissøns Ordsprog« & Poul Enevoldsen: *Farrago*, 1977

IV: *Problemata et Proverbia moralia* &
Hans Chr. Sthens Ordsprog, 1987
V: Daniel Matras: *Proverbes*, 1981
VI: Samlinger fra 17. århundrede, 1980
VII,1-2: Peder Syv: *Aldmindelige*
Danske Ordsproge, 1983-1988

Den danske Rigslovgivning

Udgiver: Aage Andersen

Tilsynsførende: Allan Karker og Inger Dübeck (Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie)

Finansiering: Carlsbergfondet, Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation samt Thorvald Dreyers Fond

Langt senere end de andre nordiske lande fik Danmark én fælles lov for hele riget, nemlig med *Kong Christian Den Femtis Danske Lov* af 1683, men der var dog muligvis gjort forsøg på at tilvejebringe en sådan rigsomfattende lov allerede i første halvdel af 1200-årene. Efter landskabslovenes fremkomst i 1100- og 1200-årene stagnerede retsudviklingen dog ingenlunde. Perioden frem til omkring 1500 prægedes ganske vist af et ikke overvældende antal love, der i overvejende grad omhandlede forfatnings- og forvaltningsretten, men centralmagtens voksende betydning afspejledes i 1500-årene i en omfattende rigsløvgivning i form af forordninger, ordinanser og recesser, der supplerede og ændrede reglerne i landskabslovene. Også Christian 3.s forsøg på at

tilvejebringe en fælles lovbog for hele riget forblev uden resultat.

V.A. Secher udgav i årene fra 1887 til 1918 det lovpriste værk *Corpus Constitutionum Daniæ*, der dækker lovgivningen i perioden fra 1558 til 1660. Det Danske Sprog- og Litteraturselskab har nu sammen med Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie (Kildeskriftselskabet) efter moderne editionsprincipper tilvejebragt en udgave af lovgivningen i tiden indtil Christian 2.s landflygtighed. Med arbejdet med recesserne fra Christian 3.s tid bliver enderne bundet sammen og den ældre danske rigsgivning tilgængeliggjort i tilfredsstillende form.

Manuskriptet til det fjerde bind omfattende 1523-1558 er udarbejdet og har passeret tilsynet. Udgiveren har i det forgangne år indarbejdet tilsynets bemærkninger i manuskriptet, og Carlsbergfondet har ved bevilling gjort trykning mulig i 2014.

Udkommet:

Den danske Rigsgivning indtil 1400, 1971

Den danske Rigsgivning 1397-1513, 1989

Den danske Rigsgivning 1513-1523, 1991

Holger Drachmann – Amanda Nilsson («Edith»).

En brevveksling

Udgiver: Henk van der Liet

Tilsynsførende: Torben Nielsen og Lars Peter Rømhild

Det Kongelige Bibliotek erhvervede i 1947 ca. 850 breve fra digteren Holger Drachmann (1846-1908) til »Edith«, dvs. Amanda Nilsson, senere Gerlach (1866-1953). Siden har der været stort behov for en kommenteret udgave af dette brevmateriale, ikke mindst fordi Morten Borups *Breve fra og til Holger Drachmann I-IV*, 1968-1970, ligeledes udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, forbigår disse breve. Forklaringen er, at Borup ikke mente, at brevene til og fra »Edith« havde tilstrækkelig litteraturhistorisk betydning. Til trods for dette synspunkt gør han i forordet opmærksom på, at »Udgivelsen af et udvalg af breve, der belyser digterens privatliv, kunne ligeledes være ønskelig«. »Edith« spillede en central rolle i Drachmanns modne forfatterskab, dvs. fra ca. 1887 til ca. 1898. Fhv. overbibliotekar og tilsynsførende på denne udgave, Torben Nielsen, har i *Magasin fra Det Kongelige Bibliotek* gjort opmærksom på, at »Amanda Gerlachs papirer udgør et værdifuldt tilskud til vort kendskab til Drachmann i »Edith«-perioden, og ikke mindst til Amanda Nilsson selv som den fine og hengivne kvinde, hvis tab

Peder Hegelund: Susanna

Udgiver: Leif Stedstrup

Tilsynsførende: Flemming Lundgreen-Nielsen og Marita Akhøj Nielsen

Susanna er Peder Hegelunds (1542-1614) gendigtning af Bibelens beretning om den kyske Susanne, som eftertragtes af to vellystninge. Den gode får sin belønning, og de onde får deres velfortjente straf. Hegelund stammer fra Ribe, og med udgivelsen af dette værk vil den påbegyndte række af gamle skolekomedier rimeligt dække de danske landsdele.

Etableringen af komedieteksten og mellemspillet *Calumnia* er fuldført. Tilbage står udarbejdelsen af kommentarer, afsnit om proveniens mv.

han [Drachmann] aldrig rigtigt forvandt«.

Der er i 2013 ikke sket det store fremskridt, men arbejdet forventes genoptaget i løbet af 2014. Mod slutningen af 2014 vil den første større sending transskriberede breve (ca. 500) kunne afleveres til tilsynet. I løbet af efteråret 2014 frigøres udgiveren fra sine administrative forpligtelser og vil kunne intensivere arbejdet med Drachmanns breve.

William Heinesens breve. Et udvalg

Udgiver: Bergur Rønne Moberg

Tilsynsførende: Esther Schat Kielberg, Aldís Sigurðardóttir og Jørgen Schack

Finansiering: Velux Fonden

William Heinesens (1900-1991) lange brevskrivningsperiode omfatter perioden 1917-1990, dvs. fra før debuten i 1921 til efter udgivelsen af hans sidste fiktionsværk i 1985. Der foreligger tre brevsamlinger af William Heinesen: et nyetableteret arkiv opbevaret hos Heinesen-familien i Tórshavn, et arkiv af breve fra Heinesen til Ebba Hentze opbevaret på Det Kongelige Bibliotek og endelig endnu et Heinesen-arkiv på Det Kongelige Bibliotek, der bl.a. indeholder en korrespondance mellem William Heinesen og Jørgen-Frantz Jacobsen. Udgaven kommer til at indeholde breve fra alle tre samlinger og vil således byde på eksempler på Heinesens brevkunst gennem ca. 70 år.

Det endelige udvalg foreligger nu og består af ca. 90 breve svarende til ca. 500 sider. I løbet af 2013 er der blevet tilføjet ca. 10 breve til udvalget. Disse breve er fortrinsvis stilet til Heinesens ungdomsven Per Gudmundsson-Holmgreen og styrker repræsentationen af breve fra begyndelsen af forfatter-skabet og før debuten i 1921. Der findes mange breve af Heinesen i andre forfatterarkiver på Det Kongelige Biblio-

tek, herunder i Hans Kirks arkiv, og her er der også fundet enkelte breve til udvalget. Langt de fleste af Heinesens breve tilhører den traditionelle vennebrevsgenre, men udvalget rummer også det, Heinesen kaldte 'afhandlingsbreve', der ligner mere essays end egentlige breve. I løbet af projektets første år er det samlede brevudvalg transskriberet, og heraf er to tredjedele kommenteret. Derudover er det omfattende brevmateriale næsten ved at være færdigregistreret. Index og indledning til udgaven er ligeledes i proces.

Den 1. januar 2012 påbegyndte udgiveren et treårigt postdoc-projekt om William Heinesens breve og forfatterskab med titlen *Ekko over Atlanten. En kommenteret udgave af udvalgte breve af William Heinesen samt en tilhørende afhandling om brevene som værktøilblivelse*. Projektet bliver udført på Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab ved Københavns Universitet. Foruden udgivelsesarbejdet består projektet af en fortolkningsdel i form af en undersøgelse af brevene som værktøilblivelse. Fortolkningsmæssigt åbner et bredt brevudvalg for en undersøgelse af brevene som et samlet grundlag for forfatter-skabet og dets vej

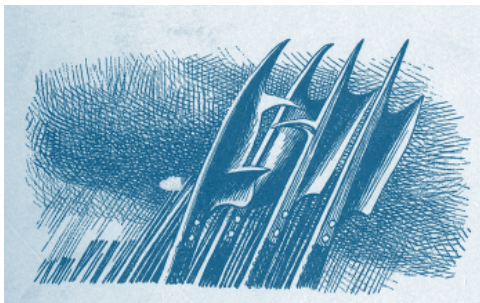

gennem størstedelen af det 20. århundrede.

Johannes V. Jensen: Kongens Fald

Udgiver: Sven Hakon Rossel

Tilsynsførende: Flemming Lundgreen-Nielsen

Kongens Fald, 1900-1901, er et hovedværk ikke blot inden for Johannes V. Jensens (1873-1950) forfatterskab, men inden for dansk litteratur overhovedet og er da også ved flere rundspørger blevet udnævnt til århundredets danske roman. En manuskriptudgave af teksten vil være af uvurderlig betydning for Jensen-forskningen, idet den giver mulighed for at kigge forfatteren over skulderen og følge selve skabelsesprocessen skridt for skridt: Denne kan følges ved hjælp af et letforståeligt notations-system. Udgaven er yderligere enestående derved, at der kun er ganske få kladder bevaret fra Jensens hånd.

Manuskriptet er indleveret til selskabets litterære redaktion, og det redaktionelle arbejde er indledt.

Leonora Christina: Jammers Minde

Udgivere: Poul Lindegård Hjorth † og Marita Akhøj Nielsen

Tilsynsførende: Flemming Lundgreen-Nielsen

Finansiering: Carlsbergfondet

Leonora Christinas (1621-1698) *Jammers Minde* er et af de mest bevægende dokumenter, der er overleveret os fra Danmarkshistorien. Den stolte kongedatters beretning om de mere end 21 år, hun måtte henleve som fange i Blåtårn under uhumske og ydmygende forhold, omgivet af hoverende, rå vogtere, frataget muligheden for meningsfuld beskæftigelse, er umiddelbart gribende. Sin usvækkede charme får værket fra det præcist sansede, uretoucheret realistiske billede af det myldrende lille samfund, der

udfolder sit mangfoldige liv inden for Blåtårns mure.

Bind 2 vil falde i tre hovedafsnit: 1) sproglige og reale kommentarer til *Jammers Minde*, 2) en beskrivelse af værkets sprog og 3) et tillæg bestående af Leonora Christinas bevarede egenhændige danske skrivelser og andre aktstykker, hvoraf flere aldrig har været udgivet. Der arbejdes i første omgang med tillægget, da udgivelsen af Leonora Christinas egenhændige dansksprogede breve og akstykker vil være en væsentlig forudsætning for sprogbeskrivelsen.

Udkommet:

Leonora Christinas Jammers Minde.
Diplomatarisk udgave, 1998

Poul Martin Møllers Skrifter

Udgivere: Finn Gredal Jensen, Karsten Kynde og Kim Ravn

Tilsynsførende: Carl Henrik Koch og Flemming Lundgreen-Nielsen

Poul Martin Møllers (1794-1838) forfatterskab har ikke siden guldalderens *Efterladte Skrifter*, der udkom i tre udgaver 1839-1856, været udgivet i sin vidtfavnende helhed. I sin korte levetid offentliggjorde Møller meget lidt; en stor del af forfatterskabet foreligger alene i ofte vanskelige manuskripter med talrige varianter. Den nye kritiske, kommenterede udgave er planlagt til at omfatte fem bind. Første bind vil rumme alle de poetiske tekster, både Møllers egne digte og hans Homeroversættelser, og andet bind hovedværket *En dansk Students Eventyr*, 1824, samt den øvrige prosadigtning. De følgende to bind vil omfatte strøtankerne samt de filosofiske afhandlinger og forelæsninger. I femte bind vil man finde Møllers anmeldelser, hans polemiske indlæg samt endelig et supplement til Morten Borups brevuudgave, *Poul Møller og hans Familie i Breve*, 1976.

Udgavens digitale version er tilgængelig på hjemmesiden: pmm.dsl.dk. Her er i det forløbne år lagt adskillige nye tekster op, og funktionaliteten er blevet væsentligt forbedret. Kommenteringsarbejdet fortsætter i ledige stunder.

Peter Nansens brevvekslinger med Edvard og Georg Brandes

Udgiver: Karin Bang

Tilsynsførende: Sten Rasmussen

Finansiering: Augustinus Fonden og
Statens Kunstfonds Projektudvalg for
Litteratur

Peter Nansens (1861-1918)
brevvekslinger med Edvard og
Georg Brandes udgør sær-

deles vigtige
kilder til dansk
kulturhistorie.
Det Kongelige
Bibliotek opbe-
varer foruden
201 breve fra
Peter Nansen

til Edvard Brandes og 188 til
Georg Brandes også 398
breve fra Edvard og 205 fra
Georg Brandes til Peter Nan-
sen. Kun et fåtal af brevene
har tidligere været offent-
liggjort, men rummer bl.a.
et stykke pressehistorie fra
Politikens første tid og følger
produktionen af brevskriver-
nes bøger tæt – diskussioner
og overvejelser undervejs –
oplagstal, salgstal, opgørelser
osv.

Brevvekslingerne er me-
get forskellige. Hvor Peter
Nansen og Edvard Brandes
forholdsvis hurtigt bliver dus,
sker dette aldrig i forholdet
til Georg Brandes. Læsere af
brevudgaven kan især glæde
sig til den øgede intensitet i
brevvekslingen mellem Peter
Nansen og Edvard Brandes,
der varer fra det tidspunkt i
sommeren 1894, da Brandes
tager beslutning om at flytte

til Oslo med sin familie, til
han i foråret 1897 vender
tilbage til København. Med
brevene, der bliver længe-
re og hyppigere, holder de
hinanden fast i det tætte ar-
bejdsfællesskab og venskab,
selv om brevene giver udtryk
for stort savn og tydeligt ikke
kan erstatte det fysiske sam-
vær og samtalen. Man får det
indtryk, at der mellem dem
er et bånd, som ikke kan bry-
des. Alligevel kommer det til
et ærgerligt brud, dokumen-
teret af breve fra efteråret
1903. I brevvekslingen mellem
Peter Nansen og Georg Bran-
des er det især samarbejdet
om udgivelsen af Brandes'
værker, der bliver grundigt
belyst. Langsomt kommer
de tættere på hinanden, har
gode litterære og politiske
diskussioner og knytter især
fra sommeren 1915, hvor
de på Brandes' opfordring
lægger titlerne bort, et varmt
venskab mellem sig.

Af de omtrent 1.000 breve,
som brevvekslingerne omfat-
ter, er cirka 5/6 på nuværende
tidspunkt transskriberet,
1/4 kommenteret, og der er
udarbejdet personregister til
brevvekslingen mellem Peter
Nansen og Georg Brandes.
Skrider arbejdet frem som
hidtil, forventes det at ligge
klart til korrektur ved udgan-
gen af 2014.

Det tegner til at blive
en brevudgave i tre bind: I.
Brevvekslingen med Georg
Brandes, II. Brevvekslingen
med Edvard Brandes og III.
Kommentarer, person- og
værkregistre.

Klaus Rifbjergs digte

Udgivere: Elise Iuul og Torben Jelsbak
Tilsynsførende: Uffe Andreasen, Jørn Lund og Bruno Svindborg

Klaus Rifbjerg (født 1931) indtager en særstatus som en af de mest markante og produktive forfattere i efterkrigstidens danske litteratur. Rifbjerg debuterede som lyriker i 1956 med digtsamlingen *Under vejr med mig selv* og har siden udgivet op imod 150 bøger inden for en mangfoldighed af genrer: lyrik, romaner, noveller, revy, skuespil, essays m.m. Toneangivende blev han især som lyriker med digtsamlingen *Konfrontation*, 1960, som var med til at indvarsle modernismen i dansk litteratur. Rifbjergs gennembrud som forfatter falder sammen med opbygningen af den danske velfærdsstat og foregår i tæt kontakt med den hastige medievikling i perioden inden for både den trykte presse, radio, film og tv-mediet, som alle har sat deres tydelige præg på forfatterskabet. Igennem hele sit virke har Rifbjerg været en markant og kritisk stemme i den danske kultur- og samfundsdebat, således at forfatterskabet også kan ses som en stor løbende krønike over efterkrigstidens Danmark.

I samarbejde med Gyldendal planlægges en samlet, tekstkritisk og kommenteret udgave af hele Klaus Rifbjergs lyriske forfatterskab til udgivelse i 5 bind. Udgaven vil inkludere alle digte, der

indgår i Rifbjergs til dato 36 digtsamlinger i bogform. Et eventuelt supplerende bind vil senere kunne inkludere det betydelige antal digte, som forfatteren gennem hele karrieren har ladet publicere uden for samlingerne – i tidsskrifter, dagblade og antologier. Hvert enkelt bind vil være forsynet med en kommentar, som rummer oplysninger om de forskellige tekstkilder (manuskripter, tidligere og senere tryk) til de optrykte og kritisk gennemsete digte, noter til forklaringskrævende ord- og realforhold og et afsluttende efterskrift, som vil sætte de forskellige perioder i Rifbjergs lyriske forfatterskab ind i en større litteratur- og kulturhistorisk sammenhæng. Institut for Uddannelse og Pædagogik ved Aarhus Universitet råder over et lydarkiv med Klaus Rifbjergs oplæsning af egne digte (indtalt, da han var adjungeret professor på Danmarks Lærerhøjskole). Hvis det viser sig muligt, vil udgivelsen blive ledsaget af disse lydfiler.

Størstedelen af digtsamlingerne er skannet og indledende korrekturlæst. Der arbejdes stadig på at tilvejebringe finansiering af udgivelsesarbejdet.

Ole Rømers Triduum- observationer

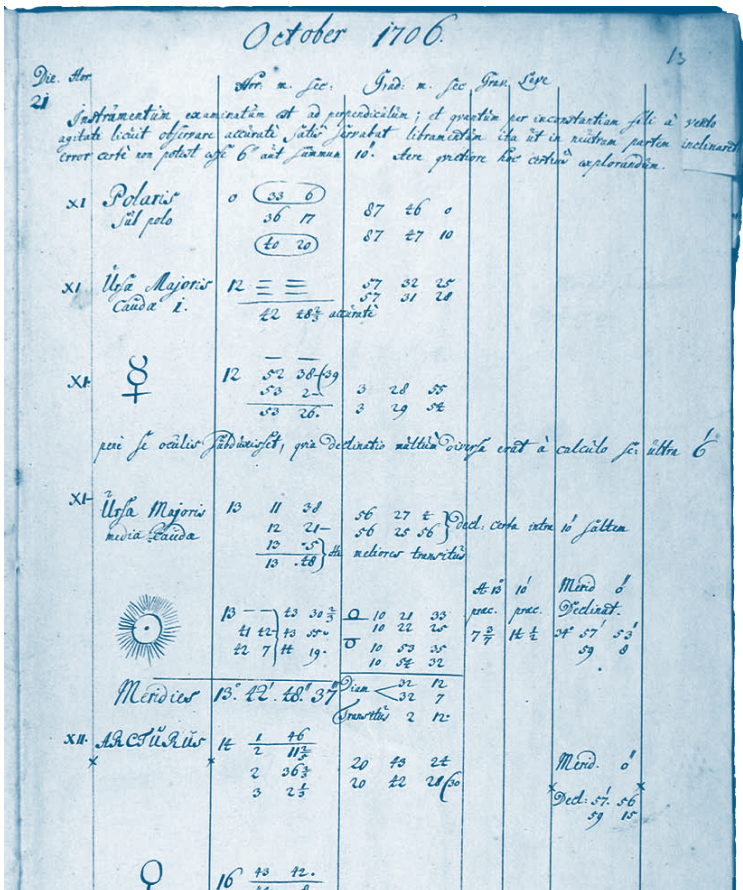
Udgivere: Claus Fabricius, Per Friedrichsen †, Niels Therkel Jørgensen og Chr. Gorm Tortzen
Tilsynsførende: Steffen Heiberg og Fritz Saaby Pedersen

Ole Rømers (1644-1710) astronomiske Triduum-observationer blev foretaget i dagene 20.-23. oktober 1706 på Rømers landobservatorium, Observatorium Tusculanum, med hans epokegørende instrument Meridiankredsen, Rota meridiana, der blev prototypen for alle senere observatoriers instrumenter. Resultatet af observationsrækken, Triduum, er kulminationen på Rømers livslange indsats for at forbedre såvel instrumenter som observationsteknik og overgår mht. præcision alle samtidig

astronomer. I kort begreb drejer det sig om et stjerne-katalog en miniature.

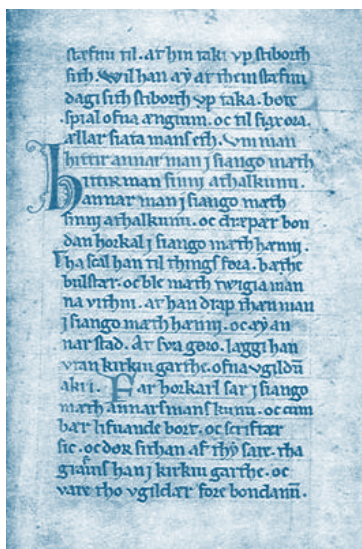
Arbejdet med udgaven, som skal foreligge på engelsk, er ved at tage endelig form. Manuskriptet på Det Kongelige Bibliotek er skannet, og teksten/observationerne er sammenlignet med foreliggende trykte udgaver, bl.a. den seneste på området: *Hipparcos-kataloget*. Indledningerne og de supplerende dokumenter til udgaven indeholder bl.a. omfattende oversættelser af Peder Horrebows udførlige latinske beskrivelser af Rømers mål, midler og metoder samt landobservatoriets indretning og beliggenhed. Udgaven vil desuden indeholde en opdateret beskrivelse af Ole Rømer som astronom.

Arbejdet forventes afsluttet med udgangen af 2014.

B74 af Skånske Lov og Skånske Kirkelov

Udgiver: Britta Olrik Frederiksen
Tilsynsførende: Esben Albrechtsen og Merete K. Jørgensen

Stockholm B74 af *Skånske Lov* og *Skånske Kirkelov* er det ældste kendte dansksprogede håndskrift (ca. 1250) og derfor selvskrevet til udgivelse. Alligevel har det hidtil kun foreligget i faksimileudgave beregnet for kendere af ældre skrift. Det Danske Sprog- og Litteraturselskabs udgave vil dels bringe teksterne i bogstavret afskrift til brug for sprogforskningen, dels i moderne dansk oversættelse. Oversættelsen vil blive den første der gælder de faktisk overleverede tekster og ikke formodede originaler rekonstrueret på uvist grundlag.

Afskriften er færdig, og oversættelsen foreligger i udkast. Det resterende arbejde hviler på grund af udgiverens andre opgaver.

Hans Christensen Sthens Skrifter I-IV

Udgiver: Jens Lyster, under medvirken af Jens Højgård
Tilsynsførende: Merete K. Jørgensen og Flemming Lundgreen-Nielsen
Finansiering: Det sønderjyske Salmelagat, Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation samt Thomas Laubs Mindefond

Hans Christensen Sthen (1544-1610) var latinskole-rektor og prædikant i Helsingør, siden provst i Malmø, og forfatter til 11 småskrifter af kristeligt opbyggelig eller moraliserende karakter. Flere af disse udkom i mange oplag op gennem 1600-tallet. Sthens læredigt *Lyckens Hiul* blev endnu trykt i 1737, og hans prosabønner udkom og blev læst frem til ca. 1770. Af hans salmer har 16 fundet vej til *Den Danske Salmebog*, 2002, og en lille håndfuld hører stadig til de hyppigst sungne.

Sthens forfatterskab formidlede de dengang nyeste tendenser i europæisk andagts- og opbyggelseslitteratur, idet han havde sans for, hvad der rørte sig i tiden og med held lod sig oversætte eller gengidte til dansk. Således var han levende optaget af den del af den lutherske trestandslære, der behandlede ægteskabet og forholdet hufader/herskab og tyende. Den faretruende jesuitiske aktivitet i Østersøområdet advarede han imod længe før nogen anden.

Bind III-IV er sat, og der er læst sidstekorrektur i 2011. Projektet har siden kun afventet økonomisk støtte for at kunne afsluttes.

Bind III på 326 sider omfatter poetiske skrifter (salmer, brudeviser, læredigt) og prosaiske trøsteskrifter fra Sthens tid i Helsingør, heriblandt en oversættelse af kirkefaderen Cæcil Cyprians pestprædiken »De Mortalitate«. Bind IV, der afsluttes med omfattende registre, er på 404 sider og rummer et polemisk skrift imod jesuitterne, et skrift om ægteskabet og et om tyendets plads i samfundet og endelig en adelig ligprædiken. Skrifterne i bind IV stammer alle fra Sthens tid i Malmø.

Udkommet:

I: *En liden Vandrebog*, 1994

II: *Christelige oc vdkaarne Bøner og en liden Haandbog*, 2003

Peder Syvs auktionskatalog

Udgivere: Karsten Christensen, Iver Kjær † og John Kousgård Sørensen †
Tilsynsførende: Harald Ilsoe og Karen Skovgaard-Petersen

Peder Syvs (1631-1702) omfattende sprogvitenskabelige, litterære og lærdomshistoriske virksomhed, der for det meste udfoldede sig fra præstegården i Hellested langt fra offentlige biblioteker og ligesindede, gør det interessant at stifte nærmere bekendtskab med hans læsning, herunder indholdet af hans efter omstændighederne ret store bibliotek, der i samtiden især var berømt for dets indhold af ældre danske tryk. Hans bøger blev solgt på auktion i København i 1702 efter en ret slet affattet katalog, der godt kunne trænge til bibliografisk bearbejdelse. Initiativet til udgivelsen blev taget af Iver Kjær. Der foreligger nogle forarbejder af John Kousgård Sørensen, der udgør grundlaget for en færdiggørelse.

Der sigtes mod en faksimileudgave af katalogen med fornøden indledning og en selektiv bibliografisk identifikation af de ca. 1.700 numre, herunder alle de danske tryk.

Arbejdet er i fremdrift, men påregnes ikke færdiggjort i 2014.

Anders Sørensen Vedels Antichristus romanus

Udgiver: Marita Akhøj Nielsen

Tilsynsførende: Esben Albrechtsen

ANTICHRISTVS ROMANVS. Romske Paffuers Ieffnede oc gerninger udkom for første og hidtil eneste gang i 1571. Værket er en rimet pavekrønike på dansk, bygget op af monologer, hvor hver pave fortæller sin egen historie. Monotonien i biografiene brydes af en rammefortælling om en ung dansker, der er rejst til Rom og gerne vil høre sandheden om pave-regimet. Utvungent forenes den historiske fremstilling med en polemisk luthersk forkyndelse, og i sin indignerede afsløring af de pavelige excesser er det ikke sjældent djærvt humoristisk. Anders Sørensen Vedels (1542-1616) andel i værket har været omdiskuteret; selv meddeler han i fortalen, at han har omarbejdet og fuldført en rimet pavekrønike af Århusbispen Mads Lang, som hidtil har været anset for tabt.

Teksten skal ledsages af kommentar og tekstkritik. Indledningen skal bl.a. gøre rede for værkets kilder, særlig et manuskript i Karen Brahes Bibliotek, som efter al sandsynlighed er en afskrift af Mads Langs rimkrønike.

Anders Sørensen Vedels udvalgte historiografiske skrifter

Udgiver: Sebastian Olden-Jørgensen (på grundlag af forarbejder af

Flemming Lundgreen-Nielsen, Lars Boje Mortensen og Karen Skovgaard-Petersen)

Tilsynsførende: Harald Ilsoe og Allan Karker

Anders Sørensen Vedels (1542-1616) litterære karriere er ét langt tilløb til den *Danske Krønike*, han af forskellige grunde aldrig fik skrevet. Udgaven samler de teoretiske skrifter i tilknytning til den aldrig realiserede *Krønike* og supplerer dem med en række andre programmatisk tekst, som han faktisk fik trykt. Tilsammen giver de ikke kun et billede af Vedels historieteori og en profil af

hans historiske forfatterskab, men spejler samtidig tidens humanistiske idealer

og Vedels forsøg på at omsætte dem til en dansk sammenhæng.

Udgaven omfatter Anders Sørensen Vedels vigtigste historiografiske skrifter, for de latinske teksters vedkommende med parallel oversættelse. Det drejer sig om følgende: 1) *Om den danske krønike at beskrive, 1578-1581* (latinsk udkast med oversættelse og afvigende dansk version), 2) indledningen til Saxo-oversættelsen 1575 + efterord, 3) indledningen til Adam af Bremen-udgaven 1579, 4) *Oratio panegyrica, 1580*, 5) fortalen til *Den Danske Krønike* (efter 1580), 6) breve og indholdsoversigter til *Den Danske Krønike* og *Den Danske Kirkekrønike*.

Arbejdet med indledning og redigering af 1-3 + 5-6 er påbegyndt. Arbejdet med 4 udskydes foreløbig.

Johan Herman Wessels samlede skrifter

Udgiver: Henrik Andersson

Tilsynsførende: Henrik Blicher og Liv Bliksrud (Det norske sprog- og litteraturselskab)

Johan Herman Wessels (1742-1785) forfatterskab er det hyppigst udgivne i det 19. århundrede, men det har aldrig foreligget i én samlet og grundigt kommenteret udgave. Det har betydet, at de dramatiske arbejder *Lykken bedre end Forstanden, 1776*, og *Anno 7603, 1785*, er lidet kendte og næsten oversete. Dette forhold vil den nye udgave rette op på. Dertil vil den forsyne alle værker med så rigelige kommentarer, at de bliver tilgængelige også for et publikum, der ellers står fremmed over for det 18. århundredes sprog og kultur.

Der arbejdes fortsat med udarbejdelse af kommentarer til Wessels versfortællinger. Udgiveren har til sit arbejde fået stillet digitale fotografier af førstetrykkene i *Votre serviteur otiosis* til rådighed.

Emil Aarestrups breve

Udgiver: Eva Vikjær

Tilsynsførende: Esther Schat
Kielberg og Keld Zeruneith

Emil Aarestrups (1800-1856) *Samlede Skrifter* foreligger i en definitiv udgave, som Det Danske Sprog- og Litteraturselskab udgav 1922-1925 (og genudgav 1976). En samlet, kommenteret udgivelse af hans mange breve mangler derimod stadig, skønt dele af hans korrespondancer har været udgivet separat. Brevene udgør en vigtig facet af Emil Aarestrup både som litterær og som privat person, og de er et værdifuldt supplement til skildringen af hans samtid. Adskillige af brevene har ikke tidligere været udgivet, og en del af de udgivne er vanskeligt tilgængelige, spredte i ældre tidsskrifter.

De tre tekstbind med de i alt 398 breve fra Aarestrup er trykklare. Sidste bind, som indeholder biografier, oversigter, kommentarer og registre, er under redaktionel bearbejdelse.

Tycho Brahes korrespondance, netudgave

Udgivere: Karen Skovgaard-Petersen og Peter Zeeberg

Tycho Brahes (1546-1601) bevarede korrespondance er udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab ved J.L.E. Dreyer og Hans Ræder i *Tychonis Brahe Dani Opera Omnia*, bd. VI-VIII og XIV, 1913-1929. Den omfatter godt 400 såkaldte »epistolae astronomicae« (dvs. breve til og fra videnskabelige kontakter) samt 300 »epistolae et acta« (dvs. dokumenter vedr. Tycho Brahes liv, herunder korrespondance med familien m.m.). De astronomiske breve er for størstedelen på latin, mens de øvrige især er på dansk og tysk.

Dreyer og Ræders udgave er glimrende, men vanskelig at anvende for moderne brugere, eftersom den ikke omfatter oversættelser, og alle indledninger og noter er affattet på latin. Et projekt der inkluderer oversættelser til engelsk og dansk, vil derfor være særdeles velkomment og vil kunne få et meget stort publikum. Tycho Brahe og hans arbejde er genstand for stor interesse over hele verden.

En netudgivelse vil have mange fordele. For det første vil det give mulighed for en samlet udgivelse af original (faksimile),

tekstudgave og oversættelse(r) i en søgbar form og med direkte links til noter og kritisk apparat. For det andet vil opmærkning af teksten muliggøre diverse krydsreferencer, brugervalgte formater, sortering efter modtager, afsender, sted, dato osv. Ikke mindst kildeforholdene er relevante her, eftersom materialet omfatter såvel trykte som utrykte breve – samt en ikke realiseret, men forberedt trykt samling, som i et vist omfang vil kunne rekonstrueres virtuelt.

Det vil være nærliggende at supplere netudgaven med et udvalg af oversatte breve i bogform.

Projektet vil bl.a. kunne trække på de erfaringer, der er gjort i forbindelse med netudgivelsen af *Diplomatarium Danicum, Studér Middelalder på Nettet og Renæssancens sprog i Danmark*.

Bestyrelsen søger bemyndigelse til fortsat at arbejde videre med projektet.

Johannes V. Jensen: Den gotiske Renaissance

Udgivere: Aage Jørgensen og Monica Wenusch

I 1901 udgav Johannes V. Jensen to betydelige bøger: *Vinteren (Kongens Fald, 3. del)*, en kunstnerisk tribut til og måske også afsked med 1890'er-dekadencen, og *Den gotiske Renaissance*, en fanfareagtig velkomsthilsen til modernitetens og teknikens nye århundrede. Sidstnævnte er en art sammenskrivning af avisreportager hjemsendt fra Spanien, hvor Jensen i sommeren 1898 dækkede den Spansk-Amerikanske Krig (eller rettere: den sociale hjemmefront-turbulens, som krigshandlingerne i filippinske og cubanske farvande gav anledning til), samt fra Paris, hvor han i sommeren 1900 dækkede den store Verdensudstilling, opfattet som et gennembrud for den »gotiskhed«, som hans spanske oplevelser mildt sagt ikke havde rummet forvarsler om, men som de nordisk-angelsaksiske befolkninger havde gjort sig klar til.

Den gotiske Renaissance har da på forunderlig vis den modsætning indbygget i sig, som den programmatisk viser ud over. Den er således langt mere litteraturhistorisk interessant, end udgivelseshistorien antyder: ét optryk, skannet efter originalen, men ukommenteret og knap nok korrekturlæst.

Men hertil kommer, at selve forholdet mellem de op-

rindelige avisartikler og den 'endelige', redigerede tekst fordrer en opmærksomhed, som det endnu knap nok har fået. Udgaven vil følgelig omfatte *Den gotiske Renaissance* fra 1901 som grundtekst, suppleret med de originale avisartikler fra *Social-Demokraten* og *Politiken*, og med

tilføjelse naturligvis af kommentarer og efterskrift. Tillige er det tanken at medtage et par 'spanske' artikler, som ikke blev tilgodeset ved redaktionsprocessen i 1901.

Udgaven, der forestås af Aage Jørgensen og Monica Wenusch, vil føje sig ind i en større sammenhæng: (1) den – i hvert fald artikel-supplementet – vil flugte med den tilnærmelsesvis

afsluttede udgivelse *Ord og virkelighed. Forfatterskabets hidtil ikke optrykte artikler*, ved Aage Jørgensen, bind 1-5, 2014, ca. 2.200 sider; (2) den vil tillige knytte sig til den digitalisering og online-tilgængeliggørelse af 40 Jensen'ske prosaværker, som inden for rammerne af *CLARIN-*

projektet realiseredes for nylig; (3) den vil være et oplæg til den kommende udgivelse af *Himmerlandshistorier* ved Per Dahl og Aage Jørgensen i *Danske Klassikere*.

Begge udgivere er medlem af Johannes V. Jensen Forum ved Aarhus Universitet.

Bestyrelsen indstiller udgivelsen til årsmødets vedtagelse med Aage Jørgensen og Monica Wenusch som udgivere, Jesper Gehlert Nielsen og Sven Hakon Rossel som tilsynsførende.

Johannes Jørgensen: Mit Livs Legende

Udgivere: Elise luul og Henrik Wivel

I 2016 er det 100-året for udgivelsen af første bind i digteren Johannes Jørgensens (1866-1956) erindringsværk *Mit Livs Legende*. Værket består af syv bøger med titlerne: *Den røde Stjerne*, 1916, *Taarnet*, 1916, *Vælskland*, 1917, *Det usyrede Brød*, 1918, *Ved den skønne Tempeldør*, 1918, *Guds Kværn*, 1919, og *Over de valske Mile*, 1928.

Værket er delvis baseret på Johannes Jørgensens over 800 minutløst førte dag- og notesbøger, som der citeres fra, og som giver værket en dokumentarisk og autentisk kvalitet. *Mit Livs Legende* er på den ene side et enestående vidnesbyrd om kulturlivet omkring år 1900 med et rigt dansk, nordisk og europæisk persongalleri og på den anden side en selvbiografi, der beskriver Johannes Jørgensen fra han som 16-årig kommer fra barndomsbyen Svendborg til København, til han i 1915 lader sig skille fra sin første kone, Amalie Ewald, for derefter at gå i eksil i Assisi i Italien.

Men frem for alt er *Mit Livs Legende* et bekendelsesskrift i traditionen fra Augustin og Rousseau med en nådesløs selvudlevering. I Johannes Jørgensens iscenesættelse af begivenhederne i de formative år af hans liv er *Mit Livs Legende* tillige et forsøg på at skabe en

udviklings- og dannelsesroman i traditionen fra Goethes *Wilhelm Meister*. Læseren bringes på lære- og vandreår og indvies i en forvandling, der har til formål at bringe hovedpersonen i harmoni med de dybeste tilskyndelser i hans væsen.

Helt centralt i denne proces er Johannes Jørgensens konvertering til katolicismen i 1896 og det brud, det medfører, dels i forhold til hans ungdoms forbillede Georg Brandes og hans kreds, dels i forhold til hans venner og kolleger omkring tidsskrift *Taarnet* (1893-94) med Sophus Claussen, Ingeborg og Viggo Stuckenberg som de centrale. Og endelig den ekstreme anfægtelse, der opstår efter konversionen, hvor Johannes Jørgensen ikke kan finde sig til rette med sig selv og føler sig som en *anima anceps*, en tvedelt sjæl, og dermed giver udtryk for essentielle modernistiske splittelseserfaringer.

Men med tilgangen til forfatterens indtil for nylig båndlagte 800 dagbøger kan en ny kommenteret udgave af værket tillige blive en slags konkordans, hvor det forskningsmæssigt bliver muligt at sammenligne de to tekstformer og i den udstrækning pladsen og tiden tillader af-dække forfatterens iscenesættelse, justeringer, censureringer og fikcionaliseringer. Det gør *Mit Livs Legende* yderligere fascinerende som selvbiografisk og autofiktivt værk.

Den tekstkritiske udgave bør desuden i det omfang,

det er muligt, markere de evt. ændringer, der måtte være foretaget af Johannes Jørgensen mellem originalmanuskripterne til *Mit Livs Legende* og de trykte 1. udgaver.

Endelig skal der i forbindelse med en ny editionsfilologisk udgave af *Mit Livs Legende* udarbejdes et variantapparat, der markerer de forkortelser Johannes Jørgensen selv stod for mellem 1.-udgaverne 1916-1928 og den samlede udgave i 2 bind af *Mit Livs Legende*, der udkom i 1949. Også disse ændringer vil kunne illustrere, hvad Johannes Jørgensen retrospektivt har lagt vægt på i iscenesættelsen af sit liv og sine valg.

En editionsfilologisk udgave af *Mit Livs Legende* estimeres til 4 bind med noter og tekstkommentarer i hvert bind, således at de kan anvendes separat. Tidshorisonten for første del af udgivelsen kan være 2016, så der, hvad angår lancering og markedsføring, lægges op til 100-års jubilæet.

Bestyrelsen indstiller udgivelsen til årsmødets vedtagelse med Elise Luul og Henrik Wivel som udgivere, Finn Gredal Jensen og Sebastian Olden-Jørgensen som tilsynsførende.

Medarbejdere på Christians Brygge

Nedenfor anføres, ud over de fastansatte, en række af medarbejdere, som i beretningsåret har været tilknyttet et eller flere projekter i kortere eller længere tid.

Henrik Andersson
cand.mag., seniorredaktør
ved *Ludvig Holbergs Skrifter*

Jørg Asmussen
cand.mag., seniorredaktør
ved *ordnet.dk*

Astrid Hjorth Balle
stud.mag., studentermed-
hjælper ved *sproget.dk* og
ved *Ludvig Holbergs Skrifter*

Jeppe Lindquist Barnwell
MPhil, redaktør ved *Peter
Seebergs romaner, noveller
og kortprosa*

Trine Bentsen
stud.mag., fra 2. september
til 20. december 2013 prak-
tikant ved *Ludvig Holbergs
Skrifter*

Jeppe Berndsen
stud.mag., studentermed-
hjælper ved *Barokkens op-
dyrkning af det danske sprog*

Jens Bjerring-Hansen
ph.d., postdoc ved *Barokkens
opdyrkning af det danske
sprog*

Simon Skovgaard Boeck
ph.d., indtil 22. september
2013 postdoc ved *Gammel-
dansk Ordbog* og ved Nordisk
Forskningsinstitut, Køben-
havns Universitet; fra 1. okto-
ber 2013 seniorredaktør ved
Studér Middelalder på Nettet

Kristine Lausten Boeskov
stud.mag., studentermed-
hjælper ved *sproget.dk*

Per Budtz-Jørgensen
stud.mag., fra 10. februar
2014 praktikant ved
ordnet.dk

Torben Christiansen
cand.mag., konsulent ved
Meyers Fremmedordbog

Martin Sejer Danielsen
cand.mag., fra 3. februar
2014 virksomhedspraktikant
ved *Studér Middelalder på
Nettet*

Jette Edvardsen
regnskabsassistent ved ad-
ministrationen

Laurids Kristian Fahl
cand.mag., seniorredaktør og
projektleder ved *sproget.dk*;
ansvarlig for BogForum, pro-
duktion og salg

Elsebeth Henriette Hansen
kontorleder ved administra-
tionen

Peter Bruun Hansen
stud.mag., studentermed-
hjælper ved *Diplomatarium
Danicum*

Thomas Hansen
cand.mag., seniorredaktør
ved *Diplomatarium Danicum*
og it-koordinator

Markus Hedemann

cand.mag., ledende redaktør ved *Diplomatarium Danicum*

René Herring

bibliotekar, redaktør af *Bibliografi over Herman Bangs forfatterskab*

Ebba Hjorth

mag.art., ledende redaktør ved *Dansk Sproghistorie*

Helene Holtse

stud.mag., studentermehjælper ved *Danske Klassikere*, *Den litterære redaktion* og ved *Peter Seebergs romaner, noveller og kortprosa*

Mette Pedersen Høeg

cand.mag., indtil 31. juli 2013 videnskabelig medarbejder ved *Karen Blixen. Værker*

Mette Elholm Ishøj

stud.mag., studentermehjælper ved *Danske Klassikere*, *Den litterære redaktion* og ved *sproget.dk*

Elise Iuul

cand.mag., indtil 10. oktober 2013 redaktør ved *Danske Klassikere*; fra 13. oktober til 31. december 2013 redaktør ved *Ludvig Holbergs Skrifter*

Birgitte Jacobsen

ph.d., seniorredaktør ved *Dansk Sproghistorie*

Anja May Jensen

stud.mag., studentermehjælper ved *Ludvig Holbergs Skrifter*

Finn Gredal Jensen

cand.mag. et jur., seniorredaktør ved *Ludvig Holbergs Skrifter*

Anders Jørgensen

ing.stud., fra 1. januar 2014 studentermehjælper ved *It-afdelingen*

Merete K. Jørgensen

cand.mag., indtil 31. december 2013 ledende redaktør ved *Gammeldansk Ordbog*; fra 1. januar 2014 seniorredaktør ved *Gammeldansk Ordbog*

Lasse Horne Kjældgaard

ph.d., direktør

Anders Leegaard Knudsen

ph.d., seniorredaktør ved *Diplomatarium Danicum*

Kjeld Kristensen

cand.mag., konsulent ved *ordnet.dk*

Maria Krogh Langner

sekretær ved administratio-
nen

Camilla Zacho Larsen

cand.mag., redaktør ved *Danske Klassikere*, *Den litterære redaktion* og ved *Ludvig Holbergs Skrifter*

Henrik Lorentzen

cand.mag., seniorredaktør ved *ordnet.dk* og ved *Den Danske Begrebsordbog*

Jesper Gehlert Nielsen

cand.mag., ledende redaktør ved *Danske Klassikere* og ved *Den litterære redaktion*

Jonas Nielsen

cand.scient., it-udvikler ved *sproget.dk* og ved *Studér Middelalder på Nettet*

Marita Akhøj Nielsen

dr.phil., projektleder ved *Barokkens opdyrkning af det danske sprog* og ved *Studér Middelalder på Nettet* og fra 1. januar 2014 tillige ledende redaktør ved *Gammeldansk Ordbog*

Morten Nielsen

indtil 30. juni 2013 it-medarbejder ved administrationen

Rune Biede Nielsen

stud.mag., indtil 29. august 2013 studentermedhjælper ved *Ludvig Holbergs Skrifter* og ved *Peter Seebergs romaner, noveller og kortprosa*

Sanni Nimb

ph.d., seniorredaktør ved *Den Danske Begrebsordbog*, ved *ordnet.dk* samt ved forskningsprojektet *Semantic processing across domains* (frikøb)

Anders Bruun Olsen

it-ansvarlig

Mette Rahbek

stud.mag., indtil 30. september 2013 studentermedhjælper ved *Gammeldansk Ordbog*

Anders Juhl Rasmussen

ph.d., redaktør ved *Peter Seebergs romaner, noveller og kortprosa*

Nicolas Reinecke-Wilkendorff

mag.art., ledende redaktør ved *Karen Blixen. Værker*; kontaktperson for *Arkiv for Dansk Litteratur*

Merethe Ross

mag.art., indtil 31. december 2013 seniorredaktør ved *Gammeldansk Ordbog*

Karen Skovgaard-Petersen

dr.philos., ledende redaktør ved *Ludvig Holbergs Skrifter*

David Christian Svendsen-Tune

cand.mag., indtil 31. december 2013 studentermedhjælper ved *ordnet.dk*; fra 1. januar 2014 assisterende redaktør ved *Studér Middelalder på Nettet*

Nicolai Hartvig Sørensen

cand.mag., seniorredaktør ved *ordnet.dk*, ved *Barokkens opdyrkning af det danske sprog* samt ved forskningsprojektet *Semantic processes across domains* (frikøb)

Sofie Grønfeldt Sørensen

cand.mag., fra 18. marts til 24. maj 2013 virksomhedspraktikant ved *sproget.dk*

August Holst Thomsen

stud.mag., fra 1. september 2013 studentermedhjælper ved *Ludvig Holbergs Skrifter*

Lars Trap-Jensen

cand.mag. og MPhil, ledende redaktør ved *ordnet.dk* og ved *Den Danske Begrebsordbog*

Thomas Troelsgård

cand.mag., seniorredaktør
ved *ordnet.dk*, *Den Danske
Begrebsordbog* og ved *Barokkens
opdyrkning af det danske sprog*

Peter Zeeberg

ph.d., seniorredaktør ved
Ludvig Holbergs Skrifter,
udgiver af *Hans Svanings
Danmarkshistorie* og *Latinsk
hyrdedigtning i Danmark på
Frederik 2.s tid*

Michal van Zelm

indtil 30. juni 2013 speciale-
studerende ved *ordnet.dk*

Bestyrelser, nævn, udvalg m.m.

Jørg Asmussen

næstformand i censorformandskabet i lingvistik ved universiteterne

medlem af Netzwerk Internetlexikografie, støttet af det tyske forskningsråd DFG

Jeppe Lindquist Barnwell

medlem af forskergruppen Forfatter- og Fortællestudier, Københavns Universitet

Jens Bjerring-Hansen

medlem af styregruppen for Nordisk Forum for Boghistorie

anmeldelsesredaktør ved *1700-tal. Nordic Yearbook for Eighteenth Century Studies*

Simon Skovgaard Boeck

redaktionssekretær for *Danske Studier*

sekretær for Universitets-Jubilæets danske Samfund

indtil 27. februar medlem af bestyrelsen for Selskab for Nordisk Filologi

medlem af styregruppe for Selskab for østnordisk filologi

medlem Dansk Selskab for Oldtids- og Middelalderforskning

Torben Christiansen

medlem af redaktionen af *Læsepædagogen*, udgivet af Landsforeningen af Læsepædagoger

Laurids Kristian Fahl

medlem af styregruppen for sprogsprisen.dk

koordinator for (fra 1. januar 2014) og mentor i Københavns Universitets mentorprogram

Ebba Hjorth

medlem af styrelsen for Universitets-Jubilæets danske Samfund

medlem af Dansk Selskab for Oldtids- og Middelalderforskning

Finn Gredal Jensen

medlem af editorial board for *Kierkegaard Research: Sources, Reception and Resources*, udgivet ved Søren Kierkegaard Forskningscenteret

medlem af editorial board for *Danish Golden Age Studies*, udgivet ved Søren Kierkegaard Forskningscenteret

medlem af editorial board for *Texts from Golden Age Denmark*, udgivet ved Søren Kierkegaard Forskningscenteret

fra 27. februar medlem af bestyrelsen for Selskab for Nordisk Filologi

revisor for Holberg-Samfundet

Merete K. Jørgensen

medlem af styrelsen for Universitets-Jubilæets danske Samfund

redaktør for *Danske Studier*

medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Oldtids- og Middelalderforskning

medlem af bestyrelsen for Foreningen af Leksikografer i Danmark (LEDA)

Lasse Horne Kjældgaard

medlem af Det Danske Akademi

medlem af bestyrelsen for Zinklarprisen

medlem af H.C. Andersen-Fonden

medlem af den danske styregruppe for *Ludvig Holbergs Skrifter*

medlem af bestyrelsen og næstformand for Dansk Selskab for 1700-talsstudier

suppleant i bedømmelseskomiteen til Nordisk Råds Litteraturpris
medlem af Det Danske Sprog- og Litteraturselskabs Klassikerudvalg
medlem af redaktionsgruppen for *1700-tal. Nordic Yearbook for Eighteenth Century Studies*
medlem af redaktionsgruppen for Gyldendals bogserie *Moderne dansk litteratur*

Anders Leegaard Knudsen

medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Oldtids- og Middelalderforskning
medlem af Commission Internationale de Diplomatique

Kjeld Kristensen

revisor for Universitets-Jubilæets danske Samfund

Camilla Zacho Larsen

tillidsrepræsentant i Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Henrik Lorentzen

beskikket medlem af Dansk Sprognævns repræsentantskab, udpeget af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, og medlem af dettes fagråd for retskrivning

medlem af styregruppen for sprogrisnen.dk

hovedredaktør for tidsskriftet *LexicoNordica* (sm.m. Emma Sköldbog)

mentor i Københavns Universitets mentorprogram

medlem af Management Committee for European Network of e-Lexicography (COST Action IS1305)

Jesper Gehlert Nielsen

medarbejderrepræsentant i Det Danske Sprog- og Litteraturselskabs bestyrelse

medlem af Det Danske Sprog- og Litteraturselskabs Klassikerudvalg
medlem af styregruppen for Klassikerdagen

medlem af styrelsen for Universitets-Jubilæets danske Samfund
medlem af aftagerpanel for kandidatuddannelsen ved Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet
mentor i Københavns Universitets mentorprogram

Marita Akhøj Nielsen

medlem af redaktionskomiteen for Arkiv för nordisk filologi
formand for Universitets-Jubilæets danske Samfund

redaktør for Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab og medlem af præsidiet

medlem af advisory board for *Renæssanceforum* (renaissanceforum.dk)

medlem af Dansk Selskab for Oldtids- og Middelalderforskning

medlem af bestyrelsen for Aksel Tovborg Jensens Legat

medlem af bestyrelsen for Lillian og Dan Finks Fond
efor for Elers' Kollegium

Sanni Nimb

mentor i Københavns Universitets mentorprogram

Karen Skovgaard-Petersen

medlem af bestyrelsen for DelC (Danish e-infrastructure cooperation)

medlem af det forskningsrådgivende udvalg for Dansk Sprognævn

medlem af bestyrelsen for Forum for Renæssancestudier, Københavns Universitet

medlem af bestyrelsen for Holbergsamfundet

Lars Trap-Jensen

medlem af bestyrelsen for EURALEX (Vice President), den europæiske forening for leksikografi

medlem af Scientific Committee for the 16th EURALEX International Congress, Bolzano, 2014

medlem af Scientific Committee for eLex 2013, Tallinn

medlem af bestyrelsen for Sektoren for Forskning og Formidling, DM

medlem af DM's Repræsentantskab

medlem af bestyrelsen for DM's Landsklub for Arkiver samt øvrige Humanistiske og Samfundsvidenskabelige Forskningsinstitutioner (formand)

koordinator for (indtil 1. januar 2014) og mentor i Københavns Universitets mentorprogram

Thomas Troelsgård

suppleant til bestyrelsen i Foreningen af Leksikografer i Danmark (LEDA)

Peter Zeeberg

formand for Forum for Renæssancestudier

redaktør for tidsskriftet *Renæssanceforum* (renaissanceforum.dk)

medlem af bestyrelsen for Filologisk-historisk Samfund

medlem af repræsentantskabet for Det Danske Forfatter- og Oversættercenter Hald

medlem af Dansk Selskab for Oldtids- og Middelalderforskning

medlem af redaktionen for *Aigis. Elektronisk tidsskrift for klassiske studier i nord* (aigis.igl.ku.dk)

medlem af Societas Latina Havnensis

I det forløbne år har Det Danske Sprog- og Litteraturselskab arrangeret eller afholdt følgende seminarer med deltagelse af bl.a. selskabets medlemmer og medarbejdere:

Den Danske Ordbog som app – og med lyd, præsentation, Det Kongelige Bibliotek, København, 5. september 2013

Nye ord og nye funktioner, fagligt seminar, Det Kongelige Bibliotek, København, 20. januar 2014

Henrik Andersson

Holberg i Europa, konference arrangeret af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Københavns Universitet og Universitetet i Bergen, Københavns Universitet, 31. oktober-2. november 2013

Jørg Asmussen

5. Arbeitstreffen des wissenschaftlichen Netzwerks »Internetlexikografie« med temaet »Wörterbuchbenutzungsforschung und benutzeradaptive Zugänge«, Instituut voor Nederlandse Lexicologie, Leiden, 25.-26. marts 2013

2. seminar om nye ord, Dansk Sprognævn, 5.-6. november 2013

Jens Bjerring-Hansen

Digitally Born Collections, Curation and the Future of the Humanities, arrangeret af forskningsprojektet CULTIVATE ved Københavns Universitet, Det Kongelige Bibliotek, 18. april 2013

Periodical Transfers. The Journals of the 18th Century as Agents of Change, arrangeret af forskningsprojektet Mangfoldige Offentligheder ved Universitet i Oslo, Bogstadgård, 12.-14. juni 2013

Early Modern Studies Conference, arrangeret af University of Reading og University of Oxford, Reading, 7.-9. juli 2013

The Eighteenth Century in Practice, arrangeret af de nordiske selskaber for 1700-talsstudier, Lysebu, Oslo, 28.-31. august 2013

Holberg i Europa, konference arrangeret af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Københavns Universitet og Universitetet i Bergen, Københavns Universitet, 31. oktober-2. november 2013

Det Kongelige Biblioteks 19. bogseminar, 1. november 2013

Simon Skovgaard Boeck

Østnordisk filologi – nu og i fremtiden, Uppsala Universitet, 20.-21. september 2013

Det Kongelige Biblioteks 19. bogseminar, 1. november 2013

Torben Christiansen

Nordisk symposium om sproget i de nye medier, arrangeret af forskningsnetværket NoSSiNK – Nordisk Sprog og Sprogforståelse i de nye Kommunikationsmedier, Dansk Sprognævn, København, 11.-12. april 2013

Undervisningsdifferentiering med fokus på inkluderende undervisning i læsning og skrivning, arrangeret af Landsforeningen af Læsepædagoger, Munkebjerg Hotel, Vejle, 21.-22. november 2013

Laurids Kristian Fahl

Nordisk symposium om sproget i de nye medier, arrangeret af forskningsnetværket NoSSiNK – Nordisk Sprog og Sprogforståelse i de nye Kommunikationsmedier, Dansk Sprognævn, København, 11.-12. april 2013

Digital dannelse, konference arrangeret af Dansk lærerforening, Carlsberg Museum, København, 18. april 2013

Technology Talks 2013, konference arrangeret af DI og DI ITEK, Radisson Blu, Frederiksberg, 24. april 2013

e-bøger, seminar arrangeret af Det Informationsvidenskabelige Akademi og Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet, Det Informationsvidenskabelige Akademi, København, 10. maj 2013

I am Fiction, seminar arrangeret af forskergruppen Forfatter- og Fortællestudier ved Københavns Universitet, København, 29. maj 2013

Search and interaction in media archives, seminar arrangeret af DR og Det Informationsvidenskabelige Akademi, DR Byen, København, 27. juni 2013

sprogdagen '13, uddelingen af sprogprisen.dk, Kulturstyrelsen, København, 23. september 2013

Censur og editionsfilologi, Nordisk Netværk for Editionsfilologer, Lysebu, Oslo, 11.-13. oktober 2013

Litteraturhistoriens fremtid i det danske undervisningssystem, seminar arrangeret af Projekt Ny Litteraturhistorie i samarbejde med Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet, og Dansk lærerforening, Københavns Universitet Amager, København, 25. oktober 2013

Google Analytics, kursus arrangeret af IHH Nordic, København, 20. februar 2014

Adobe InDesign CS4-CS6, kursus arrangeret af 4D-konsulenterne, København, 26.-27. februar 2014

Forskning, etik og jura, kursus arrangeret af UBVA, København, 28. marts 2014

Thomas Hansen

Digital Diplomats 2013, Paris, 14.-16. november 2013

Ebba Hjorth

seminar i anledning af Foreningen af Leksikografer i Danmarks (LEDA) 25-års-jubilæum, Gylden-dal, København, 19. september 2013

Dansk sprog – i historisk, ortografisk, grammatisk, fonetisk og semantisk belysning, temadag til ære for Henrik Galberg Jacobsen, Syddansk Universitet, Odense, 21. februar 2014

Elise luul

Censur og editionsfilologi, Nordisk Netværk for Editionsfilologer, Lysebu, Oslo, 11.-13. oktober 2013

Birgitte Jacobsen

Dansk sprog – i historisk, ortografisk, grammatisk, fonetisk og semantisk belysning, temadag til ære for Henrik Galberg Jacobsen, Syddansk Universitet, Odense, 21. februar 2014

Finn Gredal Jensen

Censur og editionsfilologi, Nordisk Netværk for Editionsfilologer, Lysebu, Oslo, 11.-13. oktober 2013

Holberg i Europa, konference arrangeret af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Københavns Universitet og Universitetet i Bergen, Københavns Universitet, 31. oktober-2. november 2013

Merete K. Jørgensen

Det Kongelige Biblioteks 19. bogseminar, 1. november 2013

Dansk sprog – i historisk, ortografisk, grammatisk, fonetisk og semantisk belysning, temadag til ære for Henrik Galberg Jacobsen, Syddansk Universitet, Odense, 21. februar 2014

Lasse Horne Kjældgaard

Annual Convention of the Modern Language Association (MLA), Boston, 3.-6. januar 2013

Periodical Transfers. The Journals of the 18th Century as Agents of Change, arrangeret af forskningsprojektet Mangfoldige Offentligheder ved Universitet i Oslo, Bogstadgård, 12.-14. juni 2013

Arbeitstagung der deutschsprachigen Skandinavistik (ATDS), Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, 24.-27. september 2013

Litteraturhistoriens fremtid i det danske undervisningssystem, seminar arrangeret af Projekt Ny Litteraturhistorie i samarbejde med Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet, og Dansk lærerforeningen, Københavns Universitet Amager, København, 25. oktober 2013

Anders Leegaard Knudsen

How Nordic are the Nordic Medieval Laws? – ten years after, The Tenth Carlsberg Academy Conference on Medieval Legal History, København, 29.-30. april 2013

Digital Diplomats 2013. What is diplomacy in the digital environment?, seminar arrangeret af École nationale des chartes og Archives nationales, Paris og Pierrefitte-sur-Seine, 14.-16. november 2013

Camilla Zacho Larsen

Censur og editionsfilologi, Nordisk Netværk for Editionsfilologer, Lysebu, Oslo, 11.-13. oktober 2013

Holberg i Europa, konference arrangeret af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Københavns Universitet og Universitetet i Bergen, Københavns Universitet, 31. oktober-2. november 2013

Henrik Lorentzen

5. Arbeitstreffen des wissenschaftlichen Netzwerks »Internetlexikografie« med temaet »Wörterbuchbenutzungsforschung und benutzeradaptive Zugänge«, Instituut voor Nederlandse Lexicologie, Leiden, 25.-26. marts 2013

The 2013 Lexicom International Workshop in Lexicography and Lexical Computing, Blåsingborg, Kivik, 10.-14. juni 2013

Tolvte konferanse om leksikografi i Norden, Oslo, 13.-16. august 2013

sprogdagen '13, uddelingen af sprogprisen.dk, Kulturstyrelsen, København, 23. september 2013

kickoffmøde i Management Committee for European Network of e-Lexicography, Bruxelles, 11. oktober 2013

eLex 2013. Electronic lexicography in the 21st century: thinking outside the paper, Tallinn, 17.-19. oktober 2013

2. seminar om nye ord, Dansk Sprognævn, 5.-6. november 2013

Stora ordböcker i Norden, symposium arrangeret af Nordisk Forening for Leksikografi og LexicoNordica, Lysebu, Oslo, 16.-18. januar 2014 (medarrangør)

Jesper Gehlert Nielsen

e-bøger, seminar arrangeret af Det Informationsvidenskabelige Akademi og Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet, Det Informationsvidenskabelige Akademi, København, 10. maj 2013

The forgotten scholar: Georg Zoëga (1755-1809), Bologna og Rom, 27.-30. oktober 2013

Marita Akhøj Nielsen

Faglig excellence ved masseuniversiteter, Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs forskningspolitiske årsmøde, 12. marts 2013

Niels Hemmingsen-dag, Københavns Universitet, 24. maj 2013

Den gode introduktion, Grundtvig Centeret ved Aarhus Universitet, Vartov, 27. juni 2013

Østnordisk filologi – nu og i fremtiden, Uppsala Universitet, 20.-21. september 2013

Creativity in Science and Society, Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, 7.-9. oktober 2013

Det Kongelige Biblioteks 19. bogseminar, 1. november 2013

Stora ordböcker i Norden, symposium arrangeret af Nordisk Forening for Leksikografi og Lexico-Nordica, Lysebu, Oslo, 16.-18. januar 2014

Sanni Nimb

workshop on lexical semantic resources for NLP, Oslo, 21. maj 2013 (medarrangør)

NODALIDA 2013, arrangeret af The Northern European Association for Language Technology, Oslo, 22.-24. maj 2013

Karen Skovgaard-Petersen

Stipendiatseminar, Ludvig Holbergs Skrifter, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, 20. marts 2013 (arrangør)

The Eighteenth Century in Practice, arrangeret af de nordiske selskaber for 1700-talsstudier, Lysebu, Oslo, 28.-31. august 2013

The Future of e-Science – Big Data – Big Science, arrangeret af DeIC (Danish e-Infrastructure Corporation), Middelfart, 1.-2. oktober 2013

Holberg i Europa, konference arrangeret af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Københavns Universitet og Universitetet i Bergen, Københavns Universitet, 31. oktober-2. november 2013 (medarrangør)

Nicolai Hartvig Sørensen

The 2013 Lexicom International Workshop in Lexicography and Lexical Computing, Blåsingborg, Kivik, 10.-14. juni 2013

eLex 2013. Electronic lexicography in the 21st century: thinking outside the paper, Tallinn, 17.-19. oktober 2013

2. seminar om nye ord, Dansk Sprognævn, 5.-6. november 2013

Lars Trap-Jensen

Tolvte konferanse om leksikografi i Norden, Oslo, 13.-16. august 2013

eLex 2013. Electronic lexicography in the 21st century: thinking outside the paper, Tallinn, 17.-19. oktober 2013

2. seminar om nye ord, Dansk Sprognævn, 5.-6. november 2013

seminar om interjektionsforskning, Ordbog over Dansk Talesprog, 20. november 2013

møde i Management Committee for European Network of e-Lexicography, Leiden, 16. januar 2014

Thomas Troelsgård

Tolvte konferanse om leksikografi i Norden, Oslo, 13.-16. august 2013

Peter Zeeberg

Stipendiatseminar, Ludvig Holbergs Skrifter, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, 20. marts 2013

The Writing of History in Scandinavia 1050-1220 and its European Context, Københavns Universitet, 5.-7. juni 2013

Holberg i Europa, konference arrangeret af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Københavns Universitet og Universitetet i Bergen, Københavns Universitet, 31. oktober-2. november 2013

Societas Latina Hauniensis, Det Danske Institut i Rom, 22.-25. januar 2014

Jørg Asmussen

censor i lingvistik ved universiteterne

Ebba Hjorth

censor i dansk ved universiteterne

Birgitte Jacobsen

gæstelærer ved Grønlands Universitet, kandidatkursuset: *Sprog i kontakt*, 16.-23. september, 12.-15. november og 5.-9. december 2013

censor i lingvistik ved universiteterne

Lasse Horne Kjældgaard

»Hvad er litteratur?«, forelæsning til indledning af kurset *Litteratur: teori og analyse*, Folkeuniversitetet i Aarhus, Emdrup, 19. februar 2013 og 23. oktober 2013

»Den sene guldalder«, årgangsforelæsning for førsteårsstuderende på dansk, Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet, 7. maj 2013

»Velfærdsstatens poetik«, senioroplæg for ph.d.-studerende på Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet, 23. maj 2013

»Velfærdsstatens poetik – med særligt henblik på Villy Sørensen og Anders Bodelsen«, årgangsforelæsning, Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet, 5. november 2013

Henrik Lorentzen

Skriv ordentligt dansk (sm.m. Rolf Hesse), kursus for Danske Translatører, 6. maj 2013

Jesper Gehlert Nielsen

censor i dansk ved universiteterne

Marita Akhøj Nielsen

»Hvordan studerer man ordfør-råd«, forelæsning ved ph.d.-kurset *Historisk lingvistik*, Københavns Universitet, 7. november 2013

Sanni Nimb

gæsteunderviser på ph.d.-kurset *The short-cut to linguistic evidence*, Københavns Universitet, 20. november 2013

Karen Skovgaard-Petersen

censor i latin og litteraturvidenskab ved universiteterne

bedømmelse af speciale (master dissertation) skrevet af Thomas Velle (Universitetet i Ghent) med titlen: *Metafiction in Ludvig Holberg's Nicolai Klimii Iter subterranum*, juni 2013

undervisningslektion om den digitale Holberg-udgave, Folkeuniversitetet i København, 7. november 2013

bedømmelse af ansøgninger til stilling som kommentar-medarbejder ved projektet *Ludvig Holbergs Skrifter*, Universitetet i Bergen, januar 2014

Peter Zeeberg

censor i latin ved universiteterne forelæsning om dansk litteratur på latin, Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet, 19. februar 2013

forelæsning om oversættelse fra latin til dansk, Saxo-Instituttet, Københavns Universitet, 19. september 2013

forelæsning om Ludvig Holbergs *Niels Klim*, Folkeuniversitetet i København, 14. november 2013

Henrik Andersson

foredrag om *Ordbog over det danske Sprog*, Grundtvig Centeret ved Aarhus Universitet, Vartov, 12. november 2013

Jørg Asmussen

»Månedens mest prominente ord i KorpusDK – en præsentation af metoder og værktøjer til at afsløre dem med«, ved 2. seminar om nye ord, Dansk Sprognævn, 6. november 2013

»Månedens mest prominente ord i KorpusDK – og hvordan vi afslører dem med et nyt korpusværktøj«, ved *Nye ord og nye funktioner*, Det Kongelige Bibliotek, 20. januar 2014

Jens Bjerring-Hansen

»On digitizing Danish periodicals and plans for a new research project« (sm.m. Lasse Horne Kjældgaard), ved *Periodical Transfers. The Journals of the 18th Century as Agents of Change*, arrangeret af forskningsprojektet Mangfoldige Offentligheter ved Universitet i Oslo, Bogstadgård, 14. juni 2013

»Finders, keepers or communal knowledge? Notions of publicity and privacy among early modern collectors«, ved *Early Modern Studies Conference*, arrangeret af University of Reading og University of Oxford, Reading, 7. juli 2013

»Endless circulation? Practises of collecting in the learned community around 1700«, ved *The Eighteenth Century in Practice*, arrangeret af de nordiske selskaber for 1700-talsstudier, Lysebu, Oslo, 30. august 2013

»Ludvig Holberg og den europæiske tidsskriftskultur«, ved *Holberg i Europa*, arrangeret af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Københavns Universitet og Universitetet i Bergen, Københavns Universitet, 31. oktober 2013

»Matthias Moths ordbog. Den lærdomshistoriske kontekst«, ved Det Kongelige Biblioteks 19. bogseminar, 1. november 2013

Simon Skovgaard Boeck

»Om det nye Studér Middelalder på Nettet – en studieudgave på nettet?«, ved *Østnordisk filologi – nu og i fremtiden*, Uppsala Universitet, 20. september 2013

Laurids Kristian Fahl

»Forbedringer af søgeoplevelsen på sproget.dk« (sm.m. Ida E. Mørch), ved medlemsmøde i Foreningen af Leksikografer i Danmark (LEDA), Københavns Universitet, 27. november 2013

Ebba Hjorth

»Hvad ændrede den danske leksikografiske verden fra begyndelsen af 80'erne og frem til stiftelsen af foreningen LEDA?«, ved Foreningen af Leksikografer i Danmarks (LEDA) 25-års-jubilæum, Gyldendal, København, 19. september 2013

»Tænk hvis Henrik havde været urnordisk runerister eller middelalderlig klosteskriver. Noget om tidlig interpunktionspraksis«, ved *Dansk sprog – i historisk, ortografisk, grammatisk, fonetisk og semantisk belysning*, temadag til ære for Henrik Galberg Jacobsen, Syddansk Universitet, Odense, 21. februar 2014

Birgitte Jacobsen

»Grønlandsk sprog og kultur«, for medarbejderne ved *Folketingstidende*, 26. september 2013

Lasse Horne Kjældgaard

»Anxiety and Social Security: Søren Kierkegaard's Legacy to the Welfare State«, forelæsning ved *Annual Convention of the Modern Language Association (MLA)*, Boston, 6. januar 2013

»Jette og dansk litteratur«, oplæg til mindearrangement om Jette Lundbo Levy, Kvinfor, 7. februar 2013

»The Poetics of the Welfare State«, Center for Semiotik, Aarhus Universitet, 21. februar 2013

»Kierkegaard i kontekst«, Det Kongelige Danske Videnskaberne Selskab, 25. februar 2013

»Kierkegaard og kunstens død«, Holte Kirke, 23. marts 2013

»Strangers to Ourselves. Uses of Otherness in Danish 18th Century Journals«, ved *Periodical Transfers. The Journals of the 18th Century as Agents of Change*, Universitetet i Oslo, Bogstadgård, 13. juni 2013

»On digitizing Danish periodicals and plans for a new research project« (sm.m. Jens Bjerring-Hansen), ved *Periodical Transfers. The Journals of the 18th Century as Agents of Change*, arrangeret af forskningsprojektet Mangfoldige Offentligheder ved Universitetet i Oslo, Bogstadgård, 14. juni 2013

»Søren Kierkegaard og udødelighedsdebatten i guldalderen«, Grundtvigs Højskole, 23. juli 2013

»Ret, moral og æstetik i Karen Blixens forfatterskab i almindelighed og »Kitosh' Historie« i særdeleshed«, ved *Arbeitstagung der deutschsprachigen Skandinavistik (ATDS)*, Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, 25. september 2013

»Stryg duggen af sjælens rude – og tænd for skærmen. Litteraturhistoriens digitale fremtidsmuligheder«, ved *Litteraturhistoriens fremtid i det danske undervisningssystem*, seminar arrangeret af Projekt Ny Litteraturhistorie i samarbejde med Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet, og Dansk Lærereforeningen, Københavns Universitet Amager, København, 25. oktober 2013

»Udfordringer og perspektiver for DSL og for litteraturhistoriefaget«, oplæg til arbejdsgruppemøde i forskningsprojektet *Humanomics*, Institut for Psykologi, Københavns Universitet, 6. december 2013

Henrik Lorentzen

»Den Danske Ordbog – erfaringer og fremtidsperspektiver« (sm.m. Lars Trap-Jensen), ved seminar om leksikografi og leksikologi ved Gøteborgs Universitet, Institutionen för svenska språket, 6. marts 2013

»Online dictionaries: user paths and user behaviour«, ved *Arbeitstreffen des wissenschaftlichen Netzwerks »Internetlexikografie«*, Instituut voor Nederlandse Lexicologie, Leiden, 26. marts 2013

»Fra begreb til bog – om Den Danske Begrebsordbog« (sm.m. Sanni Nimb og Thomas Troelsgård), ved *Tolvte konferanse om leksikografi i Norden*, Oslo, 15. august 2013

»An odd couple – corpus frequency and look-up frequency: what relationship?« (sm.m. Nicolai Hartvig Sørensen og Lars Trap-Jensen), ved *eLex 2013. Electronic lexicography in the 21st century: thinking outside the paper*, Tallinn, 18. oktober 2013

Marita Akhøj Nielsen

»Mediet og modtageren«, ved *Den gode introduktion*, Grundtvig Centeret ved Aarhus Universitet, Vartov, 27. juni 2013

»Middelalderens danske sprog og litteratur formidlet til nutiden«, ved *Østnordisk filologi – nu og i fremtiden*, Uppsala Universitet, 20. september 2013

»Ministerens ordbog. Mathias Moth og hans ordbogsmanuskript. Virkningshistorie og udgivelsesplaner«, ved Det Kongelige Biblioteks 19. bogseminar, 1. november 2013

»Moths Ordbog – anlæg og virkningshistorie«, ved *Stora ordböcker i Norden*, symposium arrangeret af Nordisk Forening for Leksikografi og LexicoNordica, Lysebu, Oslo, 17. januar 2014

»300 år gammel ordbog på nettet. Om Matthias Moths ordbog«, Lumsås Kirkes sognegård, 30. januar 2014

Sanni Nimb

»Den Danske Begrebsordbog« (sm.m. Thomas Troelsgård), ved medlemsmøde i Foreningen af Leksikografer i Danmark (LEDA), Københavns Universitet, 17. april 2013

»Den Danske Begrebsordbog«, ved Dansk Sprognævn, København, 3. maj 2013

»Den Danske Begrebsordbog«, ved Det Danske Sprog- og Litteraturselskabs årsmøde, København, 14. maj 2013

»Enriching a wordnet from a thesaurus« (sm.m. Bolette S. Pederesen), ved workshop on lexical semantic resources for NLP, Oslo, 21. maj 2013

»Fra begreb til bog – om Den Danske Begrebsordbog« (sm.m. Henrik Lorentzen og Thomas Troelsgård), ved *Tolvte konferanse om leksikografi i Norden*, Oslo, 15. august 2013

»Den Danske Begrebsordbog«, ved Foreningen af Leksikografer i Danmarks (LEDA) 25-års-jubilæum, Gyldendal, København, 19. september 2013

Nicolas Reinecke-Wilkendorff

»Rundt om Blixen«, ved Rungstedlunds sommerkursus, Karen Blixen Museet, Rungsted, 25. juni 2013

Nicolai Hartvig Sørensen

»An odd couple – corpus frequency and look-up frequency: what relationship?« (sm.m. Henrik Lorentzen og Lars Trap-Jensen), ved *eLex 2013. Electronic lexicography in the 21st century: thinking outside the paper*, Tallinn, 18. oktober 2013

Karen Skovgaard-Petersen

»Ludvig Holbergs Skrifter – præsentation af et digitalt udgivesprojekt«, ved *The Eighteenth Century in Practice*, arrangeret af de nordiske selskaber for 1700-talsstudier, Lysebu, Oslo, 29. august 2013

Lars Trap-Jensen

»Den Danske Ordbog – erfaringer og fremtidsperspektiver« (sm.m. Henrik Lorentzen), ved seminar om leksikografi og leksikologi ved Göteborgs Universitet, Institutionen för svenska språket, 6. marts 2013

»Leksikografisk tradition og fornyelse: digital revolution eller organisk reformisme?«, ved *Tolvte konferanse om leksikografi i Norden*, Oslo, 15. august 2013

»Ordbøger og de digitale medier: nye tider, nye brugere«, ved arrangementet *Den Danske Ordbog som app – og med lyd*, Det Kongelige Bibliotek, 15. september 2013

»An odd couple – corpus frequency and look-up frequency: what relationship?« (sm.m. Henrik Lorentzen og Nicolai Hartvig Sørensen), ved *eLex 2013. Electronic lexicography in the 21st century: thinking outside the paper*, Tallinn, 18. oktober 2013

»Korpus eller brugerne – Hvem får det næste ord?«, ved *2. seminar om nye ord*, Dansk Sprognævn, 6. november 2013

»Flere opslagsord i Den Danske Ordbog – hvem får det næste ord?«, ved *Nye ord og nye funktioner*, Det Kongelige Bibliotek, 20. januar 2014

Thomas Troelsgård

»Den Danske Begrebsordbog« (sm.m. Sanni Nimb), ved medlemsmøde i Foreningen af Leksikografer i Danmark (LEDA), Københavns Universitet, 17. april 2013

»Fra begreb til bog – om Den Danske Begrebsordbog« (sm.m. Henrik Lorentzen og Sanni Nimb), ved *Tolvte konferanse om leksikografi i Norden*, Oslo, 15. august 2013

»Kommer næse før lillefinger? Søgning og sortering i Ordbog over Dansk Tegnsprog«, ved Foreningen af Leksikografer i Danmarks (LEDA) 25-års-jubilæum, Gyldendal, København, 19. september 2013

»Can you say that? Corpora in lexicography«, ved *Vad är tecken-språkskorpusar bra för?*, Nordisk Sprogkoordination, København, 12. december 2013

Peter Zeeberg

»Niels Klim«, Tersløsegaard, 9. juni 2013

»Latin som videnskabeligt og literært sprog i Danmark«, i *Societas Latina Hauniensis*, Det Danske Institut i Rom, 23. januar 2014

»Holbergs Niels Klim, samtidsroman i antikke gevandter«, i *Filologisk-Historisk Samfund*, 5. februar 2014

Jørg Asmussen

»Combined products: Dictionary and corpus«, i: *Dictionaries. An International Encyclopedia of Lexicography*, Handbook of Linguistics and Communication Science (HSK), De Gruyter, Berlin, 2013, s. 1081-1090

Jens Bjerring-Hansen

»Kulturformidling i det lærde tidsrum. Om Peder Syvs *Betenkninger* i anledning af 350-året«, i: *Danske Studier*, 2013, s. 97-115

»Vidensamfundets forhistorie. En introduktion til nyere, international udforskning af tidligmoderne videnskulturer ca. 1500-1800«, i: *Fund og Forskning*, nr. 52, 2013, s. 423-455

»N.M. Petersen og den empiriske litteraturforskning«, i: Frans Gregersen m.fl. (red.): *Filologen N.M. Petersen – grundlægger og fornyer*, Selskab for Nordisk Filologi, København, 2014, s. 39-55

»Martin Mulsow: Prekäres Wissen. Eine andere Ideengeschichte der Frühen Neuzeit« (anmeldelse), i: *1700-tal. Nordic Yearbook for Eighteenth Century Studies*, 2013 (under udgivelse)

Simon Skovgaard Boeck

»Plantenavne i nogle danske renaissanceordbøger«, i: Lars-Erik Edlund m.fl. (red.): *Växter och växtnamn – ett möte mellan botanik och språkvetenskap. Föredrag från ett symposium i Stockholm och Uppsala 25-26 november 2010*, Uppsala, 2013, s. 93-100

»Tankevirksomhedens kropslige placering«, i: Dorthe Duncker m.fl. (red.): *Betydning & Forståelse. Festskrift til Hanne Ruus*, Selskab for Nordisk Filologi, København, 2013, s. 305-311

»N.M. Petersens orddannelseslære – skolebog og program«, i: Frans Gregersen m.fl. (red.): *Filologen N.M. Petersen – grundlægger og fornyer*, Selskab for Nordisk Filologi, København, 2014, s. 119-138

Torben Christiansen

»Slang og litteratur«, i: *Skolebiblioteket*, 41. årgang, nr. 8, 2013, s. 11-14

»Appen er landet – ny dansk slangordbog«, i: *LEDA-Nyt*, nr. 55, 2013, s. 21-26

Ebba Hjorth

»Vidnesbyrd om leksikografisk aktivitet før de første ordbøger«, i: Dorthe Duncker m.fl. (red.): *Betydning & Forståelse. Festskrift til Hanne Ruus*, Selskab for Nordisk Filologi, København, 2013, s. 181-191

Elise luul

»Selma Lagerlöf: 'More clever than wise'«, i: Jon Stewart (red.): *Kierkegaard's Influence on Literature, Criticism and Art. Tome III: Sweden and Norway (Kierkegaard Research: Sources, Reception and Resources, vol. 12)*, Surrey, Ashgate, 2013, s. 53-62

Finn Gredal Jensen

»Henrik Ibsens Schriften. Die norwegische Neuausgabe von Ibsens Gesamtwerk«, i: Paula Henrikson og Christian Janss (red.): *Geschichte der Edition in Skandinavien (Bausteine zur Geschichte der Edition, bd. 4)*, Walter de Gruyter, Berlin, 2013, s. 357-371

Lasse Horne Kjældgaard

Litteratur. En introduktion til analyse og teori, 2. reviderede og udvidede udgave, Aarhus Universitetsforlag, 2013 (medredaktør)

»Kampen mod kampen. Konkurrencestat og litteratur i 1950'erne, 1960'erne og i dag«, i: Maria Davidsen m.fl.: *Litteratur på stedet*, Syddansk Universitetsforlag, Odense, 2013, s. 207-220

»Stryg duggen af sjælens rude – og tænd for skærmen! Litteraturhistoriens digitale fremtidsmuligheder«, i: *Dansk Noter*, nr. 1, 2014, s. 24-29

Henrik Lorentzen

»Pingpong om Retskrivningsordbogen 2012« (sm.m. Anita Ågerup Jervelund), i: *LEDA-Nyt*, nr. 55, 2013, s. 6-15

LexicoNordica 20 – Leksikografi og lingvistik i Norden (redaktion sm.m. Emma Sköldbberg), Nordisk Forening for Leksikografi, 2013

»Parlez-vous français? Et par ord om den nye fransk-danske i rødt«, i: *LEDA-Nyt*, nr. 56, 2013, s. 25-30 og 38-41

Sanni Nimb

»Enriching a wordnet from a thesaurus« (sm.m. Anna Braasch, Bolette S. Pedersen, Nicolai Hartvig Sørensen og Thomas Troelsgård), i: Lars Borin m.fl. (red.): *Proceedings of the Workshop on Lexical Semantic Resources for NLP*, NEALT Proceedings Series, 19, Linköping, 2013, s. 36-50

»Leksikalsk-semantisk information i en ny dansk begrebsordbog«, i: Dorthe Duncker m.fl. (red.): *Betydning & Forståelse. Festskrift til Hanne Ruus*, Selskab for Nordisk Filologi, København, 2013, s. 251-266

Nicolas Reinecke-Wilkendorff

anmeldelse af Marianne Juhl, Frans Lasson og Marianne Wirenfeldt Asmussen (udg.): *Karen-Blixen i Afrika. En brevsamling 1914-31*, Gyldendal, 2013, i: *Danske Studier*, 2013, s. 221-226

Karen Skovgaard-Petersen

»The Interplay with Roman Literature in Ludvig Holberg's *Iter subterraneum*«, i: Stefan Tilg og Isabella Walzer (red.): *Der neulateinische Roman als Medium seiner Zeit*, Narr Verlag, Tübingen, 2013, s. 185-192

»Verdensfjerne matematikere, blodtørstige anatomer og sexhængrende hustruer: Swifts *Gulliver* og Holbergs *Klim*« (sm.m. Peter Zeeberg), i: *Aigis. Elektronisk tidsskrift for klassiske studier i Norden*, supplementum III, festskrift til Chr. Marinus Taisbak, 2014

Betydning & Forståelse. Festskrift til Hanne Ruus, Selskab for Nordisk Filologi, København, 2013 (medredaktør)

Nicolai Hartvig Sørensen

»Enriching a wordnet from a thesaurus« (sm.m. Anna Braasch, Sanni Nimb, Bolette S. Pedersen og Thomas Troelsgård), i: Lars Borin m.fl. (red.): *Proceedings of the Workshop on Lexical Semantic Resources for NLP*, NEALT Proceedings Series, 19, Linköping, 2013, s. 36-50

Lars Trap-Jensen

»Researching Lexicographical Practice«, i: H. Howard Jackson (red.): *The Bloomsbury Companion to Lexicography*, Bloomsbury Publishing, London, 2013, s. 35-47

»Retskrivningsordbogen 2012 – en bedre ordbog?«, i: *Mål og Mæle*, nr. 1, København, 2013, s. 9-16

Thomas Troelsgård

»Enriching a wordnet from a thesaurus« (sm.m. Anna Braasch, Sanni Nimb, Bolette S. Pedersen og Nicolai Hartvig Sørensen), i: Lars Borin m.fl. (red.): *Proceedings of the Workshop on Lexical Semantic Resources for NLP*, NEALT Proceedings Series, 19, Linköping, 2013, s. 36-50

»Issues in Sign Language Lexicography« (sm.m. Inge Zwitserlood og Jette H. Kristoffersen), i: H. Howard Jackson (red.): *The Bloomsbury Companion to Lexicography*, Bloomsbury Publishing, London, 2013, s. 259-283

Peter Zeeberg

»Holberg og ligestilling, i anledning af den nye oversættelse af Niels Klim«, i: *Tersløsegaard 2013. Holberg og kvinderne*, København, 2013, s. 27-42

»Videnskab og lidenskab – Tycho Brahes latinske digtning«, i: *Kvant. Tidsskrift for Fysik og Astronomi*, nr. 4, 2013, s. 13-16

»Verdensfjerne matematikere, blodtørstige anatomer og sexhængende hustruer: Swifts *Gulliver* og Holbergs *Klim*« (sm.m. Karen Skovgaard-Petersen), i: *Aigis. Elektronisk tidsskrift for klassiske studier i norden*, supplementum III, festskrift til Chr. Marinus Taisbak, 2014

Jørg Asmussen

»Ordnet.dk – dansk sprog i ordbøger og korpus«, i: *Duborg-Samfundet*, Flensborg, 2013

»Juleord i Den Danske Ordbog«, i: *Sydslesvigsk Forenings Julehæfte for Flensborg Amt*, 2013

Ebba Hjorth

besvarede lytterspørgsmål i radio-programmet *Sproglaboratoriet* i foråret 2013 og 2014 (sm.m. Henrik Lorentzen og Lars Trap-Jensen)

Lasse Horne Kjældgaard

kommentarer om kulturpolitik til altinget.dk

Henrik Lorentzen

vært for (sm.m. Lars Trap-Jensen) Henrik Galberg Jacobsen og et hold studerende fra Syddansk Universitet, 2. maj 2013

besvarede lytterspørgsmål i radio-programmet *Sproglaboratoriet* i foråret 2013 og 2014 (sm.m. Ebba Hjorth og Lars Trap-Jensen)

medvirkede i DR2's morgen-tv-indslag *Ordet på bordet*

Marita Akhøj Nielsen

interviews om den elektroniske udgave af *Moths Ordbog* i aviser, netmedier, TV- og radioudsendelser, 15.-23. oktober 2013

Lars Trap-Jensen

vært for (sm.m. Henrik Lorentzen) Henrik Galberg Jacobsen og et hold studerende fra Syddansk Universitet, 2. maj 2013

besvarede lytterspørgsmål i radio-programmet *Sproglaboratoriet* i foråret 2013 og 2014 (sm.m. Ebba Hjorth og Henrik Lorentzen) samt medvirkede i programmets tematiske indslag om årets ord og *Moths Ordbog*

medvirkede i DR2's morgen-tv-indslag *Ordet på bordet* og i DR2 Nyheders indslag om *Årets ord*

Peter Zeeberg

latinsk konsulent for *Danmarks Kirker*, Nationalmuseet

latinsk konsulent for bogprojektet *Danske Kongegrave*, Selskabet til Udgivelse af danske Mindesmærker

Bestyrelsen

	valgt	på valg
Chr. Gorm Tortzen, <i>formand</i>	2010	2015
Uffe Andreasen	2012	2017
Anne Mette Hansen	2011	2016
Henrik Galberg Jacobsen	2013	2018
Sebastian Olden-Jørgensen	2011	2016
Jesper Gehlert Nielsen, <i>medarbejderrepræsentant</i>	2011	2016
Juridisk konsulent		
Morten Rosenmeier	2013	2018
Revisor		
Bo Andersen, Revision København	2013	2014

Indvalgt i 2013

På årsmødet 2013 blev Torben Jelsbak, Morten Rosenmeier, Lene Schøsler og Liisa Theilgaard indvalgt i Det Danske Sprog- og Litteraturselskab.

Medlemskredsen pr. 31. marts 2014

Navn	Indvalgt
Jonathan Adams PhD	2008
Esben Albrechtsen dr.phil.	1987
Marianne Alenius forlagschef, ph.d.	1989
Jens Kr. Andersen lektor, dr.phil.	1985
Aage Andersen cand.mag.	1986
Henrik Andersson seniorredaktør, cand.mag.	1993
Uffe Andreasen ambassadør, mag.art.	1977
Charlotte Appel lektor, dr.phil.	2011
Jørg Asmussen seniorredaktør, cand.mag.	1999
Henrik Blicher lektor, ph.d.	1996
David Bloch professor, ph.d.	2011

Hans Blosen lektor, cand.phil.	1996
Simon Skovgaard Boeck seniorredaktør, ph.d.	2010
Else Bojsen cand.mag.	2004
Ivan Boserup overarkivar, cand.mag.	1992
Niels Jørgen Cappelørn professor, dr.theol. h.c.	1989
Karsten Christensen cand.phil.	1989
Flemming Conrad dr.phil.	1979
Per Dahl lektor, mag.art.	1989
Jørgen Dehs lektor, cand.phil.	1992
Anne Duekilde cand.mag.	1964
Dorthe Duncker lektor, ph.d.	2003
Sten Ebbesen professor, dr.phil.	1977
Svend Eegholm-Pedersen cand.mag.	1970
Laurids Kristian Fahl seniorredaktør, cand.mag.	2006
Ole Feldbæk professor, dr.phil.	1989
Britta Olrik Frederiksen lektor, mag.art.	1990

Niels Jørgen Green-Pedersen dr.phil.	1977
Anne Mette Hansen lektor, ph.d.	2008
Søren Peter Hansen cand.mag.	2009
Thomas Hansen seniorredaktør, cand.mag.	2010
Markus Hedemann ledende redaktør, cand.mag.	2007
Steffen Heiberg mag.art.	1990
René Herring bibliotekar	2008
Ebba Hjorth ledende redaktør, mag.art.	1979
Bente Holmberg lektor, mag.art.	1983
Jørgen Hunosøe mag.art.	1982
Harald Ilsøe cand.mag.	1989
Henrik Galberg Jacobsen professor, dr.phil.	1989
Torben Jelsbak adjunkt, ph.d.	2013
Finn Gredal Jensen seniorredaktør, cand.mag. et jur.	2005
Minna Skafte Jensen professor, dr.phil.	2000
Bent Jørgensen professor, dr.phil.	1991

Merete K. Jørgensen seniorredaktør, cand.mag.	1987
Aage Jørgensen cand.art.	2005
Allan Karker cand.mag.	1973
Esther Schat Kielberg cand.phil.	1992
Lasse Horne Kjældgaard direktør, ph.d.	2007
Anders Leegaard Knudsen seniorredaktør, ph.d.	1996
Carl Henrik Koch dr.phil.	1998
Johnny Kondrup professor, dr.phil.	1990
Jørgen Korsgaard-Pedersen ambassadør, cand.jur.	1996
Patrick Kragelund direktør, dr.phil.	2002
Kjeld Kristensen cand.mag.	1992
Karsten Kynde seniorforsker, cand.scient.	2005
Henrik Lorentzen seniorredaktør, cand.mag.	1999
Jørn Lund professor, cand.mag.	2012
Flemming Lundgreen-Nielsen dr.phil.	1977
Jens Lyster dr.theol. h.c.	1978

Klaus P. Mortensen professor, cand.mag.	1998
Lars Boje Mortensen professor, ph.d.	1989
Johan de Mylius professor, dr.phil.	1985
Jesper Gehlert Nielsen ledende redaktør, cand.mag.	2006
Marita Akhøj Nielsen ledende redaktør, dr.phil.	1989
Michael Lerche Nielsen lektor, ph.d.	2002
Torben Nielsen cand.mag.	1974
Sanni Nimb seniorredaktør, ph.d.	2007
Sebastian Olden-Jørgensen lektor, ph.d.	2008
Rikke Agnete Olsen forfatter, cand.mag.	1992
Fritz Saaby Pedersen lektor, lic.phil.	1983
Erik Petersen seniorforsker, dr.phil.	1978
Sten Rasmussen cand.mag.	2006
Nicolas Reinecke-Wilkendorff ledende redaktør, mag.art.	2012
Thomas Riis professor, dr.phil.	1986
Morten Rosenmeier professor, ph.d.	2013

Sven Hakon Rossel professor, mag.art.	2004
Lars Peter Rømhild mag.art.	1991
Jørgen Schack seniorforsker, cand.mag.	2009
Henrik Schovsbo cand.mag. et art.	1999
Lene Schøsler professor emeritus, dr.phil.	2013
Aldís Sigurðardóttir ordbogsredaktør, mag.art.	2009
Gunnar Sivertsen forsker, dr.art.	2010
Karen Skovgaard-Petersen ledende redaktør, dr.philos.	1993
Erik Skyum-Nielsen lektor, mag.art.	1991
Leif Stedstrup mag.art.	1996
Marie Stoklund museumsinspektør, cand.mag., fil.dr. h.c.	1999
Bruno Svindborg forskningsbibliotekar, mag.art.	2008
Inger Sørensen lektor, cand.phil.	2012
Nicolai Hartvig Sørensen seniorredaktør, cand.mag.	2009
Liisa Theilgaard ph.d.-stipendiat	2013
Chr. Gorm Tortzen lektor, cand.mag.	2002

Lars Trap-Jensen ledende redaktør, cand.mag. og MPhil	1999
Thomas Troelsgård seniorredaktør, cand.mag.	2010
Mette Winge forfatter, dr.phil.	1979
Vibeke Winge dr.phil.	1998
Vigdis Ystad professor, dr.philos.	2006
Peter Zeeberg seniorredaktør, ph.d.	1993
Keld Zeruneith dr.phil.	1991

